Nagy-Kanizsa. Ötödik évfolyam. 8. szám 1866. april 1-én.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap
a
szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.
A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen:
Minden hó 1-én, 10-én, és 20-kán egész iven.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek:
Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: - 5 frt. — kr.
Fél évre - - 3 „ — „
Évnegyedre - 1 „ 50 „

Hirdetések:
A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr.,
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt téren"
egy petit sor beiktatási dija 10 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések,
ugy szintén e lap szellemi tartalmát illető
közlemények,
valamint vidéki levelek, bérmentve a kiadóhivatalhoz
küldendők NAGY-KANIZSÁRA.

Évnegyedes t. előfizetőinkhez!

Az uj évnegyed beálltával, hazafiui bizalommal fölkérem az évnegyedes t. előfizetőket, hogy megrendeléseiket megujitani sziveskedjenek. Fölöslegesnek tartom lapunkat nagy szavakkal ajánlani; de azt kérkedés nélkül vélem mondhatni, hogy a lap jóakaróival egyetemben tenni fogunk annyit, mennyit egy provincialis lap szerény körében tehet. Rajtunk nem fog mulni, hogy ez öt év óta nagy anyagi áldozatokkal fentartott közlönyt minél érdekesebbé és tanulságosabbá tevén olvasóink megelégedését megnyerhessük.

Az előfizetési ár a lap homlokán olvasható.

Nagy-Kanizsán, 1866. mart. 20.

WAJDITS JOZSEF,
felelős szerkesztő és kiadó.

Legyünk körültekintők!

Most, midőn minden szem az ország fővárosa felé van irányozva, minden gondolkozó fő az ország ügyeivel foglalkozik, s minden ember — az elsőrangu várositól az utolsó falusiig — az országgyülésről beszél, nem ok nélkül hangoztatjuk: Legyünk körültekintők!

Népünk oly természettel bir, melynélfogva igen hajlandó vérmesb reményeknek s jámbor ohajtásoknak hitelt adni; szivesen hallgat a község szájasb vagy értelmesbjeinek (?) szépséges beszédeire, s ugy kisodortatik rendes kerékvágásából, hogy majd a törvény hatálya sem leszen képes a féktelenségtől visszatartani. Nem sok kell a könnyen hivő nép gyenge eszének kificzamitására! Nem kell hazudozni, egy kis nagyitás is elég arra, hogy a népet mozgásba hozza; elég néhányszor emliteni egyet mást, mi kedvére van, s a nép azonnal kész mindent arra magyarázni, hogy már maga ura, nem kell többé adózni stb.

Én igy ismerem a nép gondolkozásmódját. És hogy e szerint félrevezettessék, nem kell ám rosz akarat, csak a valónak vigyázatlan elbeszélése.

De nem csak ezen, hanem más tekintetben is legyünk körültekintők! Én tartok attól, s talán aggodalmam nem is egészen alaptalan, midőn megfontoljuk, hogy a megyék tekintélyesbjei ugyszólván éltet adó napjai nincsenek körünkben, ők a hongyülésen vannak elfoglalva. Mert az csak tagadhatatlan, hogy jobbára képviselőink voltak azok, kik eddig a megyék sötét éjszakájában derengő világot gyujtottak, mely fölriassza az alvókat, a tétlenség szenderébe merülteket. És most eltávoztak, nincsenek itt! Kik helyettesitik őket?

Sajnos volna ugyan, ha a képviselő választások egészen kiüritették volna a megyéket s a tüzhelyek körül nem is maradtak volna olyanok, kik arra hivatvák, hogy a népnek vezérei, jóakarói legyenek. Nem is e miatt aggódom, hanem igenis a miatt — és méltán, — hogy a honmaradt tekintélyesbek is annyira elmerülnek az országgyülési mozzanatokba, miszerint mással nem is igen törődnek. És nagyon természetes, hogy a ki csak egy kissé szereti is hazáját, s avatott e téren, söt boldog boldogtalan, az országgyülés minden mozzanatára figyel, mert alig várja a pillanatot, mely a kiegyezkedés vagy legalább a kölcsönösen merev magatartások megszünésének hirét meghozza. Ezért mondom: legyünk körültekintők!

Ki fog gondoskodni: a vidéki futtatásokról, szántás-versenyekről stb. Nem maradnak-e mindezek el, hacsak egyedül a politikával foglalkozik mindenki, s csak az országos eseményekkel törődik. Nem azért apróbbakról sem szabad megfeledkezni. A tüzhely körül maradtaknak is van hivatásuk, melyet be kell tölteniök. Ne csak Pest felé irányozzák szemeiket, hanem maguk körül is tekintsenek szét. Ott a nép, melynek ők a támaszai, gondoljanak arra is. Azaz, mindenben: legyünk körültekintők! *)

COCLES.

*) A t. czikkiró tiszta hazafiui lelkesültséggel észlelvén az általános kedélyizgatottság jelenségeit, attól látszatik tartani, miszerint, ha az országgyülés soká tart, közigazgatási és törvénykezési lanyhább eljárás mellett a sokat pengetett szabadság és egyenlőség elveiből a fejetlenség és ököljog fog kivirágozni; mi azonban helyt adván lapunkban t. czikkiró korszerü körültekintésének hiszszük, miszerint a honmaradt hatósági közegek éber őrködésén s erélyes eljárásán ama itt-ott nyiladozó vész-virágok csakhamar gyümölcstelenül elhervadnak. Szerk.

Állatgyógyászat.

Gazdasági állatjaink adás-vevésénél előforduló törvényes kezességi vagyis jótállási hibák s bajokról.

Ezen lap mult 1865-ik évi 19-ik számában elősoroltam gazdasági állatjaink jótállási hibáit és bajait. Jelen soraimmal szándékom t. cz. gazdászati közönségünkkel az elősorolt hibák s bajok alakját, lényegét, s természetét megismertetni, s ezen szándékomban azon remény kecsegtet, bogy a tárgy t. cz. gazdászati közönségünkre nézve érdekes tudnivaló leend.

A) A lovaknál előforduló jótállási hibák és bajok:

1. A csira, butacsira, kábaság. (Koller, Dummkoller.)

Ezen baj a ló agyvelejében fészkel, hol egy előrement agylobnál a támadott kiizzadmányok tökéletesen föl nem szivódtak s föl nem oszlottak, s ezen kiizzadmányok az agyvelő egy vagy más részére folytonosan s a körülményekhez képest kisebb vagy nagyobb nyomást okozván, az állat érzékenységét, öntudatát s önkényes mozgási tehetségét zavarják; ezen baj tehát az agylob után visszamaradt láznélküli s gyökeresen gyógyithatlan üdült utókór.

A butacsirás lónál az érzés s az ettől függő önkényes mozgás hiányos lévén, ha annak érzékenységét vizsgáljuk: p. o. ha a körmök pártájára hágunk, vagy ujjainkkal füleibe nyúlunk, azt fogjuk tapasztalni, hogy azt — ezen különben ép és egészséges állapotban érzékenyebb helyeken — egykedvüleg viseli s nem érzi. A csirás ló tekintete álmos, mámoros, buta, lecsüggesztett vagy vályura támasztott fövel közönyösen áll, szólitásra keveset, vagy épen semmit sem figyel, legyek csipéseit, söt az ostor-csapásokat is keveset érzi, állása szabálytalan, lábait gyakran keresztbe vagy egymás elébe helyezi, a ezen szabálytalan, ügyetlen állását akkor is megtartja, ha azt kisérlet-képen magunk helyezzük is el, néha csudálni lehet, hogy az ily szabálytalan állásban az ilyen ló el nem dől, járásközben lábait ügyetlenül magasra emeli, mintha vizben vagy sárban járna, mozgásban néha öntudatlanul körben is jár, befogásnál a zablába és hámba igen belefekszik, s majd előre majd oldalra tolakodik, a hátráltatást ellenben, kivált emelt fejjel, alig szenvedi, néha pedig helyből mozdulni vagy indulni sem akar; — az ily ló fejének rögtöni felemelésére néha megszédül, s néha össze is rogyik, azonban van eset, hogy az ilyen ló fejét magasan is hordja. Továbbá a csirás ló nem érez evés, ivás, vagy fekvésre vágyat vagy szükséget, miért is az eledelt kedvetlenül késedelmesen vagy nélkül — s gyakrabban a földről mint a rácsból veszi föl, gyakran a rágással is felhágy, s a megrágott eledelt is kiejti szájából, néha üres szájjal is rág, s tisztán a takarmányt ritkán nyeli le, miért is néha egyes széna és szalma szálak állanak ki a száj szegleteiből, ivásnál az egész orrát a vizbe dugja, s hogy leheletet vehessen hirtelen kirántja, ritkán s csak rövid ideig fekszik, az ilyen lónál, valamint az emésztést ugy a kiüritéseket is hiányosnak, késedelmesnek, szóval rendetlennek fogjuk találni.

Ezen érintett tünemények néha folyvást észlelhetők s igen különböző fokozatuak és pedig: néha oly kis mérvben enyhék, hogy a bajra alig lehet ismerni, néha pedig anynyira nagy mértékben jelentkeznek, hogy a bajra lehetlen rá nem ismerni, mely körülményt az agyvelőbeni körtermény több vagy kevesebb mennyisége határozza.

Ha a csirás lónál bármi okból vértorlódás történik a fej felé, akkor az érzéketlen állapot indulatos és dühössé változhat, mely állapot dühös csirának (rasender Koller) és némelyek által hibásan lódühnek is neveztetik. Az ily dühös, csirás ló minden akadálynak öntudatlanul ellene ront, mindent tör és rombol, söt saját életét is nemcsak veszélybe dönti, de gyakran el is veszti.

A gyanus csirás ló vizsgálásánál a lovat befogatjuk, s erős meghajtás által mesterségesen igyekszünk gyorsabb vérkeringést s agyvelőrei vértorlódást előidézni, mely esetben az indulatos vagyis dühös állapot vagy kitör, vagy pedig a ló érzéketlenségét még nagyobb mértékben s feltünőbben külleli.

Daczára ezen a természet szabályaival ellenes kórképnek, vannak esetek, melyekben a csirás lovat bizonyos életrend s gyógykezelés mellett többé kevésbé használni lehet ugyan, de biztosan soha.

Az eddigi tapasztalatok azt bizonyitják, hogy ezen üdült agykórhoz különös hajlammal a nagy vastag husos fejü s nyaku, és petyhüdt szervezetü lovak birnak.

Miután ezen gyökeresen gyógyithatlan üdült kór a lónak használhatását nemcsak kárositja, de a tulajdonos életét is veszélyezteti, es okból ezen baj törvényes jótállási hibának határoztatott, melynél az eladó 30 napig jótállani köteles, s az adásvevés nemcsak megsemmisithető, hanem az eladó szerencsétlenség esetében kártéritésre is köteleztethető.

Jövö alkalommal folytatólag a lovaknál előforduló „hökkenőség, csökönösség, makacsosság"-ról mint jótállási hibáról fogok közölni. N.-Kanizsán, márcz. 1-jén 1866.

MÁÁR NÁNDOR, állatorvos.

Zrinyi Miklós 300-dos emlék-ünnepélye.*)

Nemzetünk müveltségéről, nemes jellemé-ről tanuskodik azon kegyeletes szép szokás, hogy elhunyt jeleseink emlékének megörökitésére ünnepélyeket rendez, szobrokat emelni törekszik.

Szigetvár ugyan évenkint megüli a magyar Leonidás és a vele elhunyt vértanuk évfordulóját, de a folyó évi három-százados ünnepély kiválóságánál fogva máris az egész haza figyelmét magára vonta és érdekeltségét folyton ébren tartja.

Igy olvastuk annak idejében több lapban és most ujolag a „Somogy" mutatványszámában, hogy: mult évi okt. hó 9-én Kaposvárott a casinó helyiségeiben értekezlet tartatott mélt. Jankovich László főispán és nag. Somssich Pál kir. tanácsos elnöklete alatt, Zrinyi Miklósa „szigetvári vértanu" hös halála 300-dos évfordulójának megünneplése végett. Ez értekezletben egy választmány lett kinevezve fentebb emlitettek elnöklete alatt a kivánt időbeni intézkedések megtétele végett. Elhatároztatott továbbá: hogy a szobor-allitás az 1866-ik évi az pt. hava 7-ről csak azért marad el, mert a tervezett colossalis mü felállitásához sem elég idő, sem pénz nincs: továbbá hogy az ünnepélyre a horvát kitünőségek is meghivassanak testvéri szeretettel.

A „Kalauz" pedig irja: Szigetvárott az évenkint megtartani szokott Zrinyi-ünnepély alkalmával bold. Juranics László pécsi nagyprépost alapitványa folytán tartatik magyar egyházi beszéd. Mily szép és testvériesközeledés volna az, ha a közelegő háromszázados évforduló gyász-ünnepélyre egy lelkes horvát-ajku szónok hivattatnék meg, ki ugyanakkor vagy a magyar szónoklat előtt, vagy után tartaná a szent beszédet. Ajánljuk ez inditványt az illető ünnepélyt rendező urak figyelmébe. De ajánljuk azt kedves hazánk fiának, a Szigetvárott született nag. Pécsy Márton apát és jelenleg zágrábi kanonok urnak is figyelmébe. Ő a horvát testvérek közt élve s ismerve a nemzet jeles egyházi szónokait, ajánlhatna is egyet közülök.

Ezen inditvány után a t. választmány ugyhiszem, tőlem sem fogja rosz néven venni, ha becses figyelmét egy, már tovább nem odázható tényre — mely pedig egyedül leend képes, miután a szobor-állitás elmarad a 300-os ünnepélynek a kivánt „hazai fényt" megadni — hivom fel.

De mielőtt ezt tenném, kénytelen vagyok, az évenkinti ünnepélyek főbb mozzanatait — habár nagyában is — vázolni.

Az ünnepélyek előestéjén közönségesen kivilágittatik a város főtere és főutczája. A várfokon mozsarak szólnak. Ha vándorszinészek vetődtek ide, előadást tartanak a „Korona" vendéglő nagy termében, vagy tüzjáték rendeztetik a várban. A főtéren, a városház előtt Zrinyi életnagyságu arczképe kitétetik, hol az összegyült sokaság nem szabatosan énekli el: „Hazádnak rendületlenül" „Isten áldd meg a magyart" és valamely czigánybanda lehuzza a „Rákóczy induló"-t, leczikornyáz néhány lassut és lémorssal néhány csárdást.

Az ünnepélynek fénypontját pedig kétségkivül a gyászmise és különösen az egyházi szbeszédek képezik. Csakhogy itt is hiányzik az összhangzás. Mert amily jelesek az egyházi szónoklatok, melyeket jeles szónokok tartván, természetes, hogy Szigetvár hőseinek történelméből mindig valami ujjal, valami meglepővel kötik le az ájtatos hallgatók figyelmét: oly sajnosan nélkülözzük a gyász-

*) Az ügyet tekintve mi is a legnagyobb készséggel engedünk tért lapunkban Szerk.

[illegible] mise alatt a nagyobbszerü lélek emelő egyházi zenét.

De hiszen ez nem is lehet máskép.

Szigetvárnak, sőt egész Somogymegyének nincs egyetlen egy dalárdája.

Szegény kántor tehát kénytelen vagy solo énekelni, vagy ha rögtönözve quartettet tákolhat össze, ez hallatja szét hangzatait.

Daczára ennek mégis látható ezen vázlatból, hogy az évenkinti ünnepélyek programmja oly alapra van fektetve, melyet czélszerüen kifejtve bátran meg lehet tartani a 300-dos ünnepélynél is.

A rendezésnek csak arra kell törekednie, hogy az egészbe nagyobb összhangzást öntsön.

Azért kivánatos volna, ha a t. választmány idején korán meghivná az ünnepély emeléséhez a kanizsai, keszthelyi, és csurgói sőt még más dalárdákat is.

Ezek azután ugyancsak a főtéren, a Zrinyi kép előtt emelendő állványon dalárelőadást tartván, méltóan tolmácsolhatnák a nép érzelmeit a „Szózat“ „Himnus“ és más honfidalok elzengésével és működhetnének a gyászmise alatt.

De, hogy a gyászmise-zene igazán megható igazán lélekemelő legyen, elkerülhetlenül szükséges; hogy magyar irálya és a szó teljes értelmében jól bé- és össze tanulva legyen, nehogy csak a hangokat hallván, a szövegből mit se értsünk.

Ft. Garay Alajos egyházi irónk és költőnk már irt is ez alkalomra egy megható gyászmise-éneket, a „Kalauz“ pedig közölte folyó évi 19-ik számában és pedig mint mondja azon reményben: miszerint majd találkozik Somogy lelkes fiai közül néhány bőkezü Maecenas, kik e miseének dallama irójának néhány db. aranyból álló dijt tüzendnek ki.

Nem akarom a „Kalauz“ reményét kétségbevonni, sőt magam is biztosan biszem,, hogy ez megtörténnék.

De én e tárgyban nem helyeselhetem a pályázat-hirdetést.

Mert először: hosszu időt kiván, Másodszor: legjelesb zeneszerzőink többnyire mübirálóknak levén fölkérve, nem pályázhatnak, vagy nem akarják a koszorut a fiatal zenészek elől elnyerni. Harmadszor: a legegyszerübb dallamra is gyakran 10—20 arany van kitüzve. Már pedig egy nagyobbszerü magyar irályu misezene nem is egy vagy két dallamot tételez fel, mint inkább az egész szövegnek megzenésitését. Ilyen munkáért aztán néhány db. arany beillenék gunynak.

Azért legczélszerübb lenne, ha a t. választmény Mosonyi Mihály urat, a magyar zene régymesterét kérné fül a fönnevezett gyászmise szöveg zenei átdolgozására. Ebben mindenki megnyugodhatnék. És Mosonyi Mihály ur, kinek főbüszkeségét képezi, ha a magyar egyházi müzene emeléséhez járulhat, még vagyok róla győződve, örömmel vállalkoznék e munkára, a lehető rövid idő alatt bevégezné, ugy, hogy a t. választmány még idejekorán kinyomathatná és elküldhetné a meghivott dalárdáknak betanulás végett.

ELEMI SÁNDOR.

Levelezések.

Somogyból.

IV.

(Casino. Kalap levétel. Német alapszabályok. Kártyázók. És még valami. Uraim le a kalappal! Szigetvár casinojába megyünk, tehát ujra mondom le a kalappal! Ezt pedig nem azért ismétlem oly sürgősen mert berendezése oly dicséretet érdemlő, mert hisz ily csinos) casino előtt önként is kalapot emelünk. Hanem azért mondom, mert ezt a casino szabályai parancsolják.

Igaz ugyan, hogy alapszabályait sohsem olvastam. Még pedig két oknál fogva: Először: mert nem volt még rá szükségem. Másodszor: mert én Magyarországon belől csak szükség esetében értek — németül. Már pedig akik látták, azt mondják, hogy az eredeti [illegible] egyedül üdvözitő nyelven van fogalmazva.

Ha meggondoljuk, hogy 1860 óta hány [illegible] forditottak Szigetvárban magyarra; [illegible] pedig, az ollókezelés művé[illegible] bizonyos magasságig emelkedett [illegible] tökélyszerü [illegible], és tökéletesen gyakorlatias [illegible] dicsekvő szellemek hozzá[illegible] igényeltetik. — Miért ne találkoz[illegible] tehát itt egy oly a világ nyelvekben [illegible] férfiu, ki ezen pantalló nyelven irt [illegible] egy kis fejtöréssel magyar [illegible].

Hogy a szigetvári casinoba miért kell [illegible] járatni, azon sokat törtem fejem, [illegible] mindenfélét elgondoltam, csak az [illegible] nem jöttem rá, most is törném a [illegible] a tag urak egyike [illegible] nem menti a fáradságtól, [illegible] hogy ez: a tagok [illegible] érdekében, [illegible] iránt netalán [illegible] tagtárs urak [illegible] rendszabály.

[illegible]

[illegible] hónapban, rászántam magam kucsmám lecmelésére s bevetődtem ismét, tapasztalást szerzendő arról, hogy mennyi befolyással van a fennebbi szabály tagtárs urak maguk viseletére a kölcsönös érintkezésben. A szerzett tapasztalás várakozásomat felülmulta!

Épen a kártyázókat néztem, s kivántam magamban, hogy bár mindegyik vesztene, mert hiába akárki minek nevezi a kártyázást, én ezt olyannak tartom, mint a párbajt t. i. ebben szabályszerint gyilkolják, amabban szabályszerint fosztogatják egymást. Egyikben mindig gyilkolást, másikban rablást latok. Csivilizált modorban.

Nekem már ez betegségem, nem tehetek róla. Én se szabályszerüleg fosztani vagy fosztatni, se taktusra verekedni nem szeretek.

Jól tudom, hogy ebben igen kevesek értenek velem egyet, de hiszen én se vagyok sokakkal egy értelemben és ekként kvittek vagyunk.

Mondom tehát a kártyázókat néztem. Kissé távolabb X. és Y. urak beszélgettek. Nem is figyelmeztem rájok és akkor eszméltem midőn X. ur Y. urnak ezen szavakkal adá tudtára, a hosszu párbeszéd folytán irányában kifejlett őszinte véleményét, hogy: „Sie sind ein Niemand.“

Nem tudtam mit jelenthetnek e szavak magyarul; csak ugy a feleletből konyitottam hozzá, mert ez már magyar nyelven is igen érthető volt. Ugyanis Y. ur oly gyorsasággal és erő kifejezéssel helyezé X. ur arczának délkeleti részét tenyerébe, hogy ily, a süvegelés által szabályozott tiszteletnyilvánitást még tréfának is megsokalnám.

Erre kissé csend lőn. A jelenlevők egyelőre nem tudták magukat elhatározni, melyiknek érve mellett nyilatkozzanak. Magának X. urnak is egy kis idő kelle mig annak megismerésére eszmélt mikéut e dolog öt közelebbről érdekli.

Közelebbi barátjainak részvétnyilatkozata által támogatva; bátorságot vön magának — részint, hogy előbbi véleményének nagyobb sulyt adjon, részint, hogy a válaszul nyert érvet megczáfolja. — Vastag csibukszárához folyamodni. S mialatt pártfogó barátjai Y. urat kissé gyengédtelen módon kezénél és lábánál fogva osztonzék az önkéntelen kimenetelre elkerülhetetlen voltának megismerésére, az alatt csibukjával a nyugoti oldalról iparkodott Y. urnak megmagyarázni a távozás siettetésének szükségességét.

Ekkor volt alkalmam tapasztalni, mennyi büverővel bir a süvegelési rendszabály: mert a legnagyobb rendben végbe ment capacitálási mütét egész végig kalaplevéve történt.

Le uraim hát a kalappal!

Mondják, hogy kérdés támadt a Casinoban, hogy melyiket töröljék ki a kettő közül a tagok sorából. Hamár ilyesmi felett még kérdés is támadhat, ugy legjobb csak meghagyni mind a kettőt.

M. P.

Hahót, mart. hóban. (*Anyagi bajaink kutforrása.*) A honpolgárok vagyon-jólétében rejlik a nemzet és haza jóléte, azért is a mely nép anyagi jólétét szerencsés volt elsajátithatni, annak sikerül egyszersmind megvetni szellemi jólete alapját. Állitásom igazolására, hivatkozom Belgium anyagi és szellemi helyzetére.

Anyagi jólétünk és szellemi mivelődésünknek egyetemleges birása teszi szilárd alapra megelégedésünket, s hogy ezt elnyerhessük, szellőztetni kell az eszméket s minden esetre már csak azért is, mert az eszmecsere szolgál szellemi szelelőrosta gyanánt a különböző elvek tisztitására, s igy közvetve az aggasztó anyagi helyzet elháritására s tökéletes megorvoslására.

Ezen „Közlönynek“ feladata, a helyviszonyokat megismertetni és megvédeni minden jó irányt és törekvést. E szempontból indulván ki, követve az eszmét nyomozzuk, hogy minő bajai vannak a megye-kebelbeli gazdának s puhatoljuk ki egyszersmind a bajok gyógymódját is.

A gazdát azonkivül, hogy elemi csapások sujtják, nyomorgatja egyszersmind oly nép, mely előtt a vagyonnak, biztonságnak csak saját magára vonatkozólag van értéke és becse, a mezei rendőr törvény előtte vizbuborék, már pedig ha egyes polgárok a tulajdonjogot nem tanulják becsben tartani, akkor nincs és nem lehet jólete a mezei gazdának.

Puhatoltuk mi e merényletnek okát, s leginkább abban találtuk, hogy a népnek szegényebb osztályrendje némi vándoréletet kezd felvenni, elhagyván szülőhelyét, hol itt, hol pedig amott ver tanyát, birtoknélküli zsellérség jogot formálva, üti véti a másét s azt sajátitja el, a mi nem az övé.

Kifárad az ember a panasz- és intézkedések folytán, küzd a hatóság az ily kihágások ellen, de jobbára siker nélkül, mert nép- és nép egyetértve a helyett, hogy a tetteseket tudomására juttatná a hatóságnak, inkább védi!

Oda járul e szerint indítványom: intézkedjünk közös erővel oly formán, hogy a községek tisztuljanak meg minden idegen jött ment bizonytalan, kereset nélküli emberektől, mert jogos és igazságos, hogy minden megye és község saját védelme alatt tartva oly embert, a kinek nincs miből megélhetnie s igy reményelhetö, hogy a vagyonbiztonság helyre állván, szent fog maradni mezei törvényünk s a mezei gazda is szerencsésebb leend, mert anyagi bajaink kutforrását egy részben sikerülend elfojthatni.

BARANYAI ELEK.

Zala-somogyi hirek.

△ (Üres lakások). Számos, előbb kényelmes lakosztály, most holmi házi eszközök és butorok raktára lett, mert a pénz hiány már annyira érezhető, hogy több család, kik előbb a legnagyobb kényelemben éltek, most ugy összevonták kiadásaikat, hogy a kényelemnek nyoma sem látszik. A házi gazdák készséggel engednek egész összeget is a házbérből, csakhogy lakóst kaphassanak, de ezen terhes viszonyok közt még e méltányos ajánlatra sem bátorkodnak vállalkozni az illetők.

△ (Tüzvész). Folyó hó 21-én éjféltájban kis és nagy kanizsa álomba szenderült lakóit ismét a harangok megszakasztott moraja verte fel, mert Kis-Kanizsán három ház, öt pajta és több mellék épülettel együtt a lángok martaléka lett. Valamint az oka, ugy okozója is edigelé ismeretlen.

△ (Vásár és tüzvész.) A folytonos hetekig tartó esőzések annyira elrongálták az utakat, hogy a távoli árusok és vevők nem bátorkodtak utnak indulni, sőt a már elindultak is vissza tértek kedvezőbb alkalomra halasztván a teendőket.

A helybeliek sem bátorkodtak árucsikkjeikkel megjelenni, mert nem oknélkül, tartottak e reggeltől egész estig tartó esőzéstül, ehez járult még a pesti utcza közepén kiütött tüz d. u. 2 órakor, mely lármára a népet összecsőditette. A szenvedélyes gaz gyujtogató neve eddig ismeretlen, egy ház és kamra lett a langok martaléka.

△ (Lóvásárlás). Olaszországból számos lókereskedő latogatta meg tájékunkat és szép lovakat vásárlnak.

△ (Balatonfüredet) nagyban csinositják, uj, kényelmes hideg fürdők készülnek, a sétatért a Balaton partján tetemesen nagyobbitják, a vendéglőnek uj bérlője lesz, kinek egyik főkötelességévé teszik, hogy jutányos legyen. Házhelyekről is gondoskodnak hová maguknak kerteket és villákat épithessenek. Az épitéseket az érdemes Éray ur vezérli.

△ (Régi temetőhely.) A város templom melletti tér egyik sarkán egy gödör ásás alkalmával számos csontokra (és koporsó darabokra) akadtak, pedig száz éve mult, hogy e helyen adták vissza poraikat a mindenek közös anyjának.

△ (Vasuti rendelet) Cs. kir. szabad. délvasuti társág. Az 1865. dec. 8-ától fogva kiadásban lévő menet és térti jegyek: a soproni-székesfehérl- és ujszőnyi állomásokról Budára és vissza folyó hó 22-étől kezdve nem fognak többé kiadatni. Bécs mart. 17-én 1866. Az üzlet igazgatósága.

△ Müked[illegible] előadás Örömünkre szolgál az a hir, hogy helyben ismét egy mükedvelői kör van alakulóban, kik a nagygymnasium javára előadásokat óhajtanak rendezni, kivánjuk, hogy siker koronázza szép terveiket.

△ (Beküldetett.) Előfizetési felhivás. „Magyar Bazar“ april—juniusi évnegyedi folyamára. A január—martiusi évnegyed végefelé járván, tisztelettel figyelmeztetjük a t. cz. olvasó közönséget előfizetésének szives megujitására. Előfizetési dij april—juniusi negyedévre 2 ft. april—septemberi félévre 4 frt. Előfizetéseket elfogad Wajdits József könyvkereskedő.

△ A „Magyar Világ“ 72-ik számában olvassuk, hogy a „Somogy“ nagyon dicsér **valami „Kék könyvet“, melynek legfőbb érdeme az, hogy — a „Somogy“ szerkesztője irta.**

Kaposvár.

h. Dalárdánk első nyilvánosságra lépését egy f. é. april 30-án tartandó nagy hangversenynyel és másnap azaz: május 1-én a szabadban rendezendő majálissal ünneplendi meg. Mint értesültünk, a hangverseny a megyeház fényes termében s a majális a büki regényes erdőben tartatnék az erre kiküldött bizottmány részéről kidolgozandó és a dalárda közgyülése által elfogadandó terv szerint. Nem kételkedünk, hogy a t. közönség, mely eddig is meleg pártolást tanusitott az egylet iránt, a két ünnepélytől sem vonandja meg részvétét s viszont, hogy az eddig is szép reményekre jogositó dalárda, minden szorgalmát kifejteni, a programmot megfontolt tapintattal szerkeszteni s a tervezetet áldozattal is dülőre vinni nem késik, s ily első fellépésével minden igénynek megfelelend.

h. Mollah Halil jeruzsálemi muzulmán pap a napokban utazott keresztül városunkon, a törökkormány költségén Magyarhonban az itteni nyelv megtanulása tekintetéből tett ut folyamában. Mint mondá 11 hóig volt hazánkban, de csakugyan jól használta ez időt, mert megakadás nélkül képes magyarul beszélni.

h. Marczaliban öt meszely pálinka kiivására fogadott valami Racsek Venczel nevü napszámos, de bizony a fogadás torkára forrott, mert a szesz megölte. Hiába ha tót vagy cseh is valaki, azért csak mégsem erősebb a pálinkánál

h. A drávamelletti lókai pusztán e hét folytán egy tehén veszett meg.

h. Szigetvárott meg a szerzetesektől 240 frtot. ezüstben loptak el, azonban nem soká gyönyörködtek a tettesek a csengő pénzben; mert már hüvösön ülnek, hogy pénz helyett nemsokára lánczot csörgessenek. Biz ez kissé kényelmetlenebb lesz.

h. Don Hidalgó jelenleg szabadságon levén csak egy hozzánk intézett leveléből közölhetünk valamit, t. i. azon bizonyos bukni akart kereskedőre készült pár strófát, kiről multkor emlitést tevék.

Holdvilágba felbombáznak,
— Gonosz idők járnak —
Oh jaj bizony vége lesz már
Ennek a világnak.

Megrémül az ég, leroskad
Trónja fiastyuknak,
A csillagok valamennyen
Hanyatthomlok buknak.

És a földön … hej maholnap
Váltóra sem mennek
Kölcsönözni tán magának
Bankér Morgen-Sternek.

Fővárosi és vidéki hirek.

— (*A Bolond Miskából**). I. Hiszek egy Schmerlingben, mindenható miniszterben, menynek és földnek gyönyörüségében, és a Raixráthban, ő egy fiában, mi urunkban, ki fogantatott oktober 20-án, született február 26-án, kinzatott, a magyarenektől, megfeszittetett, meghalt, felfügg sztetett és eltemettetett; szálla alá a semmiségbe, harmadévre fel fog támadni, felmenni a Schottenthorra s ülni a puha fauteuillekben a jobb oldal felül, onan leszen eljövendő itelni 48-asokat és 61-esokat. Hiszek egy Antonelliben, egy közönséges keresztyén concordatumban és einigedeutsche Oesterreichban, beamterek szaporodásában, Bachnak feltámadásában és az örök deficitben, amen.

II. Hiszek egy eszmében, a mindenható igazságban és jogban, Deák Ferenczben, annak apostolában mi atyánkban, ki született a magyar nemzetnek, felvilágosittatott a szent lelektől. Kinek elvei kinzattak Bachius-Schmerlingus alatt, megfeszittettek, de meg nem haltak, csak elevenen eltemettettek, mentek át hat provisoriumon és egy szisztémán, 17-ed évre feltámadtak, felmentek a fejedelmiz és ültek a pesti országgyülés bölcseinek fejében és szivében, ott itélendők elevenekot és holtak. Hiszek a nemzet szellemében, egy átalános pesti országgyülésben, nemzetek egyességében, a jólét feltámadásában és a örök elégedettségben, amen.

— Sorsjáték A pesti lánczhid-társulat megkapta az engedélyt, hogy tobb mint egy milliónyi függő adóssá a következtében, sorsjátékot rendezhessen.

— Az uj országház, képviselő körökben remélik, hogy az ünnepek utáni első ülést már az uj országházban tartják. Az egyre szaporodó erdélyi követekkel együt már ugy sem férnek meg a museum termében.

— A „Győri Közlöny“ april 1-től politikai lappá változik át.

— A Vértesi Arnoldáltal szerkesztett „Képes Világ“ czimü beszély-közlöny első füzetét megkaptuk. A 47 lapra terjedő füzet bő olvasmányt nyujt. Az illustratiók közt szépek és nagyok láthatók, tizenkettő van mindössze, megannyi külföldi metszések. Havonkint két ily füzet jelenik meg, s előfizetési ár egy hóra csak 50 kr. egész évre 6 frt. Az előfizetés öt százalékát a kiadó Deutsch testvérek az irói segélyegyletre ajánlván, Gyulai Pál egyleti titkár e vállalatot a közönség meleg pártfogásába ajánlja.

Bécsi és külföldi hirek.

— Uj vasuttörvény. Az „Ostdeutsche Post“ jelenti: „A hirek a titkos munkákról, melyekkel az állami nyomda a legutóbbi napokban foglalkozott volna, onnan eredtek, hogy egy uj, rendkivüli terjedelmi vasuttörvény hagyta épen most el az államnyomda sajtóját, nem tudjuk, hogy vajjon javaslatképpen-e, vagy mint valóban törvényhozási tény. Annyi bizonyos, hogy a törvény az egész birodalom területén nagy vasut-hálózatot akar életbeléptetni. A pénz 300 millió frt erejéig kibocsátandó vasutjegyek által szereztetnék

*) „Bolond Miska“ jeles élczlap megérdemli, hogy minél többen előfizessenek. Előfizetési dij negyedévre 1.50 kr.-mit e lap szerkesztősége is szivesen elvállal
Szerk.

elő. E jegyek 8 száztólit kamatoznának és 32 év alatt törlesztetnének le.“

— **Ham is bankó.** Grázban ujabb időtől hamis 1000s bankjegyek léteznek, melyek oly remekül vannak utánozva, hogy a leggyakoroltabb szemnek feladat a felismerése.

Szinház.

Bényeiné jutalomjátéka mart. 19-én egy valódi élvezetes estét szerzett a helybeli és számos vidékről érkezett közönségnek. A jutalmazandó két kedvelt, a „Dajka“ Offenbachtól, és a „pajkos diákok“, Souppétól, operettet választotta. Mindkét darab minden tekintetben sikerült. A jutalmazandó mint a társaság valódi gyöngye, tapsok közt fogadtatott. Az elsőben, mint Dorottya és a másodikban, mint Frinke, folytonosan áldott jó kedvével ezen, különben is vig operetteket még vidámabbá varázsolta. „A pajkos diákok“-ban Czakóné és Balla igen kedvesen énekeltek, Bényeiné és Timár az „Angol kettősben“ szűnni nem akaró tapsokat arattak. Szigetközi, mint Gaier, uzsorás szerepét remekül adta elő. Szigetköziné, mind Lizk, polgárleány, énekét a közönség tapsokkal jutalmazá. Az előfordult vidám kardalok igen jól sikerültek. A pártoló közönség a jutalmazandó kegyenczet daczára a folytonos esőzésnek, nagy számmal örvendeztette meg.

Az igazgatók 6 előadásra ismét bérletet nyitnak és a közönség pártfogásáért esdenek. Ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe és jóakaratába mert csak igy remélhetjük, hogy jövőben a vállalkozó igazgatók ismét megfogják látogatni városunkat.

Megholtak névjegyzéke.

Februárhó 15-től martius hó 27-ig Németh Verona 11 éves. Pék József 28 é. Németh Pál 52 é. Sümegi Trézsi 1 fél é. Kiss Juli 2 hetes. Modrovics József 71 é. Csindery Antal 27 é.

Mártius hóban. Eichhorn Matilhild 1 éves. Csanádi Mári 60 é. Mayer Károly 33 é. Virág József 60 é. Szűcs Mári 3 hónapos. Tóth József 25 é. Francsits Anna 4 hón. Haidl Juli 2 het. Müller József 6 het. Tomasics Trézsi 14 é. Szeidl Leopoldina 2 fél é. Szommer Lajos 12 é. Nagy Mari 1 het. Kasztner János 9 hón. Viszinger Trézsi 7 hón, Lang István 3 het. Czeiner Ignácz 54 é. Virág Katalin, 61 é.

Viszhang Roboz István urnak

(a „Somogy“ 3. számában hozzám intézett nyilt levelére.)

A lovagiasság szép tulajdonság, de Don Quixotte lovagias lelkesedése nevetségen, mert ott is jelenkezik, hol reá semmi szükség nincs. Önnek nyilt levele ily lovagiasságról fennen tanuskodik, midőn ismert álpathosza, álérzékenységénél fogva a gyámkodása alól felszabadult „Zala-Somogyi Közlöny“ellen helytelen lelkesedéssel sikra száll.

Édes Roboz, mért oly gonosz? A társadalmi küzdtéren a szabadelvüség zászlóját kettős marokkal szeretné ön lobogtani, de kasztbeli hiuságából nem birván kibontakozni, elvtelen handabandázása által ellenmondásba jön közművelődési politikánk kivánalmaival, s csak ferde kinövéseket tenyészt képzelt édenén.

„Könyvkötő szerkesztő“-nek gunyol engem. Igen, én kitanult könyvkötő s egyszersmind szakavatott könyvkereskedő és nyomdatulajdonos vagyok, s üzleteim vitelére a szükséges ismereteket tul édes Magyarhazánk határain is, a művelt külföldön buzgólkodtam megszerezni, hogy drága hazánknak kasztbeli hiuságtól ment, kellő műveltségü s hasznos iparos polgára lehessek, s mint ilyen mért ne birnék én is azon sajátságos kiváltsággal? melyet ön, édes Roboz, ámbár oroz, reám nézve érvényen kivülinek kürtolgetni nem pirul! Igen, ama sajátságos kiváltságnál fogva annyi jeles munkatárs szellemi támogatása mellett, kik közül ön előfizetési hajhászatában elég vakmerőleg, ugyszólván hazugul vagy huszat, mint csak lapja számára lebitelt tekintélyeket az olvasó közönség elé hurczolni nem átallott, mért ne nevezhetném magamat oly ismeretterjesztő vidéki lap kiadótulajdonos és felelős szerkesztőjének, mely tárczájában ugyan szépirodalommal, kiválóbb pedig kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet köréből meritett közlésekkel egyengeti a közművelődésre vezető ösvényt.

De lássuk, mi ön, ki szintén egy vidéki még pedig mellesleg a szépirodalom, tüzetesben pedig — legalább a kitett czég szerint — kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet körébe vágó lap szerkesztőjének nyomattatja magát? Mutassa ki oklevelét, de nem ám pár átuszott iskolai osztályról szóló bizonyitványát.

Lássa édes Roboz ur, ön az életpálya választásánál szépirodalmárnak kivánt felcsapni, s mit tehet ön arról, hogy a kegyes istenek erre való tehetséggel el nem látták, mi nélkül pedig hasztalan eviczkél. Azonban ne csak állitsunk, hanem bizonyitsunk, is: iszonyu vajudás közepett létre jött önnek egyetlen önálló szépirodalmi szüleménye e czim alatt „Egy porladó sziv története.“ S ime egy Riedl Szende szerkesztése alatti illetékes lap — Kalauz — avatott itésze önnek kegyencz szülöttét csakhamar szétporladásra kényszerité, felsorolván a férczműben hemzsegő fogalmi s nyelvtani hibákat. S ugyan miert nem vette föl, édes Don Quixotte uram a Kalauzban ön elé vetett keztyüt? Jól emlékszünk arra is, mily nyomatékkal tüntetté föl, a „Győri Közlöny“-ben a jeles Frank Ignácz önnek szépirodalmári balgatagságait. A kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány s művészet a. b. c.-jén pedig mikor hatoland édes ön keresztől az a kérdések kérdései!

Ha ön, édes Roboz ur, legalább annyira ismerné magát, mennyire én, mint kiadó, ont, mint szerkesztőt küzdelemteljes négy évi összeköttetésünk alatt felvett álczái daczára kiismerhettem, ugy nehezen sz ttyanna kedve mások ajtaja előtt söpörg tni, s magát sok keserü csalódástól megmenthetné.

Vessük részrehajlatlan birálat alá a „Zala Somogyi Kozlony“ mind azon számait, melyek önnek szerkesztése alatt, mind pedig azokat, melyek már önnek befolyása nélkül láttak napvilágot, s azon tanulságos eredményre jutunk, miszerint ama függetlenség, melyet lapom részére ontól oly drága pénzen vasároltam vissza, sem a t. ez. olvasó közönség méltányos igényeit, sem csekély egyéniségemet, illetőleg fogyatkozási kútforrásul éppen nem tekinthető. Ha ön, mind e mellett az elejtett konez után kapkodva, don quixottei lovagiasságg al a kenyéririgység dísztelen fővényére, száll, arról ön, bár sajnálom önt, de nem tehetek.

Édes Roboz, mért oly gonosz? Avagy hát, nem érzi, nem is hiszi ön azt, hogy a becsület a pénznél sokkal drágább kincs. Jól tudván ön azt, miszerint önnek, mint lapom volt szerkesztőjének valóban tulcsigázott követeléseit krig kiegyenlitottem, s a t. cz. előfizetők iránti tartozásomat is teljesitém, mégis becsületem felé némi rugást óhajtván ön intézni, felszóllit arra, hogy az előfizetők iránti kötelezettségemet teljesitsem. Önnek ezen jellemsértő vádja is alaptalan, mert az összes előfizetők sorából csak is t. É—y urnál tévedésből történt kis fogyatkozás, mi azonban az első felvilágositásra teljesen kiegészittetett.

S ön drága .... Roboz ur, még mai napig sem küldé be amaz arczképet, melyért a járandóságot egyik jelesb hazánkfiától már egy év előtt zsebre tette stb.

Szerkesztő.

Nyilt posta.

G. Sz. I. Marczaliban. Név nélküli leveleket lapunkban nem vehetünk fel.

B. E. Hahót. Mindenkor szivesen látott vendég ön, kérjük továbbra is közreműködését.

Telekkönyv Zalamegyében Jönni fog, kérünk mást is.

Tolnában. W. B. Szról megérkezett.

A mai vezérczikk irójához, kérünk havonként legalább egyszer köszöntsön be hozzánk vezérczikkel.

Pianovits. Az ügy érdekében már többekkel beszéltem lehet sikere, de csak később.

W. Olasz. Várva várjuk.

S Budán. V. Pesten??

Kaposvárra. Csak türelem és hidegvér, ki magosra száll alacsonyra esik.

B. K. K. M. Utolsó küldeményt megkapta ön?

Zágrábban. Rég nem találkoztunk önnel.

Csurgó. Megkaptuk, köszönet érte minden kérdésére levelünk felelni fog. lapunkat utnak inditottuk.

Bukcsinek, küldeményét szivesen fogadtuk; vegye köszönetünket, a landó alkalommal magánlevéllel keressük fel, addig is Isten önnel.

Vinkovicsnak a pénzt megkaptuk, köszönet érte.

Kis sorshuzás márt. 24.

Bécs: 37, 21, 74, 24, 13.
Graz: 11, 41, 61, 86, 2.

TARCZA.

A viszonzás.

Elbeszélés Herchenbach W-től.

Német eredeti után közli Szávay.

(Folytatás.)

Mielőtt a kocsis válaszolt volna, mosolygott, és tréfás kifejezéssel szemlélé a tanulót. „Hm,“ válaszolá, „hogy ő mit gondol, azt igen nehéz megmondani, és nem s oly könyen kötnek ilyes valamit köz lünk valakinek az orrára; — csak ugy félig meddig lehet hallani. De én azt gondolom. hogy Matitd inkább fog még várni.“

Mázsányi teher esett le Jenő szivéről, de azért megnyugodva még nem volt; hanem tovább kérdezé! „Hogyan viseli magát Perger irányában?“

„Nagyon barátságos irányában“ válaszolá a kocsis, és ha az ember jobban nem ismerné a dolgot, csak ugyan azt hinné, hogy szereti. Perger ur teljes tüz és láng, s ha szikrázó szemeivel csak reá is néz, már egész nap magán kivül van. Többek közt magam láttam, midőn a bort a pohár helyett a levesbe öntötte. Már csak mégis igen szerelmesnek kell lenni annak a Perger urnak, nemde Jenő ur?“

Jenőnek igen kedvére volt, hogy a kocsis eltávozott, mert nyugtalanságát már eddig is alig titkolhatta.

A kocsis által emlitett Perger, Jenőre nézve egész kisértet volt, a kire még csak gondolni is irtózott. Képzelődésében Matildot, mint nejét karjai közt látta. A legszerencsétlenebb egyénnek gondolá magát a világon. „Az lesz halálom“ mondá magában „ha más fogja nőül venni!“

Kiment a hegyek közé, hogy féltékenységét legyőzze és magát megnyugtassa, de mind hasztalan; söt féltékenysége még inkább növekedett.

Fájdalom teljes napok voltak, melyeket a legközelebbi szerdáig töltött el, semmit sem volt képes tanulni, mindig Perger forgott elméjében.

Végre felviradt a nehezen várt reggel. A gyötrelmektől, melyeket szenvedett egészen elbágyadva és halaványodva zarándokolt az erdő felé, néha meg állott, s magával küzdeni látszott, mintha félne szerencsétlenségének elébe menni; aztán pedig ismét megketőztetté lépteit, hogy a mit elmulasztott, helyre hozza.

Dél tájban Heimbergbe ért; már a dombról látta a házat zöld redőivel. És — egy női alak jött ki az ajtón, s feléje sietett.

Valóban, valóban! annak Matildnak kell lenni mondá magában, mert Wellernén kivül nincsen más nő a házban, ki a családhoz tartozna. Karjait kitárva sietett Jenő felé. De mi az? hirtelen megfordult és visszasietett.

„Ha mondá boszusan ő alkalmasint Pergert várta és minthogy csalódott, azért sietett vissza.

Lassan lépdelt a ház felé, s félve lépte át a szoba küszöbét... Előtte állott a bájos alak. De mily különös vala e viszontlátás...... Hallgatva állottak egymással szemközt, arczaikat pir boritá el. Matild keble hullámzott, s szemeit lesütté.

Jenő annyi szépségtől mintegy elbüvölve, reszketve és szivdobogva állott előtte, de szólani nem volt képes sem reményeiről sem pedig féltékenységéről.

Hogy Matild szivében mi történt azt nem nehéz kitalálni. Már régen nézdegélt távcsövével az árnyékból, ha jön-e a várvavárt? és a mint megpillantá; elfeledve azt, hogy nem illik mindenki előtt azt nyilvánitani, a mit szivében érez elébe sietett annak, kit oly régen nem látott, és a kit látni olyannyira óhajtott. S csak mikor már közel volt, vevé észre a női szmérem parancsát, a mely öt visszafordulásra kényszerité. Arra pedig nem is gondolt, hogy Jenő ezt egészen másképen fogja magyarázni.

Matild Jenőt képzeletében még mindig ugy irá le, mint öt azelött látta, de mint bámult, midőn valóban maga előtt szemlélte, de egészen másképen, mint képzeletében. Előtte állott egy magas, nyulánk termetü, valóban szép ifju: de e szépségben semmi gyengeség sem volt látható, söt ellenkezőleg vonásain férfias komolyság honolt, a mely kész uralkodni és áldozatot venni.

Már a kölcsönös félénkségből lehetett belsejök változását következtetni.

„Matild!“ rebegé Jenő a halgatást félbeszakitva. „Jenő!“ felé ez szint oly halkan, s kezét feléje nyujtá.

Az ifju pár további társalgását a biró és neje bejövetele szakitá félbe.

Jenő szerencse kivánatai kifejezése után, egy levelelet vett elő, a melyen az egyetemi pecsét volt, s azt átadá a birónak, mondván: „Sajnálom hogy eddig még mit sem tehettem ön iránti hálám bebizonyitására. Hogy pedig az időt nem henyéltem el, hanem iparkodtam szorgalmam által önnek becsületére válni e levél bizonyitja, a melyből meg fogja tudni, hogy az egyetem által kitüzött orvosi feladatrai jutalmat én nyertem el.“

Weller elővonva szemüvegét figyelemmel kezdé olvasni a levelet.

Elpirulva állott ezalatt Jenő Matild mellett. A biróné pedig a nemes tett érdemtudatának érzetében büszkén tekintet majd ő reá, majd pedig Matildra. Vonasain a megelégedés teljes kinyomata honolt.

Mielőtt a biró Jenőnek csak egy dicsérő szót is mondhatott volna, künn lódobogás uj látogatót jelentett. A biró kinézett az ablakon; „Ah, ön az Perger ur“ mondá, tessék csak bejöni, éppen egy fiatal barátunkról szóló iratot vizsgálunk.

Perger, ki a férfi kort alig érte el belépett. A házi gazda és neje üdvözlése után Matildhoz fordult, és vele beszédbe eredett, melyben sok volt mondva, a szivről, de még több a gazdaságról. A biró alig talált alkalmat, hogy a két fiatal embert egymásnak bemutathassa, s midőn az végre neki mégis sikerült, a kölcsönös tisztelgés között gyanus pillanatot váltott a két ifju egymással, a mi senkinek s igy Matildnak figyelmét sem sem kerülte ki.

Edéd fölött Perger Matildot annyira elfoglalta sok beszédével, hogy Jenő egy szót sem válthatott vele. Ez Jenő nyugtalanságát még inkább fokozta. Perger abbeli szándékát, hogy ma Matild kezét megakarja kérni, igen könyü volt kitalálni, mert folytonosan majorjairól, tőkéiről, a nőtlenség unalmairól beszélt, s végre nyiltan kimondá, hogy elhatározta magát a nőtlen életről lemondani.

(Folytatása következik.)

ÜZLETI HIRNÖK.

N.-Kanizsa, márczius 30-án. A mult napokban majd nem hilátásunk volt jobb kereskedelmi forgalomra és a háborus tudósitások következtében már valamivel több mozgalom mutatkozott, és miután 24 órányi tevékenység után az előbbi tétlenség a vitatéren fő kezet nyert, és nem vagyunk oly helyzetben, hogy a kereskedelmi szempontot tekintve jobb tudósitásokat adhassunk, mint melyeket tiszt lt olvasóink általunk már ismernek. Még (évi) vásárunk is minden kitüntetés nélkül mult el, mi azonban daczára annak mégis felsoroljuk jegyzeteinket (jegyzéseinket:), melyek különben az előbbiek vagy is multakra nézve nem nagy elönnyel birnak.

Jelenlegi árak alsó-ausztriai mérőként a helybeli piaczon: Buza 86 fontos 3 frt 25 kr. 87 fontos 3 frt 30 kr. 88 fontos 3 frt 40 kr. 89 fontos 3 frt 50 kr. Rozs 80—82 fontos 2 frt 30—40 kr. Kukoricza 1 frt. 90 kr. — 2 frt. Árpa sörfőzéshez való 72 fontos 1 frt 80 kr. 71 fontos 2 frt. Zab 46—47 fontos 1 frt 25 kr. Pohánka első-rendü 1 frt 60—65 kr. Paszuly fehér 3 frt, tarka 2 frt 50—60 kr. Gubó első rendü 8 frt 50 kr. másodja. Szilvapálinka 20 foku 18 frt hordóval együtt. Torkölypálinka 20 foku 13—15 frt hordóval együtt. Méz 12 frt. Borkő 24 frt. Nyersbőrök: tehén- ökör- és bika-bőrök 33—34 frt mázsánként.

Borok: fehér és vörös (schiller) 1862- és 1863-ki vidékünkbeli 1 rmás 7 frt 50 kr. — 8 frt. Villányi és s egszárdi fakete 1865 9—12 frt. Uj honi bor vörös (schiller) és fehér 5 frt 50 kr. — 6 frt 50 kr. Balatonmelléki borok 1862- és 1863-iki fehér 10—12 frt. akónként.

Viasz 80 frt — kr. Méz 40—44 frt. Közönséges gyapjuban itt készlethiány mutatkozik, ára 70 frt Fehér rongy ára 7 frt 25 — 7 frt 75 kr. Fekete 3 frt 50 kr. — 4 frt. Lószőr kevés mutatkozik s hosszuért 60—65 frt, rövidért pedig 35—38 frt fizettetik. Juhbőr finom 2 frt 30 — 2 frt 60 krjával vételik a mészárosoktól; nehéz kötnyiretünek pedig 3 frt. 50 kr. — 4 frttal fizettetik meg párja.

N.-kanizsai piaczi árak márcz. 30.

Borsó iteczéje 16 kr. Lencse iteczéje 14 kr. Bab iteczéje 6 kr. Köles iteczéje 8 kr. Burgonya mérője 0 frt 80 kr. Marhahus fontja 12 kr. Juhhus fontja 8 kr. Sertéshus fontja 16 kr. Szalonna mázsája 28 frt — kr. Zsir fontja 36 kr. Lángliszt mázsája 10 frt — kr. Zsemlyeliszt mázsája 8 frt — kr. Kenyérliszt fontja 6 kr. Kukoriczaliszt fontja 4 kr. Árpadara fontja 16 kr. Köleskása fontja 8 kr. Rizskása fontja 16 kr. Paolaj fontja 40 kr. Repczeolaj fontja 36 kr. Lenmagolaj fontja 40 kr. Uj bor iteczéje 10 kr. Ó bor iteczéje 16 kr. Pesti sör iteczéje 14 kr. Kanizsai sör iteczéje 10 kr. Gabona-pálinka iteczéje 40 kr. Törköly-pálinka iteczéje 36 kr. Szilva-pálinka iteczéje 40 kr. Nyers faggyu mázsája 16 frt. — kr. Öntött faggyu-gyertya fontja 36 kr. Mártott fontja 32 kr. Szappan fontja 24 kr. 8 fontja 10 kr. Keményfa öle 6 frt — kr. Puhafa öle 5 frt — kr. Nyersfa öle 4 frt — kr. Fasoén mérője 34 kr. Széna mázsája 1 frt — kr. Szalma m. 50 kr. Kender fontja 50 kr. Len fontja 60 kr.

Bécsi pénzárfolyam márczius 29.

5% metaliques 59.35; 5% nemzeti kölcsön 62.35; 1860-ki álladalmi kölcsön 78.05; bankrészvények 715.— hitelintézeti részvények 137.00; London 105.70; ezüst ágio 104.35; arany darabja 5 frt 07 kr.

Felelős szerkesztő: Wajdits József.

Hirdetmény.

30 nap alatt leend az urak, hölgyek és gyermekek számára, minden gondolható nagyságban fölszerelt kész vászonruhák egész raktára az első és legnagyobb vászonruha-raktár és varró-intézet központi depot-jában, Bécs, Tuchlauben 11. sz. feleáron i eladása.

A valódiság-, tisztaság- és a legszebb készitési módért, úgy viseletre alkalmas voltáért kezesség nyujtatik, és minden darab, mely a legjobban nem illik, vagy nem tetszik, visszavétetik.

Kész uri ingek, legjobb kézi munka:

	frt. kr.		frt. kr.
Fehérfonál vászoningek, sima	3 —	helyett csak	1 50
Finomabb német mellráncsokkal	4 20	„ „	2 30
Finom irhoni vagy rumburgi ingek	6 —	„ „	2 80
Finom rumburgi ingek, kézi fonál	7 60	„ „	3 50
Legfinomabb rumburgi ingek, kézi munka	10 —	„ „	5 50

Kész nő-ingek, legjobb kézi munka s kézi himzés:

Sima vászon nőingek hajtással	4 —	„ „	1 90
Finom schweizi ingek, mellráncsokkal	5 50	„ „	2 80
Uj divatu himzett	6 50	„ „	3 50
Eugenia, uj divatu, himzett	7 —	„ „	3 50
Marie-Antoinette-fűzőnyingek	6 50	„ „	3 —
Viktoria-, himzett valódi Valenciennel	16 —	„ „	7 —

Legujabb nő-pongyolák és haj-köpenyek:

Elegans, a legfinomabb perkall-ból	11 50	„ „	5 50
Angol kelméből, himzett	18 —	„ „	8 50
Női alsó nadrág shirtingből, legfinomabb	7 —	„ „	3 —
Női nadrág, himzett vászon	6 —	„ „	2 80
Női háló fűzőny, sima	5 50	„ „	2 50
Elegans, gazdagon himzett fűzőnyök	12 —	„ „	5 50
Női hálóingek, hosszu ujakkal	3—3 50—4 50		

Legfinomabb uri alsó-nadrágok:

1 frt 20 kr.—1 frt 60 krig; legfinomabb rumburgi 2 frt 20 kr.

Irhoni szövés 48 rőf	34 —	„ „	17 —
Legfinomabb irhoni vagy rumburgi 50 rőf	60 —	„ „	24 —
Jó vászon-zsebkendő, 6 db.	1 frt. 1 frt. 50. 1 frt. 80 kr. — 2 frtig		
Legfinomabb zsebkendők, vászon-battiszt-ból is, 6 db.	2—3 frt 50 kr.		

Az árucikk valódisága- s tisztaságáért kezesség nyujtatik. Ingek, melyek nem a legjobban illenek, visszavétetnek.

Mintaingek, ugy szintén minta-rajzolatok kivánatra megküldetnek. Vidéki megrendelések utánvét mellett. Uri-ingek megrendelésénél a nyakbőség bejelentése kéretik. (5—12)

Tudósitás.

Kőszeg, mart. hóban 1866.

T. ez. — Tudomásunkra esett, hogy Kanizsán több czég alól, melyeknek ismertetését mellőzzük, liszt mint a mi gyártmányunk küldetett szét, mely azonban egész más fajtáju forrásból került ki, s minőségét véve is sokkal silányabb a mienknél. Ennek következtében ujból emlékezetbe hozzuk, hogy elismert jósággal biró lisztárunk egyedül Nagy-Kanizsán a fő-utcza Azenti féle házban levő raktárunkból kapható; s miután az itteni környékre névre czégünk csakis Kaiser Julia asszonyság neve alatt kezeltetik, kérjük becses megrendelését ide czimezni. Ez alkalommal ajánljuk magunkat nagybecsü biz.odalmába.

Mély tisztelettel **Czcke J. és társa.**

Nachricht.

2—3 Güns, im März, 1866.

P. T. — Wir haben in Erfahrung gebracht, dass an mehreren Firmen in Kanizsa von einer Seite, die wir näher zu bezeichnen unter lassen, Mehl als unser Erzeugniss, jedoch ganz andern Ursprunges und weit geringerer Qualität, versandt wurde.

Wir bringen deshalb erneuert in Erinnerung, dass unser Mehl in den bekannten guten Waare ausschliesslich nur durch unsere eigene Mehlniederlage zu Gross-Kanizsa, Hauptgasse im Azentischen Hause bezogen werden kann, durch die wir uns auch überhaupt den Verkehr mit uns erbitten, nachdem unsere Firma in hiesiger Gegend nur durch Frau Julie Kaiser verwaltet wird. Wir empfehlen uns gleichzeitig recht angelegentlich Ihrem geneigten Zuspruch, und zeichnen achtungsvoll

Josef Czcke & Comp.

STERN ÉS POLLÁK.

Ajánlják szövet-, vászon-, kalap- és prém-raktárukat Nagy-Kanizsán, átellenében a városházának a herczeg Batthyáni házában. Kaphatók: Mindenféle szinü posztók szijgyártók számára a hozzá való szőnyegek, szegélyekkel s amerikai bőr. Továbbá Reichenberger, Brunner és a külföld több gyáraiból divat-szövetek mindenféle minőség- és árral. Rumburgi és creas vásznak, bánáti fonal-szövet. Nagy választékban kaphatók fehér és tarka ingek, valódi rumburgi vászon- és batist-gyolcsból, alsó nadrágok, vegyes szinü selyem nyak-kendők. Nagy választékban a legjobb fajtáju kalapok bel- és külföldi gyárakból. A téli idényre miazé-bundák és külföldi prémek diszités- és bélésnek.

Zárólag figyelmeztetjük a n. é. közönséget, hogy a legjelesebb szabómesterekkel állunk összeköttetésben, kik a t. megrendelő számára a legujabb divat szerint akár magyar-, akár franczia-szabásu öltönyöket a legpontosabban elkészitenek.

Állitásunk valódiságáról meggyőzendő a n. é. közönséget, tisztelettel felkérjük raktárunk becses látogatására. (2—*)

HIRDETÉS.

Wajdits József könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán, elfogad minnemű a minta szerinti névvel ellátott [illegible] megbizásokat [illegible] kaphatók fényképi levélpapírok [illegible] jegyek s minden [illegible] vágó tárgyak is.

Továbbá kereskedésében egy jobb házból fiatal egyén [illegible] a nyomdai és [illegible] üzletében pedig [illegible] feltételek mellett felvétetik [illegible] bírnak.

A magyar földhitelintézet szelvény-adó mentes zálog-levelei

Nagy-Kanizsán, a napi tőzsde árfolyama szerint

(2—*) kaphatók **Löwy Józsefnél.**

Pränumerations-Anzeige.

Unumgänglich nothwendig ist für Jedermann, der mit der jetzigen bewegten Zeit gleichen Schritt halten will, eine populäre zeitgemässe Weltgeschichte. Die bisherigen, meist vortrefflichen Werke sind entweder zu umfangreich und kostspielig, oder sie sind zu gelehrt, mithin für die grosse Volksmasse nicht passend.

Die hier gebotene, neue und freisinnige Bearbeitung der Geschichte unserer Erde wird diesem längst gefühlten Mangel abhelfen und die Anschaffung in der Art erleichtern, dass man sich dies Werk, das 3 Bände umfassen wird, in monatlichen oder 14-tägigen Heften zu dem billigen Preise von zu 25 kr pr Lieferung aneignen kann.

ALLGEMEINE WELTGESCHICHTE für das Volk, nach den besten Quellen bearbeitet von L. von ALVENSLEBEN. — Erstes bis zwölftes Heft à 25 kr. Mit 100 Pracht-Illustrationen. (5—6)

L. v. Alvensleben, dessen Leben ein halbes Säkulum der Literatur angehört, hat 6-jährigen Bienenfleiss diesem Werke geopfert.

Die prachtvolle Ausstattung, (jedes Heft mit 10 der feinsten Illustrationen,) welche noch keine der bisherigen Weltgeschichten aufweisen kann, muss noch erwähnt werden.

In einigen Tagen erscheint das 12-te Heft, und ist die Vollendung vor Ablauf von 3 Jahren sicher in Aussicht.

Verlag von **Alb. A. Wenedikt** in Wien.

Zu haben in Gr.-Kanizsa bei J. WAJDITS u. Matolcik

Ház- és szöllő-eladás.

Nagy-Kanizsán a bécsi utczában 751. szám alatti ház, kényelmes uri lak- és két családnak külön lakhelylyel, jó feltételek mellett szabadkézből eladandó. A S t.-Györgyvári hegyen egy 4060 négyszög ölre terjedő Továbbá gazdasági és más eszközök is szabad kézből eladandók. Venni óhajtók szíveskedjenek a fenntérintett házszám alatti tulajdonossal értekezni. (3—*)

Cs. kir. kizáról. szabad.

FOG-SZIVARKÁK,

legujabb s mint legjobbnak elismert legkényelmesb szer a fogfájás minden neme ellen,

egyedüli feltalálója: **Török József** gyógyszerész Pesten, király utcza 7. sz. alatt.

Ezen fog-szivarkák, kényelmes alkalmazásuk s biztos hatásuk végett általános használatra minden magasztalás nélkül maguk-magukat a legjobban ajánlják. — A fogfájásban szenvedő azon pillanatban meggyőződést szerezhet magának, hogy egy jeles és okszerüleg összeállitott készitménnyel — mely a czélnak tökéletesen megfelel — van dolga.

Gyermekek és nők is e szivarokat egész kényelemmel használhatják.

Miután a fogfájás annyira kellemetlen és gyakran éjjel áll be a midőn a csillapitó szer nem igen van a kéznél, a fog-szivarkák min legjobb háziszernek, mindig készletben kellene lenni.

Ara egy skatulyának 1 ft ½ skatulyának 50 kr. Postán küldve 10 krral több.

Ismét eladók illendő százalékban részesülnek.

Középponti elküldési raktár: a fentérintett gyógyszerésznél. Megrendelhető továbbá a Magyar- és szomszédországok, valamint az összes cs. kir. osztrák tartományok minden gyógyszerészénél. (9—9)

N.-Kanizsán kapható **Belus József** gyógyszerésznél.

EISINGER HENRIK

divat- és rőfös kereskedő N.-Kanizsán.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, hol jutányos áron a bel- és külföld gyáraiból mindennemű posztó-, divat- és fényűzési czikkeken kivül gazdag választékban kapható misemondó ruha, rumburgi, hollandi és sléziai vászon s több efféle. 2—*

Cs. kir. osztrák, első amerikai és angol szabaditékkal oklevelezett

ANATHERIN-SZÁJVIZ

Popp J. G. gyakorló fogorvostól Bécsben.

Bognergasse Nro 2. — Egy üveg ára 1 frt 40 kr. becsomagolás 20 kr.

Cs. kir. szab. **FOG-PEP** ára 1 frt 22 kr. **FOG-ÓLOM** lyukas fogakra önhasználatul ára 2 frt. 10 kr.

Növény **fog-por**, egy dobos ára 63 kr.

E jeles készitmény 15 évi fönállása óta hirre kapott és elterjedt Európa határain tul is. Használata különösen jótékonynak bizonyult be mindennemű fogfájás ellen, a száj lágy részének minden bajai ellen, könnyen vérző iny, skorbut stb. ellen. Föloldozza a nyálkát, miáltal megakadályozza a fogkő képződését, frissitőleg és izlésjavitólag hat a szájra, tehát teljesen megszünteti a rossz szagot, mely mesterséges vagy üres fogak, étel vagy dohányzás által származik. Miután e szájviz semmikép sem hat hártékonyan a fogakra és a szájrészekre tehát kitünő szolgálatokat tesz, mint szájtisztitó-szer is, és késő öreg korig teljes egészségben és frisseségben tartja a fogakat. Magas orvosi tekintélyek bizonyitványai elismerték ártatlanságát s ajánlhatóságát, és sok jeles orvos által ajánltatik.

Kapható N.-Kanizsán: Fesselhofer József urnál. Belus J. gyógyszertárában. Wellisch, Rosenfeld A., Rosenberg J. és F. uraknál. Warasdon Halter A. gyógysz. Kaposvárott Kégl gyógysz. és Kohn. J. Keszthely Weiss A. Csáktornyán Karass A. Szegszárdon Bramsay gyógysz. Bonyhádon Kramolin J. gyógysz. Pécsett Szolnay. W., Sipőcz gyógysz. Zach és Hartmann, Z.-Egerszegen Stenn és társa, Szigetváron Wenli gyógysz. Szombathelyen Pillek gyógysz. és Rudolf A. gyógysz., Tolnán Schwarz M., Mohács Auber F. G., Posegán Balogh L. gyógysz. Félegyházán Hofer gyógysz. uraknál. 4—*

Dr. Hufeland Vilmos Kristof irta a nevezetes művet: „Mesterség az emberi élet meghosszitására“ és ki ne ismerné hosszu életkorát? Ő a fogak megtartását az élet hosszitás módjának tartotta. Gyakran arra utalunk és még fogjuk is ezt tenni joggal, hogy Dr. Popp az Anatherin szájvize Bécsben ugyan azon eszközök közé tartozik, és egy ember részéről, ki egészsége felől józanul gondolkozik, se maradjon használat nélkül. Az Anatherin szájviz elevenitő és felfrissitőleg hat, megtisztitja a fogakat gyökerestől minden rá tapadt tisztátlanságtól, enyhiti és megakadályoztatja a fogfájást, megszabaditja az előre bocsátott használatnál fogva a borkövet, és meggyógyitja a vérző foghust. Igen még több, az Anatherin szájviz megakadályoztatja a rendes használat mellett a fogak megakadását és odvasságát. Mindenen rossz, mely az egészséges gyomor fenntartására befolyással bir, ugyanazt gyakorolja a legnagyobb mértékben a hosszu életre. A számos mód közül, melyek a fogak fenntartására, nyilvánosan magasztaltatni fognak, kétség kivül az első helyet foglalja el az Anatherin-szájviz, még nem volt rá eset, melyben üdvös hatását tévesztette volna. Dr. Popp Anatherin szájvize megfordult az egész Európában elterjedt és számtalan bizonyitványa az orvosi és tudományos tekintélyeknek mindössze elismérőleg szól felőle.

Ezen alapból az eszköz biztosan fog ajánltatni azoknak, kik azt még nem ismerik.

Weiser János

vaskereskedő Nagy-Kanizsán.

Készséggel jelenti a n. é. közönségnek, hogy a bécsi cs. kir. szab. „Első osztrák biztositó társaság tüz-, jég-, és életbiztositási ügynökségét márt. 1-től fogva átvette azon kereskedő szándékban, hogy a n. é. közönség a biztositásokban minél nagyobb számmal vegyen részt.

PIRNITZER TESTVÉREK

pénzváltó-üzlet Pesten, Dorottya utcza 10-ik szám alatt

ajánlják mindennemű értékpapirok vásárlását

részletfizetések mellett.

A vevőnek az első részlet lefizetése alkalmával egy levél kézbesittetik, melyen a vásárolt értékpapirok számai följegyezve vannak, s mellyel a legközelebbi huzásban már játszik. Az utolsó részlet lefizetésekor az értékpapirok kiszolgáltatnak. A részletfizetések a vevő kivánsága szerint állapithatók meg. Különösen előnyösek az általunk rendezett

társas-játékok

A. 10 hitel-sorsjegy á frt 7.25, 20 havi részletben.
B. 10 „ „ „ „ 9.75, „ ¼évi „
C. 10 1864. 100 ftos „ „ 4.—, „ havi „
D. 10 1864. 50 ftos „ „ 3.50, „ havi „
E. 10 1864. 100 ftos „ „ 7.25, „ ¼évi „
F. 10 1864. 50 ftos „ „ 3.65, „ „ „

Ennél 10 személy játszik 10 sorsjegyre, minden személy tizedrészben, s minden résztvevő t. l. az utolsó részlet lefizetésekor egy eredeti sorsjegyet kap.

G. 50 Rudolf-sorsjegyre á 3.60, 20 havi részletben. Ennél 10 személy 50 Rudolf-sorsjegyre játszik, s minden személy, annak egy tizedrészére, s minden személy az utolsó részlet lefizetésekor 5 sorsjegyet vesz át.

Továbbá az annyira megkedvelt társaságok H. á 4 frt 25 kr. negyedévi részletben.

Ennél 20 személy, mindenike annak 20-ad részére játszik, a befizetések tartama alatt

40 huzásban évenkint

valamennyi Ausztriában kiadott sorsjegyekre, egy badeni és svéd sorsjegy hozzáadásával, és élvezik ezen értékpapirokon folyó kamatokat is a befizetési naptól kezdve, — A sorsjegyek végre vagy eladatnak s az esendő összeg arányosan felosztatik vagy természetben kiszolgáltatnak.

Különösen figyelemre méltó az ujonnan rendezett K. társaság 10 személyre 10 forintjával 20 negyedévi részletfizetéssel 41 sorsjegyre, és pedig: 1 egész 1860-ki 500 frtos, 2 egész 1864-ki, 1 egész 1864-ki 250 frtos, 1 egész 1839-ki 250 frtos, 2 hitel, 1 egész triesti, 1 gőzhajózási, 2 Eszterházy, 2 Salm, 3 Pálffy, 2 Clary, 3 Genois, 3 budai, 3 Windischgrätz, 3 Waldstein, 3 Keglevich, 3 Rudolf és 3 Como sorsjegyre.

Ezen társaságok bármelyikébe tetszés szerint mindenki beléphet, anélkül, hogy az egyik résztvevő a másikkal törődnék.

Még arra is bátrak vagyunk a t. cz. közönséget figyelmeztetni, hogy kivánatra különnemű sorsjegyet állitunk össze, s azokat tetszés szerinti határidőre történendő részletfizetésekre áruba bocsátjuk, melyet különösen alakuló magán sorsjegy-társulatoknak ajánlunk.

Levél által m gbizások gyorsan és pontosan teljesittetnek. Tudakozódásokra azonnal válasz adatik, s kivánatra kimeritő részletfizetési tervezetek és 1866-ik évi sorsolási naptárakkal szolgálunk.

Bizományosoknak a legméltányosabb jutalékkal kedvezünk. (5—9)

PETERLONGO JÁNOS

fegyvergyárnok INSBRUCKBAN,

jelenleg következő egészen uj garantirozott vadász s céllövő-fegyverek kaphatók:

Kördülbelül 100 szimpla fegyver 7 frt 50 kr.—18 frtig.
100 dupla csövü fegyver vasesővel 14, 16, 18, 20 frtig.
100 finom duplacsövü fegyver drótesővel 21—200 frtig.
100 dupla csövü Lefaucheux 50—150 frtig.
100 dupla csövü sinórcsővel 60—150 frtig.
100 céllövő fegyver 36—200 frtig.

továbbá nagy választékban kaphatók mindenféle REVOLVEREK, revolver-csrablinok, fövér-pisztolyok, mente-fegyverek, pisztolyok.

Fegyverrendelés nem szükséges előleges megrendelés azonnal teljesittetik.

Részletes árjegyzék ingyen. (4—6)

Wajdits József kiadó, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsa. Ötödik évfolyam. 9. szám 1866. aprilis 10-én.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

a

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen: Minden hó 1-én, 10-én, és 20-kán egész iven.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre : - 5 frt. — kr.
Fél évre - - 3 „ — „
Évnegyedre - 1 „ 50 „

Hirdetések: A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr., 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 10 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések, ugy szintén e lap szellemi tartalmát illető közlemények, valamint vidéki levelek, bérmentve a kiadóhivatalhoz küldendők NAGY-KANIZSÁRA.

Ültessünk gyümölcsfákat.

Most, miután a Bachrendszer végtelenségig öszpontositó és germanizálva mindent egy rámára ütni törekvő rendszerével — ha szabad mondanom örökre — megboldogult: szabadjon egy kissé elmélkednem egyikéről azon kevés intézkedéseknek, melyek bár javunkat czélozák, s hogy czélt nem értek, az csak törvényben nem gyökerező nemzetietlen állásuk és rendszerökből kifolyó drasticus modoruknak róható fel. — Nem is emlitve, hogy a nép oly rendszer közegeitől, mely a haza polgárait nem mint ilyeneket, hanem csak mint egy a jogtalanságban egyenlő egyénekből álló tömeget tekinté, semmi jót nem várt; semmit jól nem fogadott.

Egyike ezen a közjót irányzó törekvéseknek a faiskolák létesitése vala; s hála földbirtokosainknak, kik ez intézmény czélszerüségét azonnal belátva, nem késtek az elkülönzések alkalmával bizonyos nagyságu területet a községek javára átengedni.

A Bachrendszer multával annyira elmerültünk a politizálásba, miként észre se vettük, hogy azóta a faiskolák ügyében mily kevés történt. Pedig alig hiszem miként ne léteznék valamely, ezen faiskolák létesitését szorgalmazó felsőbb rendelet.

Valamint azt sem hiszem, hogy ha valamely község ez irányban önmagától intézkednék, kellő támogatásban is ne részesülne.

Tehát most egyedül rajtunk áll valósitani e téren azt, mit magunkra nézve hasznosnak ismertünk fel.

Tennünk kell pedig ezt minél előbb. Nemcsak azért, mert ohajtásunkkal találkozik; hanem azért is; nehogy az önkormányzatunktól borzadó és magukat erőszakos csivilizátorainkul feltolni ohajtó elleneink azt mondhassák, miszerint: sem bennünk nincs képesség az önjavunkat czélzó intézmények felfogására, sem önkormányzati rendszerünk nem elégséges ilyeneknek létesitésére.

Népünkben általában megvan a törekvés a gyümölcsfák tenyésztésére s nemesitésére, s épen nem idegenkedik a faiskolák létrehozatalától.

Nézzünk csak szét a községekben, feltünik azonnal, hogy majd minden gazda udvarának és kertjének zugait és házának elejét iparkodik vadfákkal beültetni és azokat beoltani, vagy ahhoz jobban értő ismerőse által beoltatni. Sok gazdánál bizonyos rendrei-törekvést veszünk észre a gyümölcsfák elhelyezésében, és oly kitartást, miszerint sokszor egy egy vadonczot több éven át ismételve beolt, mig végre eltalálja és megfogamzik. Igaz ugyan, hogy ezen nemesitéshez többnyire oly gyümölcsfajok ágai használtatnak, mik alig különböznek a vadaktól. De ezen buzgalom mégis nem azt bizonyitja-e, hogy mint fennebb mondám, a népben nem hiányzik az akarat gyümölcsészet létesitésére.

Söt vannak községeink, melyek a faiskolák létrehozására is erélyes intézkedéseket tönek. Melyek néhányáról csak azért is bővebben emlékezem, mert sok községnek a tudomás vételen felül, követésre méltó például szolgálhatnak.

Legelső helyen emlitendő e részben Német-Ujfalu községe.

Ezen község az ujabbak közül való urbéres telepitvény s részint telkes, részint zsellér polgárság lakja, kik életrevalóságoknak már azáltal is jelét adák, hogy elkülönözéskor egy tagban vevék ki illetőségöket, s megmutatják, hogy a tagositás által nemcsak a szép felosztásu földekkel gyönyörködtetik a szemet, hanem okszerü és takarékos gazdálkodásuk által még e nyomasztó években is gyarapodnak.

Szerencsés véletlen vala e községre nézve, hogy Oláh Lörincz, volt alkotmányos esküdt ur, ide tevé 1862-ben lakását. Ő mint szenvedélyes gyümölcsész öreg korának daczára azonnal nagyrészt sajátkezüleg egész háztelkét rendszeres faiskolává változtatá és válogatott legnemesebb faju nemesitvényekkel tölté be. Ez által megkönnyité azoknak, kik a legkülönfélébb nemesitett gyümölcsfajokra szert tenni óhajtanak, ennek beszerzését.

Szeretném tanácsolni azon kisebb birtokosainknak, kik e czélra különkertészt nem tarthatván, de nemes faju gyümölcsfákat birni óhajtanak, a helyett: hogy külföldről drága pénzen hozatják, és még azon boszuság is vár reájok, hogy a mesterségesen termelt nemesitvények fele, söt harmada is alig fogamzott meg, inkább Oláh urhoz fordulnának, ki fele áron is ugyan oly fajokkal szolgálhat, és ha kivántatik személyesen vezeti, az ültetés munkálatát, melynek sikeréről kezeskedni is kész. — Tudom ugyan, hogy e tanácsommal „falra borsót hányok", mert azok, kik [illegible] cselekesznek, épen abba helyezik érdemök sulyát, hogy külföldről és drágán veszik be fáikat. Hiában! azokra kik igazán urakul akarnak tekintetni, még mindig nagy varázs erővel bir a német „Was gut und theuer" szóllásmód.

Oláh Lörincz ur szünet nélküli ösztönzésének és példaadásának sikerült végre kivinni, hogy a község a faluvégen egy 800 □ öl területet palánkkal bekeritett. S most az ő ujmutatása szerint Elemi Sándor tanitó ur vezetése alatt az iskolás gyermekek által miveltetve, mintegy 2000 darab nemesitvénnyel bir. *)

Nem mellőzhetem itt tek. Hegyessy Antal szolgabiró ur dicséretes buzgalmát, mellyel N.-Ujfaluban a sikert gyorsitani segitett. Mi kik nevezett szolgabiró ur numerusában lakunk, azon reményt tápláljuk, miként nem fog ezen egy eredménynél megállapodni.

Második rendben Gyöngyös-Mellék és Magyar-Ujfalu községeket emlitem, melyek minden hivatalos tekintély hozzájárulása nélkül, csupán nemes versenyből nem hagyják magukat a N.-Ujfalusiak által messze tulszárnyaltatni s faiskoláikat lehetőleg elátták vadonczokkal és a kártékony szelid és vadállatok ellen biztositani törekesznek. Azonban tagadhatatlan, hogy a N.-Ujfalusiak ellenében annyiból hátrányban vannak, a mennyiben egy Oláh Lörincz urhoz hasonló tevékenységü és gyakorlati ismerettel biró gyümölcsész támogatását nélkülözni kénytelenek.

A felsoroltam példák csak annak bebizonyitásául veendők, mily könnyü a faiskolák létesitése és hogy ez a nép közohajtásával találkozik.

Hogyan van tehát mégis, hogy ezen hasznos intézmény tekintetében, daczára annak, hogy általában helyesnek ismertetik, oly kevés haladást mutathatunk fel; s nagy többsége községeinknek nélkülözni kénytelen?

Minden községnél szóba jön évenkint a faiskola területe. S minthogy általános vélemény, miszerint a tanitóknak egyik szép hivatása a gyermekeket az irás és olvasáson felyül a gyümölcsészetre is oktatni: Tanitókra bizzák a községek a terület mivelését és a közösen ohajtott czél létrehozását. A tanitók nagyrésze azonban e tekintetben maguk is kevés tapasztalat s még kevesebb gyakorlattal birván — nemi kivétellel — vagy halasztják a dolgot, vagy önhasznukra veteményezvén a területet, nem képesek, vagy nem akarnak a közohajnak megfelelni. A kik pedig nem használják azok többnyire épen nem gondolnak vele.

Szerintem ohajtandó volna e tekintetben, hogy a megyei hatóságok még akkor is, ha erre **semmi felsőbb utasitásuk nem volna, indittatva érezvén magukat, néha napján, a községek e részben tett intézkedéseit figyelemmel kisérni, támogatni s ellenőrizni, mikből habár rájok semmi anyagi haszon** nem háramlik is, de mikért az utókor háláját és egykoru polgártársaik nagyra becsülését kiérdemleniök igen szép alkalom kinálkoznék.

Nem állhatom meg, hogy egy füst alatt azon intézkedésekre el ne mondjam véleményemet, melyek az utak mellékének nyárfákkali szegélyzését rendelik s mi sok helyen létesült is.

Az utszéleknek fákkali beültetése nem csak fatermelés tekintetéből, a mennyiben egy különben nem használható terület is értékesittetik, hasznos, hanem egyszersmind a lég tisztitására, a vidék szépségére és a szemnek gyönyörködtetésére is szolgál. Azonban nézetem szerint lehetőleg kerülnünk kellene oly fák szaporitását melyek a nélkül, hogy gyümölcsöt hoznának, csak a kártékony verebek szaporodását elősegélik a fészek rakásra, igen alkalmas növésükkel.

Az én nézetem mindenesetre az volna, hogy az utak széleit, a föld vegyülete szerint eper, korai, körte és szilvafajokkal ültetnénk be, külön vagy vegyesen mindezen fanemeknek az az előnyük van, hogy gabonaéréskor gyümölcsözvén, a kártékony madarakat a gabonáról el és magukra vonják a nélkül, hogy a fészek rakásra alkalmas helyiséggel szolgálnának.

Különvéve az eperfa mellett azon körülmény szól, hogy azonkivül mit fennebb mondtam, a majdan gyakorlatba jövendő selyemtenyésztés megkezdését könnyitendi, elömozditja és a homokban is jól diszlik.

Szilva fának azokra nézve, kik az árnyéktól félnek, kisebb térfogata miatt van előnye s a homokos talajban is megnő.

Mindez lassan létre hozható, csak a faiskolák nagyobb figyelemben részesüljenek, hol a fennebbi czélra is épen ugy nevelhetni fákat, mint községi egyesek részére s ha ekként minden egyesnek módjában leend nemesfaju gyümölcsökkel birni s bennök válogatni, akkor nem leend okunk attól tartani, hogy a szabadban levőket ellopják.

Azok ellenvetésére, kik azt hozzák fel, hogy a gyümölcs lopkodás miatt, a földekben nagyobb kárt fogunk szenvedni mind a madaraktól, azt felelem: minden betegség ellen van övszer. Mire fáink gyümölcsözni fognak, a körülmények kifejtendik ez ellen is az óvszer feltalálását. Ha pedig azt hiszik, hogy az ily fákat kivagdalják: nem teszik e ezt a nyárfákkal is. A törvények szigoru alkalmazása és a kitartás mind e nehézségeket legyőzendi.

Nagyon tartok tőle, hogy minden ohajtásunk e tekintetben egyelőre „pium desiderium" marad. Mert ha a megyei hatóság azonnal rendelkeznék is, csak az történnék valószinüleg, a mi máskor is történt, hogy t. i. a szolgabirák kiküldik a jegyzőknek, a jegyzők a biráknak, a birák elmondják, mint ujságot, némelyeknek és marad minden a régiben.

Nem lehetne-e például az utbiztosoknak egy kis fizetés javitás mellett kötelességéül szabni, hogy számon kérje minden községtől, mit tettek a faiskolák ügyében? Védve van-e a kártételtől? hány vadoncz lett ez évben nemesitve? mennyit lehet a község lakosai közt kiosztani évenkint? ki ügyel fel a nemesitésre s miként müveltetik? mennyi és mily fákat termesztenek a közlekedési utak mellé ültetésre? stb.

Körülbelöl mindezt számon kérné s erről függetlenül számolna a járás, vagy megyei központnak, nézetem szerint inkább ez utóbbinak. A késlelkedő, vagy hanyag intézkedésnél az illető hatóságtól támogatásával élne. Igy kitünne az, hogy kihasználta eddig a faiskola területét, és mire fordittatott a haszonvétel az eredeti czél mellőzésével?

[illegible]

*) Fájdalom, népes elemi főtanodánk sem bir még fatenyésztével! Szerk.

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

Egyelőre elmondtam nézetemet e tárgyban, adná Isten hogy: ne „kiáltó szó lett légyen a pusztában."

PIJANOVICS.

Kaposvári fényképek.

I.

Fotografus lettem.

Ne itélj meg érdemes publikum, ez korszerű járvány.

Ha tizennyolcz éves vagy; szerelmesnek kell lenned; ha többet tudsz az a, b, c-nél: okvetlen verset fogsz irni, ha francziául vagy olaszul gagyogsz, bizonyosan lefogod forditani a „Napoleon Julius Caesar"-ját vagy „Torquato Tassot" s ha egy lap rendes levelezője lehettél, van egy jó lexikonod s tán már önnálló könyvet, csak egy naptárt legalább adtál ki: elkerülhetlenül kritikus és goromba lészesz: igy ha tudod hol árulják a collodiumot, ezüst fürdőt, meg a gépet és láttál már fotografirozni: lehetetlen, hogy fotográfus ne légy.

Ez végzet.

Különben nekem hajlamom is van hozzá, nem dicsekvésből mondom; de már diák koromban elismerték tanulótársaim, hogy híres arczképező lehetek egykor, nevezetesen, midőn egyszer egyik tanáromat lepingáltam és hátára tüztem gombostüvel a különösen fülekben jól ruházkodó arczképet, valódi diadalt arattam.

Csak maga a tanár nem méltányolta művészetemet, három rekráczión becsukatott.

Lehet, hogy jelen portreimmal is igy járok a közönségnél.

De most már mindegy, benne vagyok.

Pesten minden emeleten van fotografus, ott lehetetlen volt maradnom; egy atelier-re esik 30 főből álló közönség, ideértve a pinczelakásban levő házmestert, lányával, feleségével és három suszterinassá qualificált fiával. Ez nagyon vékony keresetre nyujt kilátást.

Egészen más Kaposvár, itt van hatezer ember s eddig csak két fényképész, ha még én letelepedem is, esik egyre egyre 2000 fő!

Ha a Zala-Somogyi közlönynek ennyi előfizetője volna (no ne sóhajtson szerkesztő ur!) már megrendelt volna nálam legalább 12 arczképet.

Szóval én Kaposvárt pompás stacziónak tartom, s azért le is telepszem; a közönségnek semmi szin alatt nem ártok, ha a konkurrencziát növelem, legalább válogathat a képekben.

Ha Langsfeld vagy Enczman nem tetszik, jöj hozzám érdemes fotografiaképes publikum, lefotografiroslak én ugy, de ugy — no, de nem szép a dicsekvés.

Ám tégy próbát.

Igaz, volt már egyszer előttünk egy daguerreotypista Kaposvárott, de mint hallom, miután rosz képeket csinált és megbukott, neki rontott a csillagoknak és naptáriró lett.

Ez tehát nem versenyez többé velünk.

Ám én a versenytől nem félek.

Lehet, hogy megbukom, akkor neki rontok én is a csillagoknak, még az amerikai holdkóros társulat prémiumot ád . . .

Vagy pedig nagy trafikot kezdek.

Mondják ez is jól jövedelmez.

Azonban dologra.

Műtermem az Iszákon van, mondhatom neked jó közönség, a kilátás maga megérdemli, hogy kijöjj hozzám.

Ez fineszi.

Ily kilátásokkali kecsegtetés, mézes madzag a szájban, igen jól eredményes.

Im, tekints a sötét kamrába . . . lábainknál fekszik Kaposvár, tul rajta kellemes hajlatu táj és erdő s a távolban, mint kéklő üveg, [illegible] zárja be a láthatárt.

Kezdjünk kissé a város képénél.

[illegible] miként hosszu karcsu kigyó kanyarg, [illegible] keletre a fő, melyen igen jól veszi ki magát [illegible] fürtölgő kéményével, prüszkölő [illegible] a gőzmalom, mint a kigyó sziszegő nyelve, a nyakat képviseli a hosszu [illegible] és főutcza, mely a Bókus szobránál [illegible] házakkal, mellékalt árrával majd [illegible] a pompás megyeház, gymnasium, [illegible] és piaczczal kiterjedésében egyre nyervén, középen méltán tisztelhető mint a test [illegible] része a has. Innét kezdve ismét [illegible] . . . hosszú vékony házsorral [illegible] nyugatnak tart, s igen jól hasonlitható a kigyó farkához, mely a szedres-kert sűrüjében rejtezik el . . .

No lám, hát nem szép kis tájkép ez ?!

Azon házakat, melyek gépünk nyitjától [illegible] esnek, itt a czigány, kenyeri hegy, [illegible] és illatos [illegible]fákban gazdag [illegible] Roma és Ivánfai hegyek, [illegible] jelen álláspontunkról a [illegible] külön vessszük le, vagy [illegible] személyesen, és [illegible]

[illegible] látogatóm téged, [illegible] nem elégitett ki . . .

[illegible] a kép.

[illegible] nem fotografirozza le,

arra az én magikus [illegible] maradó szeme, bűvös tükreim szükségesek.

Mert értsük meg egymást jó közönség, én a szellemet vendém fotografia alá.

A feladat nem könnyü, de nem is nagyon nehéz.

Az egész nem egyéb, mint figyelmesen nézni, észlelni azon erőket, melyek a müveltség, tudomány stb. stb. emelése körül fáradnak, vagy azok lerontására dolgoznak, a többi a gép dolga, s ha jó a lencse, a kép hü lesz.

És ami legkényelmesebb, még egy tapodtat sem kell mennünk, rágyujtunk egy illatos szivarra, uri kényelemmel belevágjuk magunkat egy fotelbe, egymásra rakjuk lábainkat és felállitjuk a háromlábu gépet és bűvös tükreinket.

E tükrök méltánylására, meg kell jegyeznem, hogy azokat Molnár féle budai szinháztól birom kölcsön.

No és most gusztáljunk . . .

Pszt . . .

Hop, hop, hop, no lám előttünk áll a társasélet . . . *Áll?* . . . Nem, előttünk ugrál és bukfenczezik . . Ah mily nehézkes mozdulatai vannak, mily ügyetlenül, esetlenül emeli idomtalan lábait, mintha rablánczot csörgetne.

De mi ez ? kedves látogatóm te rosszul vagy. Tán erős volt a dohány, rosszul hatott rád az aether-szag, vagy megijedtél a képtől ? . .

Ugy; sanzse, preszto, egy, kettő, három!

Im a kép eltünt, ha szives lész uj látogatást tenni, folytatjuk a szellemidézést, s e látogatás történt légyen csak azért, hogy megismerkedtünk.

Don Pedro.

Levelezések.

(N.-Kanizsa.) F. é. márcz. 20-án a „Zala-Somogyi Közlöny" 7-ik száma egy szombathelyi levelet közlött, mely a városi javadalmak több évről való számadása és költségvetési nyilván tartása közzététele elmulasztására vonatkozik. A közlöny e levél folytán, valamint már többször is megjegyzést tett Kanizsa város hatóságának hasonló eljárásáról. Miután én alulirt 1851-dik évtől 1861-ik évig szinte részt vettem a városi vagyon kezelésében, mint számadó kamarás, igy tehát a közlött hirlapi vád engem is sujt; hogy minden bekövetkezhető és becsületbe vágó gyanusitgatástól mentve legyek, bátor vagyok hirlap utján, a következő felvilágositást közzé tenni.

Kanizsa város fennemlitett hivatal terhe ága 1851. évben személyemre levén átruházva, annak kezelését egész 1861-ik év, február 28-ig vezettem, a számadást rendesen minden évben elkészitve az akkori városi tanácsnak jóváhagyás végett beadtam, mely t. Horváth János az 1851. és 1852 ik évi városi számvevő urnak átadatott átvizsgálás végett, ezekre a számvevői észrevételek feljegyeztetvén, a számadások rendbe hozattak; a következő évekről szóló városi számadások egész 1860-ik évig a zalamegyei fő számvevői hivatalhoz felküldettek, s ott megvizsgáltatván a felmerült észrevételek megtétettek; melyekre a felelet, mint részemrőli felvilágositás általán beadatott, azóta tudomásom nincsen. Hogy azonban a t. olvasó közönségnek az 1851. julius 6-tól 1861. febr. 28-ig kezelt, és számadásilag kimutatott városi bevételek és kiadásokról tudomása legyen; bátorkodom egy az évenkénti beadott számadásokból készitett főkivonatot hirlap utján közzé tenni; figyelmeztetvén a t. olvasó közönséget, hogy a bevételek és kiadások a számadás mellé zárt okmányok és nyugták által igazolva vannak; ugyszinte megjegyezni azt is, hogy a minden év végén bezárt számadásnál a kész pénz összeg és be nem fizetett hátralék, a jövő évi számadásnál a bevételi rovatban előjegyezve, azon évi bevétel főösszegében számitatott.

Főkivonat az 1851—1861. Nagy-Kanizsa városi számadásból: 1851. fél évi számadás szerint ezüst pénz. 18063 frt $^{7}/_{16}$ kr. utalványozott bevétel. 12196 frt $25^{5}/_{16}$ kr. befizetett összeg. 10820 frt $56^{3}/_{16}$ kr. utalványozott kifizetések. 1852. évi számadás szerint ezüst pénz. 27222 frt $58^{2}/_{16}$ kr. utalv. bev. 19682 frt $58^{7}/_{16}$ kr. befiz. összeg, 19250 frt 17 kr. utalv. kifiz., 1853. évi számadás szerint ezüst pénz. 27909 frt $86^{5}/_{16}$ utalv. bev., 18401 frt $18^{9}/_{16}$ kr., befizetett összeg 17879 frt $35^{1}/_{16}$ kr. utalványozott kifizetés. 1854. évi számadás szerint ezüst pénzben 31084 frt. $40^{11}/_{16}$ kr. utalv. bev., 25980 frt 5 kr. befiz. összeg, 24982 frt 10 kr. utalv. kifiz. 1855. évi számadás szerint ezüst pénz. 30231 frt $44^{9}/_{16}$ kr. utalv. bev. 26808 frt [illegible] kr. befiz. összeg, 25534 frt 53 kr. utalv. kifiz., 1856. évi számadás szerint ezüst pénz. 38193 frt 14 kr. utalv. bev., 30108 frt [illegible] kr. befiz. összeg. 28895 frt $29^{6}/_{16}$ kr. utalv. kifiz., 1857. évi számadás szerint ezüst pénz. 47776 frt $48^{7}/_{16}$ utalv. bev., 36023 frt [illegible] kr. befiz. összeg, 32486 frt $22^{7}/_{16}$ kr. utalv. kifiz., 1858. évi számadás szerint ezüst pénz. 52378 frt [illegible] kr. utalv. bev., 47182 frt [illegible] kr. befiz. összeg. 44585 frt 12 kr. utalv. kifiz. 1859. évi számadás szerint osztr. értékb. 43877 frt $41^{9}/_{16}$ kr. utalv. bev., 41737 frt $66^{9}/_{16}$ kr. befiz. összeg, 40469 frt 63 kr. utalv. kifiz., 1860. évi számadás szerint o. é.-ben 52787 frt 25 kr. utalv. bev., 42684 frt $76^{9}/_{16}$ kr. befiz. összeg, 37608 frt 16 kr. utalv. kifiz., 1861. számadás szerint o. é.-ben febr. 28-ig. 17536 frt 74 kr. utalv. bev., 9750 frt. $45^{1}/_{2}$ kr. befiz. összeg, 8597 frt $39^{1}/_{2}$ kr. utalv. kifiz., az utolsó évi számadásnál a kiadás 8597 frt $39^{1}/_{2}$ krt levonva, maradott 8939 frt 34 $^{1}/_{2}$ kr. Ezen számadásilag megmaradt összegben volt 1153 frt 6 kr. készpénz, és 7786 frt $28^{1}/_{2}$ kr. be nem fizetett hátralék.

E kész pénzről, és a be nem fizetett hátralék összegről általam elkészitett számadás 1861-ik évi márczius 9-én az ujonnan megválasztott városi kamarásnak két tanácsos jelenlétében minden hozzá tartozó számadási irományokkal együtt át adatott.

Megemlitendő még, hogy 577 frt 82 kr. katona-tiszti szállás, pót-pénz, ugy a nagykanizsai takarék-pénztárba betett 1582 frt. 82 krról szóló betéti könyv, a kanizsai vasuti indó-ház területébe esett egyes polgári birtokok kifizetésére szükségelt, s felsőbb helyen jóváhagyott, több városi birtok-részletek eladásából fennmaradott összeg az uj városi kamarásnak átadatott.

Ezenkivül még a város ingó és ingatlan javairól készült leltár 194863 frt 96 kr. értékben szinte átadatott.

Szükségesnek tartom még Kanizsa város passiv állását is felhozni, ez pedig tesz 1244 frt 4 kr. hagyományozott tőkét; azon megjegyzéssel, hogy ezen tőkének kamatja a helybeli t. kegyes- és szt. Ferencz-rendü szerzeteseknek fizettetik ki a városi pénztárból.

Ezen közlésemet a „Zala-Somogyi Közlönyben" bátor vagyok nyilvánossá tenni, egyrészről, hogy a t. olvasó-közönség és többi polgártársaim többnemü kételyeit eloszlassam; de másrészről az ügy fontossága miatt szükségesnek látom a magam és az akkori városi tanács érdekében nyilvános téren bemutatni, hogy a reám ruházott fontos hivatalban a kellő rendet és pontosságot megtartottam; mit száltal is bebizonyithatok, hogy akármely időben képes vagyok az egész ügyről kellő felvilágositást adni, közlésemet a t. városi polgárság remélem, érdekeltséggel veendi.

BOTFY KÁROLY.

Somogyszéli levelek.

I.

T. szerkesztő ur! Oly jól esik elrejtőznöm az emberek látása elől, s e rideg magányban keresni vigasztalást. De minek is keresném én a helyet, hol az emberek csak szórakozás végett gyülnek össze, hol nem látni bánatos arczot, hol kiki csak derült s fellegtelen ösztöneinek él! . . Én már nem tartozom azon koszoruba, nekem csak ez a hely való, hová balcsillagzatom temetett ?! . .

Azonban most veszem észre, hogy nem divatlapba irok, és én t. szerkesztő urtól humorisztikus levelek irására szólittatám fel; de valjon mit is irjon az ember most, és innen, hol ugyszólva a Jón kivül misem történik, s e percben, ha pennámnak bukfanyele nincs, bizony Isten! összerágom. De ahá! meg van a tárgy, irok a „semmiről!" oh ez minő érdekes lesz, hisz az Ur is semmiből teremtette a világot; hisz napjainkban a semminek kivánnak bizonyos helyen legtöbb becset tulajdonitani; miért képesne kivételt egy vidéki levelező potentát, kinek honoráriuma szinte semmi (?).

Ily előszóval tehát a „semmi" rovat alá tartozik nálunk a boldogság. Uton utfélen halljuk a sok üdvkivánatot, boldog ünnepeket, minden szív, minden ajk teguap még a tenistiljes szavakat hangoztatá; ugy, hogyha századrésze jutna az istenség számolyához, akkor a nagy lotteria főnyereményei nemcsak a lottó-directionál, de egyesek zsebjeiben is ugy teremnének, mint a gomba. És ime nem röppent-e az el mind, mint sok ezrek imája, s csak az marad meg, mi prózai: a deficit, conto stb. igy ir egy nő.

Azonban ezen valóságos semminél kezdvén, nem csoda, ha az ember önkénytelen sokat kiván: mert ha tekintetbe veszszük a lefolyt évekbeni áldásokat, csakugyan semmivel kellett beérnünk, már pedig, ha az Isten ugy akarja, mint magunk, ez idén egy minden tekintetben boldog évnek nézünk elibe: mert őszi vetéseink igen szépek egyáltalában, mire a munkás gazda legtöbb reményét fekteti.

Most tehát ezen első beköszöntő levemben ne várjon többet t. szerkesztő ur: mert az ilyen sonka-fogyasztó napokban a sok irás terhére válhatik az ilyen magamféle csőszpotentátnak, annál inkább, mivel most is haragos vagyok, egy rajtam elkövetett czigány viccért. Képzelje csak t. szerkesztő ur! az ünnepek előtt a Gáspár czigány a közeli erdőből egy szamaras kordén fát hozván, hogy közelebb érje házát, a tilos réten vágott keresztül. Én persze hivatásomnál fogva utját állitam mondván: „Hát te czigány, hogy mersz erre keresztül járni a réten? most elveszem a szamaradat!" Czigányom a helyett, hogy megszontyorodott volna, lekönlözve válaszolván: „ha elveszi kend, hát vém lesz kend" mondván; de ezt már itt mégse tegye kend, van nekem becsületes hajlékom, keressen kend ott fel, s ha megtudnak ott egyezni (t. i. a szamárral) Isten neki, én nem bánom. — De akkor már az én czigányom is futóra kerekedett, s én a legnagyobb lefőzetés közepette máig is haragszom.

Ujságkép megsugom még, hogy környékünk ismert szép lelkü költője D. J. ur e héten vezete oltárhoz egy gazdag, lelkéhez méltó szép magyar nőt. Adja az ég, hogy az élet reá nézve viruló szakában a házas élet andalitó édes örömei közt se feledkezzék meg a muzsákról. Adja az Isten áldását e szent frigyre. . .

A napokban egy marhás levelet röpitett a szél közelembe, melyen ez áll: „N. N. hajt az ádándi vásárra egy fekete szőrü bivaly tehenet" na ez a levél talán még azon időből való, mikor fehér bivalyok létezhettek.*) Apropos. Most olvastam épen, hogy kedves országgyülési követünk megnyerte a „Teleki-féle 100 aranyas pályadijt gyönyörü tragoediájáért a: „Nagyság átka," ugy kell neki, miért akarták egy némely rosszakarói ledorongolni „Strafford és Stuárt Máriá"-ját.

De most legyen elég ennyi, ezekután buzgóbban fogunk irni, majd tele rakom a szür ujját hét számra ujságokkal, s azokat rendesen beküldendi a

N.-BERÉNYI CSŐSZ.

Kis-Kunság, mart. utolján.

A február havi bámulásig gyenge időket a márczius hóban beköszöntött tavasz kezdetével valóban zordon napok váltották fel, mart. vége felé előszedve bekeseinket, budáinkat, subáinkat, bundáinkat s minden néven nevezendő melegséget, rejtegető öltönyeinket ugy nézzük a zivataros időt, ablakon keresztül a meleg szobából, mondván: „Hümb ? hát most van ennek az ideje ? miért nem volt Tamás februárban ilyen idő; hiszen tönkre tesz bennünket." Igen is tönkre tesz kedves atyámfia — ha soká igy tart, de talán elég volt már 5—6 év a rosszból, s most következik egy jó esztendő — igy okoskodik a szegény ember, és igaza lehet, annak daczára is, hogy ez az egy-két kellemetlen nap, ugy megijesztett bennünket; de megijesztette különösen a birkás gazdákat (jó, hogy nekem nincsenek birkáim) kik nyájaikat már szóltében hosszában legeltették gyönyörü, dús vetéseiken, melyek csodálatos képen neki indultak; mondják földmives gazdáink, hogy az eddigi időjáráshoz képest rendkivüli bő esztendőt lehet várni; tehát nem ok nélkül ijesztett meg bennünket ez idő, mikor épen márczius 30-án csakugy szakad a hó, mintha lapáttal szórnák. A birka már megizlelte a természet sarjadó növényeit, s most ha istálóra kell fogni, félni lehet, miszerint a gyenge fiasokat veszedelem éri, főleg midőn a mult évi szük termés miatt széna épen semmi sincs; már pedig gazdasági szempontból tekintve, Kis-Kunságban a birkanyáj nagy jelentőségü szerepet játszik, ugyszólván ebből fizeti ki a gazda adóját, papját, tanitóját stb; gyapjura kölcsön veszi fel pénzt, az izraelita atyafiaktól jó nagy kamatra, ez aztán jól megis járja. Ily módon lettek, és lesznek naponkint koldusokká Kis-Kunságban, csak egy tizeddel is ezelőtt még tejben, mézben fürdő s dicsőségben fénylő családok; s habár a néhány napi zordon idő még jóra fordul is, nem a vetéseknek, sem egyéb terményeknek mitsem árt is, a legbővebb esztendőnek örülhetünk is ha a csürök, pinczék, kamrák, mind megtelvék is: az eddigi tapasztalatokból meritve, nézeteinket bátran elmondhatjuk, hogy anyagi helyzetünk naponkint kétségbeejtőbb s szomorubb lesz.

Igaz, hogy a 48-ki szerencsétlen korszak óta ránk nehezült Isten tudja hányféle sulyos adóterhek; nagy horderővel nyomulták az idők mostohasága mellett vállainkra, s nagyban mozdíták elő elszegényedésünket; de valljuk meg, járultak ehez egyéb kisszerüeknek látszó okok is, melyek azonban mint emésztő férgek rágták be magukat környezeteinkbe. — 48 előtt a kunsági nép, tisztességes egyszerüségével, nyilt, önzéstelen baráti szeretetével, az egyenes jellemüség fényes dicskoszorujával, a szó teljes értelmében az egyenlőség s testvériség áldásos következéseivel, az anyagi jólét legkiválóbb jellegével tünt fel az áldott Kanaán földén; méltán megillette a „tejben, mézben folyó kis-kunsági" elnevezés; ámde 48 óta, midőn az ország más vidékein a nemzetet megrázkodtató s átalakitó törvények az aristokrata nemességgel egyenlő polczra emelék, az addig iga alatt nyögő néposztályt, mely idő bekövetkeztével, hogy magukat amazok

*) Vannak bizony Erdélyben is [illegible]

Szerk.

esektől, ha már a törvény előtt egyenlőkké tétettek, kiválóbban megkülönböztessék: itt is, hol nem volt jobbágy, s jogegyenlőség uralkodott, befurakodott az önzés, gög, nagyravágyás s fényűzés gonosz szelleme; az eddig karöltve járó testvérek, a nemeskeblű nép átkezdett alakulni, s lettek kasztok, osztályok; s hogy magukat a kevésbbé vagyonosoktól megkülönböztessék, miután jogok s kötelezettségekben egyformák voltak, legfölebb is a papok, jegyzők s tanitók tüntek ki belső módon viselt uri egyéneknek, a fényűzésben kerestek abnormis nézetök szerint a fölülemelkedésre töredékeny állványt, melyről most egyenként hanyat homlok zuhannak alá az elszegényedés örvényébe. *) A hol eddig Kis-Kunságnak csak egyetlen kevésbbé népes községében is 2—3 ezer darab szilaj ló száguldott midőn az a távol eső pusztákról behajtatott, s feltűnően mutatá a nép jólétét, a hol pedig 2—3 ezer darabból álló gulya legelészett a dús mező térein, ott most alig 2—300 darab görhes ló, s ugyanannyi sovány szarvasmarha tengődik kopár, homok-lepte sivatag-pusztákon. Hová lettek a nagyobb községek tulajdonait tevő 15—20 ezer darabból álló gulyák, szilaj ménesek? megemésztette a fényűzés, a nagyravágyás, az erőszakolt családi tüntetések. A betáblázások egyre szaporodnak, csődök ugyan nem nyittatnak, de annál roszabb, mert az illetők titkolni ohajtják állásukat, s csak akkor veszszük észre a bukást, midőn az tényleg bekövetkezett.

Igy állunk, röviden összevonva, anyagi tekintetben; hogy azonban elszegényedésünk daczára is mennyire haladtunk elé a szellemi müveltség terén: ennek vázlatára térünk legközelebb**). KISKUNSÁGI.

Zala-Egerszeg, 1866. april elején.

Városunk tisztán tartására s csinositására ujabb lépés történt, az egész templom körüli térnek szép rácsozattal való bekeritése a plébánia ház s templom közti helyiség, mely eddig az utczai-szemétnek lerakására szolgált, szép agácz s hársfákkal beültettetvén, kis sétatérré alakitatott át, melynek czélszerüsége s hasznossága fölött mindenki megvan győződve; mind a mellett azonban, azon aggodalom szállja meg sok rendszerető polgár keblét, hogyha ezen csemete fák lombjai kis árnyékot vetnek a sétálókra, egyszersmind menhelyet nyujtanak, a bujtorjánként ragadó söpredéknek, miáltal a tisztességes sétáló közönség kénytelen lesz, a latrok barlangját kerülni.

Valóban ideje volna, hogy ezen általános botrány ellen a helyi rendőri organumok részéről mind taval is jó sikerrel — kellő intézkedések történnének, melyek most annál inkább foganatosithatók, miután állitólag a közerkölcsiség javitása (?) tekintetéből nem régen egy hatóságilag engedélyezett s felügyelés alatt álló v a r r ó i n t é z e t életbelépett. A templomi domb egyengetése alkalmával számos emberi csontvázakra akadtak (miután ezen hely hajdanában temetőnek használtatott), melyek egy közös gödörbe temettettek el.

Midőn a társasélet erkölcsiségéről lévén szó, nem mulaszthatom el, még egy métélyről emlitést tenni, mely a mai, ugynevezett felvilágosult világ, társas életét megmérgezi, s fájdalom! városunk különben csendes s tiszta tükrét is megzavarja. Értem pedig a kártyázás ragályos mérgét, mely nálunk főképen az uj, vagy zöldfai casino helyiségeiben divatozik.

Ezen társas körben a napi rend délután ½3 órakor kezdődik, s pedig rendesen kisebbszerü játékkal, melyben néhány óra alatt csak 5—10 frtot lehet veszteni. Miután majdnem minden asztal kártyázókkal s nézőkkel van körül véve, a szerény ujságot olvasó tag, rendes olvasó szoba, sőt külön olvasó asztal hiányában, a terem valamely zugába visszahuzódni kénytelenittetik. — Este 9 órakor azonban, mikor a béke s rendszerető tagok távoznak, akkor kezdődik csak a valóságos élet, hol mint a somogyi levelező ezen lapok mult számában helyesen mondja, „a kártyázók szabályszerüen fosztogatják egymást", ut f i g u r a docet; ezen mulatság hol éjfélig, hol pedig hajnalig eltart! — Bocsásson meg azonban a tisztelt somogyi levelező ur, ha én a kártyázásnak a párbajhoz történt hasonlitását meg nem foghatom, miután ez annyi lényeges dolgok által a játéktól különbözik. A párbaj többnyire nemes indokok s a fiatalságban hevesen pezsgő vér felindulásából származik, s mindenkor legalább férfias bátorságra mutat, holott a játék a rosz szenvedélyek egyik legelfajultabb neméhez tartozik, mely által sok fiatal ember rosz utra csábittatik s sok család vagyoni állapota s boldogsága tönkre tétetik.

A párbaj még abban a tekintetben is különbözik a játéktól, hogy a párbaj noha a nyilvánosság s a hatóság éber szemét kikerülni törekszik, mind a mellett az i l l e m s a b e c s ü l e t szabályait szigoruan megtartja, mig a kártyázó világos nappal s kivilágitott éjjel a legnagyobb társaságban üzi mesterségét, sokszor az illem s becsület szabályainak megsértésével a nélkül, hogy a közbiztonság közegeinek beavatkozásától valamit tartana. *)

*) Nagy baj ez nálunk is! Szerk.
**) Csak mindig előbb, szivesen fogadjuk. Szerk.
*) Sulyos átok-bizony mind a kettő az emberiségen! Szerk.

Köveskálla, 1866. april 3.

Tisztelt szerkesztő ur! Ismét egy kegyes adományról értesithetem a közönséget, mart. 31-én nagy szombat napján osztatott ki, a szeperdiek között azon 93 frt 50 krnyi összeg, melyet választókerületünk képviselője tek. Botka Mihály ur küldött részünkre. Mely összeg alólirott közbejöttével osztatott ki.

De beszéljen maga a köszönő nyilatkozat, melyet a segélyezett szeperdi lakosok intéztek tekint. Botka Mihaly urhoz:

Tekintetes ur!

Mélyen tisztelt kegyes urunk!!

Épen nagy szombat napján kaptuk azon segély-adományt, melyet tekintetes ur számunkra küldeni kegyeskedett, mintegy ünnepi ajándékul.

Ha Krisztus urunk feltámadása szellemileg üdvös volt az emberiségre nézve: ugy üdvös ez adomány reánk nézve anyagilag, mert halottainkból lettünk általa feltámasztva, annyival inkább, mert nálunk napszám által keresni nem lehet, miután munkáltatni nem tud, a birtokosabb osztály szegénysége miatt.

Most tehát tek. ur szivessége s czközlése folytán, vig hálaadó éneket mondhatunk az egek urához, hogy bennünket a legnagyobb inségből, — egy időre is — kimenteni méltóztatott.

Mit adhatnánk mi ezért, mint a hálát! mire nézve a tek. ur emléke sziveinkben — mint a Veszta szüzek oltárán a láng — örökké él; azért fogadja legforróbb köszönetünket; s szivünkből kivánjuk, hogy jó Istenünk legnagyobb áldását árassza a tekint. urra, s uri családjára.

Maradunk hálás tisztelettel Szeperden 1866. martius 31-én. Alázatos szolgái Birkás Péter Nemes Sándor s a többi részes.

Ezen kivül időjárásunk elég változatos, hol hideg, hol meleg. — A vetések elég meglehetősek, szépek. Hanem gyümölcsre nem igen van kilátás, mert nagy szombaton virradóra erős fagy volt, mely által a fák virágai csaknem mind lefagytak, hanem a szöllőben még nem tett kárt. V. J.

Zala-somogyi hirek.

△ A f e l t á m a d á s i ü n n e p é l y magasztos hatásának emelésére igen nagy sokaság gyülekezett össze, és pedig helybeliek és vidékiek. A körmenet a város templomból a nagy sár miatt nem jöhetett ki, de a sz. Ferenczrendiek az előtér remény-zöld pázsitán a legnagyobb fénynyel elvégezhették. E körmenetet a sz. Ferencziek tiszteletreméltó zárdai ősz főnöke vezeté.

△ H u s v é t v a s á r n a p. Valamennyi ünnepeink legnagyobbja a husvétvasárnap, Üdvözitőnk dicsőséges feltámadásának napja. Hajdan a foglyok börtöneikből szabadon bocsáttattak e napon. A husvét napjának meghatározása a hold forgásától, vagyis a mart. 21-ke utáni első holdtöltének idejétől lett függővé. E napon az egyház, hiveinek némely tápszereit meg szokta szentelni, hogy azok a hivek testi s lelki javára szolgáljanak. A szentelendő eledelek közt legrégibb helyet foglal a b á r á n y, mely a zsidók husvéti bárányára emlékeztet, melynek evésében ők a Pharaók rabságábóli szabadulásuk csodáját ünneplik. A szentelendő husvéti étkek közt a tojás a téli fagyos föld kérge alatt szendergő természetet — Jézust jelzé; pirosra festve a Megváltó vérére vonatkozik, melynek árán nyertük saját egykori feltámadásunk reményét. A husvét hajdan egész héten át, hazánkban pedig négy napig tartott, mig azt a mult században Mária Terézia királynőnk két napra leszállitatni kérte az apostoli széknél. S. H.

△ C s á s z á r n é ő F e l s é g e május hó közepe táján b i z o n y o s a n B.-Füredre jön. Meddig fog ott tartózkodni még bizonytalan; de a szállásmester a mult napokban már Füreden volt, s a kellő intézkedéseket megtette.

△ (P á t e r A l b a c h.) A fővárosi lapok ez évi 30-ik számában olvassuk, hogy az ugyszólván világhirü páter Albach, a minden müvelt nyelven megjelent „Szent Hangzatoknak szerzője 15 dik évében, midőn a külvilágból bucsut vett, a sz. Ferencziek rendébe lépett mint szerzetes növendék. A hittani tanfolyamot kitüntetéssel zala-megyei Bucsu-Sz.-Lászlón végezte. Érdekesnek tartjuk ezt feljegyezni, s maholnap tán megjelenendő megyei történetünk leirásának megőrizni.

△ (T ü z v é s z.) Folyó hó 5-én déli harangozás alatt ismét a pesti utczában tüzvész ütött ki, három melléképület lett a lángok martaléka. Sajátságos, miután a gyanus gyujtogató már befogatott, még mindig oly szaporán következő tüzvész nyugtalanitja a város csendes lakóit.

△ (T ü z v é s z.) Ugyanazon éjjel egy elvetemedett gaz gyujtogató üzte aljas szenvedélyét a homok-komáromi hegyen, mert négy pinczét egymásután felgyujtott. A kártvallottak egy gyanus egyén házához rohantak az illetőt ágyából kiburcsolták és annyira megütlegelték, hogy alig fog többé fellábadni.

△ (A l á i r á s i f e h i v á s) A pécsi sz. Pál társulat folyó évi tagjainak aláirási felhivását vettük, ily czimü röpiratra „Lebet-e hivő keresztény szabad kömives." E 6 ivre terjedő füzet ára 1 frt. előfizetve 40 kr.

△ (S z i n é s z e k b u c s u j a) Városunkban 6 hetet töltött Bényei és Laczkó társulata, folyó hó 4-én tartotta bucsu előadását. Innen Sopronba mentek, szivünkből kivánjuk e szorgalmas társulatnak, hogy Sopronban, mely eddig igen kevés részvétet tanusitott a magyar szinészet irányában, sorsuk kielégitő legyen.

△ (I d ő j á r á s.) Hat hét óta, kevés kivétellel folytonosan esős és borult napok vannak; kertek, mezők szépek, bőtermést igérnek. Városunk utczái sárban usznak.

△ (M u l a t ó k e r t e k.) Városunk ismert szép mulatókerteit már elkezdték nagyban csinositani, ha az idő megengedi, e hó vége felé történnek az ünnepélyes megnyitások.

△ (G ő z f ü r d ő K a p o s v á r o t t.) Ha jól értesültünk, Freystädter a kaposvári bérlő gőzfürdőt állit, mely vállalkozás hasznot hozó leend. Hallod-e ezt Kanizsa? Megfoghatatlan előttünk, hogy helyben annyi pénzes vállalkozó van, és ezen biston jövedelmező és a lakosságnak is jót tevő vállalatra senki sem találkozik. Dicséretet érdemel Kaposvár, mert jobban megérti a kor igényeit.

△ (B a r c s i k i l á t á s.) A környéken állomásozó dsidás ezred tiszti karának legnagyobb része, a magasabb lovaglásbani gyakorlás végett, a telet városunkban töltötte, most azonban váratlan érkező parancs következtében az előbbi állomásozó helyekre kelle visszamennie, hire terjed, hogy nem sokára az egész ezred Csehországba menend.

△ (U j v e n d é g l ő s K a n i z s á n.) A helybeli korona-vendéglő Schmidt Györgyben egy uj bérlőt kapott, ki mint látszik, az eddig elhagyatott s elhanyagolt vendéglőt ujra csinosan felszereli és a közönség kényelmének pontos szolgálat mellett, minden tekintetben megfelelni törekszik.

△ (A f e c s k é k m e g é r k e z t e k.) A kedves tavasz hirdetői, szivesen látott vendégeink, a fecskék, megérkeztek tájékunkra, ugy reményünk lehet, hogy hideg és fergetegtől mentek leszünk.

△ (N y e r e m é n y.) Fortuna istenasszony utóbbi időben nyájasan mosolyog felénk. Az elmult év folytán a pesti műtárlat 600 forint értékü főnyereményt tárgyát városunk egyik derék polgára nyerte. Alig néhány hete a polgári egylet főpinczére kis lotterián 900 forintot, a legközelebbi hitelsorsjegyek huzásánál pegig a' 200,000 frtot, ugyan csak helyben lakozott néhai Tachazerné asszony örökösei nyerék. Hogy a nem megvetendő összegecske, e pénzszük világban városunkba foly, minden esetre mindnyájunkat érdeklő örvendetes esemény.

△ (F i l i p p o v i c h é s S z a b ó s z i n t á r s u l a t a.) Értesültünk, hogy a jelenleg Sz.-Fehérvárott működő Filippovich és Szabó opera-társulata május első napjaiban Nagy-Kanizsára érkezik.

△ (V á r o s b i r á n k.) Tkt. Babóchay János városbiránk a lakosság nagy örömére annyira felgyógyult, hogy helyét a zöld asztalnál elfoglalta.

△ (L o p á s.) Rosenberg Dávid, z.-egerszegi lakós, jelenleg Kis-Kanizsán tartózkodó katonai élelem szállitónak szobájából 1050 frtot loptak el? Állitólag 8 db. 100, melyeknek háta D. R. jegygyel láttatott el, 10 db. 10 és 30 db. 5 frtos.

† (Temetés) Általános részvétet gerjesztett városunkban Grebencz szorgalmas iparos 16 éves leányának elhunyta. Temetését 36 fehérbe öltözött leányka, 22 fáklyát vivő ifju, gyászzene és nagyszámu közönség diszité és kisérte ki a jobblétre szenderültet.

△ (H i r t e l e n h a l á l.) Egy brünni születésü nyomdász-segéd a napokban érkezett ide betegen, és midőn őtet az orvostól a kórházba kisérni akarák, halva összerogyott.

△ (H a l v a t a l á l t a t o t t) egy, helyben tartózkodó 19 éves Füszfás József nevü fiatal ember, este jól mulatott, jó kedvvel, pipaszóval feküdt le és reggel halva találták.

△ (U j o n c z o z á s.) Városunkban az ujonczozás f. hó 15-én megkezdetik.

Kaposvár.

h. A f r e y s t ä d t l e r féle nagyszerü pincze boltozata beszakadással fenyeget, mint értesültünk az ügy már küldöttségileg megvizsgáltatott.

h. I s m é t r a b l á s történt boglári Löwensohn Jakab ellenében; a tettesek nyomoztatnak, de eddig nem kerültek kézre.

h. A d a l á r d a husvét napján a kilences órai misén közreműködvén, igen elegans és nagyszámu közönség gyült össze. Im a dalárda moralis hatásának élő példája.

h. A z i s u j d o n s á g, hogy a „Somogy" magát az épen emlitett dalárda hivatalos lapjának irja. Nem rójuk meg a tettet, de azt megmondhatjuk, hogy a tul előzékenység tudtunkon kivül történt.

h. B i z i F e r k ó jól szervezett bandája pár hét mulva nagyobb utazást szándékozik tenni, minek kivihetése tekintetéből, mint tudjuk egy királyi engedélyért folyamodott. Egy kis utravaló is jól esnék szegényeknek, no ezért folyamodjanak a szives közönséghez, mely bizonynyal nem vonandja meg pártolását.

h. E g y k e r e s k e d ő temetésén voltunk minap. Számos izraelita kereskedő is kisérte az elhunyt koporsóját, kik megütközni látszottak azon, hogy igen botrányos volt a képviselet a keresztény kereskedőség részéről. Pedig egy végtisztelet megadása csak nem kerül pénzbe?! (Beküldetett.)

h. A n a g y h é t folytán Somssich Pál hazánkfia pár napot körünkben töltvén, a dalárda küldöttségét is fogadta, — s mint értesültünk — azon szép reménynyel engedé távozni, hogy a kérvényezett gymnasiumi nagy terem a dalárdának tanhelyül át fog engedtetni. — A nagy névhez csakis szép tettek képezhetik a babérkoszorut.

h. K u t y á s i k ö t é l á l t a l kivégzett rabló bucsuztatója a börtönben saját kezüleg irónnal irt eredeti után másolva, kezeinkbe kerülvén, néhány verset közleni érdemesnek tartunk: „Egy kötél által végződött szerencsétlen fiju Kutyási s Leopold Ferencz sene versei. Melyet Somogymegye Kaposvár mély börtönében hagyott maga keze irása által.

Lám meg montam rózsám
Ne szeres engemet
Mert öt had vármegye
Keresett engemet.

Nem keres egyebér
Csak öt hat rablásér.
Hozzá tartozandó
Zsandár gyilkolásér.

Nyillik az virágszál
Hegy halmok tetején,
De én elhervattam
Sik mező közepén.

Hervagy rózsa hervagy,
Mert már enyém nem vagy
Még az enyim voltál
Addig nem hervadtál.
Késérgy el kedvesem
Az jászos utamon
Nézzed balsorsomat
Utolsó órámon.

Meghalok, meghalok
Még beteg nem vagyok
Sik mező közepén
Eltemetve vagyok.

Kik fognak siratni
Mind az kis madarak
Vagy is kik jászolnak
Az erdei vadak.

atb. atb.

Elmondja még körülbelül 10 versszakban, mint bujdokolt mig nem a „hatalom kezébe esett s életének vége igylett." Igen megható s természetes észjárásu vers az egész, kár, hogy ily emberek rosz társaság áldozataivá lesznek.

Fővárosi és vidéki hirek.

△ (Z r i n y i ü n n e p é l y Horvátországban.) Az idén Horvátországban is megtartják a Zrinyiünnepélyt. E czélra, már ezelőtt két hónappal alakult Varasdon egy bizottmány és legközelebbről a zágrábi történelmi társulat is elhatározta ez ünnepélynek egész Horvátországban leendő megtartását. Azonkivül emlékkönyvet szándékoznak kiadni, mely Zrinyi Miklós életrajzát, arczképét, több sajátkezü levelét, továbbá ifju Zrinyi Miklós adriai „tengersyrenáját" fogja közölni egykoru horvát forditásban.

— Császárné ő Felsége, lakosztályát a budai várban megbővitették, s az előszobából a várkertbe külön kijáratot készitettek.

— (H o d o l ó n y i l a t k o z a t.) Gyoma városa összes polgárai Deák Ferencz nagy hazánkfiához hódoló nyilatkozatot szerkesztettek, melyet diszkötésben egy—két tagból álló, a nép által választott polgári küldöttség adott által april 4-kén.

— (Az ideigl. országházat) e hét folytán volt átveendő azon bizottmány, mely e czélra az alsó-ház által kiküldetett. Az épitési költségek körülbelöl 205,000 frtra rugnak, mely összeget az orsz. lap fedez. A budai várépitési alapból e czélra 150,000 frt. engedélyeztetett, de valószinü, hogy az ünnepek után első nyilvános ülés még a muzeumban tartatik.

— (A közös ügyekről.) Pesten hire terjedt, hogy Deáknak már készjavaslata van a kö-

…ügyekről. Az ‚Independance' bécsi levelezője feljegyzi a hirt, s már is közöl ‚biztos forrásból' némi állitólagos adatot a pénzügy szervezéséről.

— Szegeden nagy buzgalommal fáradoznak egy árvaház, cselédjavitóintézet és önkéntes dologház létesitése ügyében. E jótékony intézeteket egyesek adományozása folytán óhajtják életbeléptetni s már 1157 frt. van együtt e czélra. Aránylag csekély összeg ugyan, de biztosan lehet remélni, hogy az annyira szaporodik, miszerint egyikét vagy másikát e jótékony intézetek közül nem sokára meg lehet valósitani. A fölébresztett ügybuzgalmat épúgy örömmel kell üdvözölnünk, annál inkább, mert bizonyos, hogy ily dolgok városaink nagy anyagi zavara miatt legalább még jó ideig, csak magánosok áldozatkészsége alapján létesithetők.

— (A magyarországi középtanodákból) használatban levő összes tankönyveknek ujólag tüzetes átvizsgálása, és egy általános kimutatás összeállitása szükséges. A m. k. helytartótanács tehát az udvari kancellária részéről felhivatott, miszerint a közép-tanodák használatára 1861-ik évtől számitva megengedett, s a korábban lefolyt évtizedről való tankönyveket és taneszközöket, egy külön jegyzékbe összefoglalva, mielőbb felterjessze.

— (A dunában talált régiségek.) A Duna medréből, az iszapmerő segedelmével, közelebbről több érdekes régiséget húztak ki. Ezek közt van egy egészen megkövesült gyilok, továbbá egy római kard, melynek csak markolata kövesült meg, pengéje azonban régi minőségében, csak a rozsda által lett megviselve egy kissé. E tárgyak a museumnak adattak át.

Bécsi és külföldi hirek.

— (Borzasztó öngyilkosság Bécsben) A birodalmi fővárosban végtelen nagy izgatottságot idézett elő a 18 évtől fogva Zeitung correspondens szerkesztőjének és 4 tagból álló családjának öngyilkossága, melynek okát a határtalan fényüzésnek tulajdonithatni, mely által az illető család adósságából nem birván kibontakozni méreg általi öngyilkossággal vetvén véget életének.

Turova Ferencz 50 éves, ritka szépségű neje 35 éves, a magasabb körökben ismert, mindig a leg ujabb divattal felpiprézett 18 éves leánya Claira, 17 éves fia József és 12 éves fia Károly mindnyájan egyetértve husvét hétfőn méreg által vevék el életöket.

— A franczia trónörökös nevelője. Daguerry plébános van arra kiszemelve, hogy a francia császári herceg nevelését vezesse. Daguerry plébános ur, ki e minőségben a Madelaine templomnál volt akalmazva, legközelebb senatorrá fog kineveztetni és in partibus püspökséggel fölruháztatni.

— Amerikának az olajforrások csaknem ugy jövödelmeznek, mint az aranybányák. Pennsylvaniában, Pitholenál kilencz hó előtt olajforrásokat fedeztek föl. Pithole akkor még csak két házból állott, most már azonban 12 vendéglője, posta hivatala és saját lapja is van, mely 3000 példányban forog a vidéken. Valódi amerikai haladás és élénken bizonyitja az ottani életrevalóságot.

— Görögországról az a hir kering, hogy a trón alig ha meg nem ürül, a mikor aztán Victor Emmánuel fia Amadé hivatnók meg királynak.

△ (Zrinyiünnepély Poroszországban.) Collbergben az ottani tanoda igazgatója Stiér Theofil, ki nyelvünket jól ismeri s akadémiánknak is tagja, február 26-kán egész Zrinyiünnepélyt tartott. Bevezetésül elmondá a Zrinyi-nemzetség történetét; azután saját jeles forditása szerint mutatványokat olvasott föl Zrinyi Miklós hőskölteményéből. A német hallgatóság mindezt nagy érdekeltséggel fogadta.

— Párisban egy tolvaj genialitása vonta magára közelebbről a figyelmet. E tolvaj egyik tekintélyesebb ügyvédtől egy dus tartalmu tárczát lopván el, a rendőrség erélyessége folytán elfogatott s midőn felszóllitották, hogy védelmére ügyvédet válasszon, épen a meglopottat választotta; ez pedig, tekintettel az ügyvédi illemre, elvállalta saját tolvajának védelmét.

Pipere-asztal.

A női szépség, vagy is a nők virágzási szaka rendszerint oly rövid, hogy nem láttam feleslegesnek erre vonatkozólag némi műfogásokat közzétenni, melyek a női kecsek eltünését meggátolják s az eltünteket visszavarázsolják.

Habár a női szépség, s átalán a szépség felőli fogalmak nagyon eltérők, mégis midőn egy nőt szépnek mondunk, annak főkép következő testi tulajdonokkal kell birnia: 1. Közép termet. 2. A tagok helyes aránya. 3. A tagok arányos nem tulságos teltsége. 4. A kellemes arczvonások. 5. Gyengéd, fehér bőr, mérsékelt piros arczczal. 6. Piczi száj, szép sorozatu fehér fogak, viruló piros ajkakkal. 7. Gödröcskék az arcz és állon. 8. Nyilt homlok. 9. Nagy szemek. 10. Hosszu, szép haj. 11. Közép nagyságu orr, különösen görög vagy római idommal. 12. Kerek telt nyak, 13. Szép boltozatu, kerek, telt mell. 14. Telt gömbölyü karok tej fehér bőrrel s gyengéd pirossággal boritva. 15. Szép domboru test. 16. Kicsin lábak. 17. Kicsin, gyöngéd fehér kezek, rövid husos ujakkal.

E tulajdonságok mindegyikével felruházott nő tökéletes szépnek mondható. Miután azonban ezeket egy ugyanazon egyéniségben összpontositva alig találjuk, azért már oly nőket is, kik az elősorolt szépségi kellékek csak főbbjeivel is birnak, hanem épen szépeknek is, de kellemes, csinos, szeretetreméltóknak tekintjük.

A női szépség megtartását s ápolását illetőleg, ha az itt elősorolandó átalános elővigyázati szabályok kellően teljesittetnek, igen sokáig megtartható; — kerülendő ennélfogva:

1. A napnak közvetlen hatása az arcz, karok s kezekre, mert ez által a bőr megbarnul; azért is nagy kalapok, különösen himzés nélküli fekete fátyol és kesztyük viselése ajánlható.

2. A nagy hideg; legalább igyekezni kell befolyását a bőrre lehetőleg enyhiteni; különben felcserepesedik, némelykor fel is hasad.

3. És mindenek fölött a légmérséklet hirtelen változása.

4. A tánc magában véve ugyan ártatlan mulatság, de midőn szenvedélylyé válik, s a tüdők tulságos megerőltetésével élveztetik, mind a szépségre, mind az életre veszélyessé lesz, kivált ha vigyázatlanságból vagy gyermekies pajkosságból a tüdők s a test hideg ital, étel vagy légmérséklet változtatása által hirtelen meghüttetik. Hány női kecs és mennyi ifju kéz lett már e vigyázatlanság és szenvedély martaléka? van példa reá, hogy az ily vigyázatlanságnak rögtöni gutaütés, vagy kora aggság s még többször tüdővész, sorvadás állván be, kora halál lőn a következése; azért is e részben nem lehet elég vigyázatot s ovatosságot ajánlani, mert bárha nem okoz is mindig életveszélyt, mégis károsan hat a tulságos s erőltetett táncz a bőrre és a testi kecsre; a bőr elhervad, megsárgul, és ha az arcz s ajkak eddig szép pirosak voltak, a bőr hófehér, élénk szinben tündöklött, ezeket csak hamar elhalaványodni s elsatnyulni látjuk s igy a szépségnek is egyszerre vége van.

5. A szeszes és hevitő italok, különösen a bor, puncs és thea, miután a testet ellankasztják, a bőrnek élénkségét elüzik s nem ritkán lassu sorvadást idéznek elő, vagy egyéb rendetlenségeket hoznak létre a vér és idegrendszerben.

6. Gyakori s naponkénti séták által kell igyekezni testmozgást szerezni, de a testi erőket igen igénybe vevő házi foglalkozást kerülni kell.

7. Igyekezni kell a kedélyek derültsége megszerzésében és kerülni a lélekrázkodtató indulatoskodásokat, mert a legszebb nő is akkor rut, midőn boszus vagy haragos.

8. A nők többnyire szeszélyesek s ábrándozók, pedig ez leginkább alkalmas a női szépség feldulására, azért is a szeszélyt kellemes társaság vagy válogatott olvasmányokkal kell elüzni; mert ha a lélek kellemes tárgyakkal foglalkozik, akkor a szeszélyesség is eltünik.

9. Az anyai kötelességeket nem szabad elhanyagolni; minden anya a természet szabta törvény szerint tartozik gyermekét saját emlőin táplálni, egyedül fontos, kivételes esetek menthetik föl ettől, mert csak ez tartja fenn szépségét folytonos és egyenlő virágzásban.

10. A nő legyen mérsékelt minden élvezetében, szigoru tiszta, azért is el nem mulasztandó a testnek mosással és fürdéssel tisztán tartása. Mikint árt az igen meleg viz, ugy károsan hat a bőrre a tulsó hideg is, mérsékelt hévfoku legyen tehát a mosdó-viz.

Ezek a szépség ápolását s fentartását biztositó józnan rendszabályok s ha megtartásához még józan ész és szelid jellem is járul, lehetetlen, hogy ily nő vonzerővel ne birjon.

Utóbbi megjegyzésére némelyektől ily ellenvetést hallhatni: bizonyos korban mégsem lehet arra többé gondolni! miért nem? sőt van példa reá, hogy 40—50 éves nők szépségük által fiatal sziveket bilincseltek le; de e nők fiatal korukban az elősorolt rendszabályokat hiven követték, s később oly szereket használtak, melyek a nélkül, hogy az egészségre károsan hatnának, alkalmazhatók.

Ily szerekről is kivánok szót emelni, de be kell várnom az alkalmat, hogy férjem távozzék, mert nagy lakat alatt álló naplóját tudtával nem lapozhatom át. Ej! pedig be sok szép tapasztalások raktára ez; Úgy van, elfogom sajátitani és alkalmilag a nyilvánosságra hozni, mint

ORVOSNŐ.

Nyilt szó a t. cz. közönséghez.

Miután köztem, mint kiadó és Roboz ur, mint szerkesztő között e lapokra vonatkozólag folyó év febr. közepétől minden viszony megszünt, ő mindazáltal lapja apr. 3-ki számában ismételve arra utal: elégiteném ki előfizetőimet; ennélfogva ügyem tisztaságában bizva, tisztelettelejesen felkérek mindenkit, sziveskedjék ebbeli követelését folyó évi maj. elseig vélem tudatni

szerkesztő.

Nyilt posta.

V. József Kövesbálla. Bocsánat a rövidítésért hely szüke kényszerite rá, borkereskedést szivesen vettük, csak folytassa kérjük.

Jenő Kassa. Kérünk más költeményt, a küldöttben az eszme szép, de a kidolgozás kissé nehézkes.

Kanizsavárinak. Ugyan azt.

B. Gyulának Sz. Szerencséltessen mielőbb uj költeménynyel.

Csurgóinak. Mást kérünk, ezt eltesszük jövőre.

B. Károlynak. A költeményt ujjal kérjük felcserélni.

N. A. Győr. Nem üti meg a mértéket bővitse küldeményét.

Sch. I. Kanizsán. Szivesen fogadtuk, mást is kérünk, csak a forditástól lehetnénk mentek.

Piánovics. Ne bántsa a boltot, hisz nem tudja mit cselekszik.

Kaposvárott. Csak akkor fogjuk elsütni, ha ismét hetvenkedik, addig békesség az Urban.

W. Olasz. Készül a naptárba való? mi baj?

W. S. K. Megérkezett ön? gondoljon reánk is.

S. Budán. Egy költeménye sem vehető fel?

Pusztafalvy. Tarka álom nem vehető fel, küldjön jobbat, a költeményekre különös figyelmet forditunk.

V. B költeményei rendelkezésére állanak. Rég nem találkoztunk.

Kis sorshuzás április 7.

Bécs: 85, 49, 54, 35, 18.
Graz: 15, 78, 13, 73, 85.

TARCZA.

Vizen van a hajó...

Vizen van a hajó, de nincs evezője,
Sokkal többet halad hátra mint előre,
Az árbócz leomlott, s elveszett a kormányos
Mi történik már most?!

Fenékből kikeltek a tenger mélységi,
A tajtékos hullám már az eget éri,
Zavargó elemek, s a gonosz szellemek
Bősz csatára keltek.

Homályba borul a lebegő nap arcza,
Villám-terhes felhő záporát hullatja,
És midőn mérthangzik rémes dörrenése,
Az ég [illegible] belője.

A hajós-nép retteg, de nem önmagáért,
Hazám, mit nem adna bárminő nagy árért,
Félti drága kincsét, melyet hiven őrzött
Annyi küzdés között.

Drága kincs az nagyon, drágább a gyémántnál
Drágább az életnél, az egész világnál;
Kivánjátok tudni — megmondom — hogy hivják:
Égi szent szabadság!

S az nyomja a tenger feneketlen árja?
Oh nagy ég, tekints e válságos tusára!
S ti tengeri szörnyek, hagyjátok a hajót,
Hiszen ott még halott!

És im, a felhők közt tulvilági fényben
Megjelenik az Úr szent hárogn képe,
[illegible] jő s a szél és fellegek
[illegible]

A [illegible] kárhozott szellemek
[illegible] szégyenkednek,
[illegible] a nap a tenger tükörére,
[illegible]

[illegible] itt is ott is sértve,
[illegible] már a biztos révbe,
[illegible] — én mindig azt hittem —
[illegible]!

BALOGH GYULA.

A viszonzás.

Elbeszélés Herchenbach W-től.

Német eredeti után közli Szávay.

(Folytatás.)

Perger e félreérthetlen beszédének igen különböző hatása volt a jelenlevőkre. Matild arczát égő pir boritá el; Weller és neje beleegyezésöket látszottak kifejezni. Jenő pedig elhalaványodott, szivében harag s boszu forrongott.

Miután a bor Perger kedélyét a legmagasabbra csigázta, Jenőre egy gyanus pillanatot vetve mondá: „Weller ur! önnel egy pár bizalmas szót szeretnék váltani."

Weller felakart kelni, hogy Pergerrel a mellék szobába menjen, de Jenő őt megelőzé és e szavakkal hagyá el a szobát: „Maradjon csak biró ur! ugyis már ideje, hogy édes anyámat megnézzem."

Az indulatos módot, a melyel ezen önkénti távozás történt, Matildon kivül senki sem vette észre, mert jobban önérdeküKkel voltak elfoglalva, sem hogy Jenőre csak egy vizsgáló pillantást is vetettek volna.

A mint Jenő a szobát elhagyá, Perger kérését azonnal előterjeszté, gazdagságát kérőül használván fel, a mely véleménye szerint, többet nyom a mérlegben a legjobb beszédnél.

Perger azt jól tudta, hogy nem illik Matild jelenlétében kezét szüleitől megkérni, de gondolá, hogy ily roppant gazdagság mellett, némileg az illedelmet át lehet hágni.

Jenő távozta után Matild is elakarta hagyni a szobát, de Perger őt vissza tartóztatta mondván: „Önnek itt kell maradni és választ adni, hogy tudjam magam mihez tartani."

Pirulva nézett Matild szüleire, ezek pedig kérdőleg ő reá. Végre a biró Pergerhez fordulva mondá: „Nőm is az én beleegyezésemet birja, de minthogy nem akarjuk gyermekünket oly házasságra kényszeriteni, a melybe ő talán bele nem egyezne, azért Matildé az eldöntő szó."

Perger kinek a bor igen is sok bátorságot adott, épen Matildhoz akart fordulni, de ez őt megelőzé és mondá: „Jóllehet igen nagyra kell becsülnöm e megtiszteltetést, mégis mindamellett időt kell kérnem ily fontos lépés meggondolására. A legközelebbi héten választ fogok adni."

Perger vissza akará tartóztatni Matildot, de ez hirtelen eltávozott.

Gyors léptekkel haladott Rozelné kunyhócskája felé. Csak Jenő volt egyedül otthon. Ott ült az deszka asztal mellett, fejét kezeire támasztva és sürü könnyeket hullatva. A nagy fájdalom miatt, a mely szivében honolt, Matild közeledését nem vevé észre, sohajtásainak szabad folyást engedett.

Matild közelebb lépett s kezét Jenő vállára téve, reszkető hangon nevén szóllitá. A kellemes hang hallatára Jenő hirtelen megfordult s Matildot látá maga mellett, de könnyes szemekkel.

„Miért sirsz?" kérdé Matild halkan.

„Mert látom, reményeim meghiusulását" felelé Jenő zokogva. „Közöttünk nagy hézag van, a mely távol tart bennünket egymástól."

„Miért tartana bennünket távol? válaszolá Matild, „nem állottunk egész maig közel egymáshoz.?"

„Igen, egész maig Matild! Maig még gyermek voltam, és mint gyermek éreztem és ezen érzés egész kedélyemet kielégitő."

„Az érzés, mely mint gyermeket környezé és boldoggá teve, most, mint ifjut kerüljön?"

„Engem soha sem került Matild" felelé Jenő, „hatalmas fává neveltem azt, s szivem melegsége által táplálva virágzott."

„És e virágok oly hamar elhervadtak?" folytatá Matild

„Oh! bár csak elhervadhatnának!" válaszolá Jenő.

„Ne engedje azt az Isten!" sohajtá Matild.

„Nem kell-e nekik elhervadniok?" felelé Jenő kérdőleg; nem kérte meg ezen Perger kezedet? És ha téged, mint nejét fog magával elvinni, nem kell-e e szivnek másként tanulni dobogni?"

„Jenő, Jenő! mióta csak gondolkozó tehetséggel birok, valamint az atyai házban, ugy azon kivül is csak reád,

(Folytatása a mellékleten.)

reád gondoltam. Miért kétkedél tehát bennem?"

„Te kérését vissza utasitottad?" kérdé az ifju meglepetve.

Még nem, de azt fogom tenni, mert e sziv a tied és a tied lesz még meg nem szünik dobogni. Te ezt jól tudod és tudtad mindig.

„Tehát szeretsz!?" kiálta föl az ifju, s az eljegyzést forró öleléssel ünneplék.

A mint Matild távozni akart, Jenő szivében ismét uj kétségek támadtak. „Lásd" kezdé Jenő; „atyád jótévőm, nélküle mi sem volnék, s ha kezét rólam leveszi, előbbi nyomoruságomba fogok visszacsúszni. Megfogja-e nekem azt bocsátani, hogy gyermekét ily nagy szerencsétől fosztom meg? Mit adhatok én neked a gazdagságért, a melyet értem feláldozol? Ezen agyag gunyhócska elég kárpótlás lesz-e Perger herczegi vagyonáért?"

„Kis lelkü" válaszolá Matild. „Szived és tudományod nem becsesebbek-e annak minden vagyonánál? Nem fogsz te javakat szerezni? És ha nem is, nem elég az, a mennyit én fogok örököllni? A mi pedig atyámat illeti, meglehetsz győződve arról, hogy nem fogja gyermekét földi javakért eladni. Magam fogok neki mindent elbeszélni, s addig nem is fogsz tanulmányidhoz visszatérni, még a kétség végképen el nem lesz oszlatva és az ügy elintézve."

„Valóban jobb vagy az angyalnál, fele szeretetedet sem érdemlettem meg" rebegé Jenő.

„Ha nem érdemletted volna meg, akkor nem birnád azt," válaszolá Matild.

Matild távozott. Este szüleivel együtt a kis szolában találjuk, hová az öregek csak valami fontos ügy tárgyalása végett szoktak összejönni.

„Gyermekem" kezdé az atya; Perger ur ajánlatát hallottad és választ kell adnod. Kezeddel ugyan rendelkezhetel, de én az ajánlatot nem csak elfogadhatónak, sőt minden czéfrakozást felülhaladónak találom."

„Minthogy kezemmel szabadon rendelkezhetem" válaszolá Matild komolyan, „éppen azért őszintén is fogok beszélni: Perger gazdag ugyan, de sziv és lélek, a mely kettő nélkül egész életen boldogtalan lenne, nála hiányzanak."

„Tehát őtet nem akarod?" kérdé az atya homlokát kissé összevonva.

„Gyakran mondád" folytatá Matild, hogy a házasság szerelem nélkül örökös gyötrelem. Miért fogádnám tehát én el ajánlatát, holott én őt nem szeretem, de nem is szerethetem, mert benne a pénz vágynál egyéb nem lakik."

Az atya, a ki ily gyors visszautasitásra elkészülve nem volt, egészen zavarba jött, s szótlanul maradt karszékében.

„Igazad van gyermekem" kezdé az anya, a hallgatást félbeszakitva; ő nekem sem tetszik, de vannak több kérői is; a kiket jól ismersz, melyiket akarod tehát választani?

„Egyiket sem, egyiket sem" felelé Matild, és zokogva anyja keblére borult.

„Anyám hagyj mindent elmondani, és te atyám hallgas ki harag nélkül! Szivem csak egyé és azé volt gyermekségem óta és azé is fog lenni mig megnem szünik dobogni. Akarjátok, hogy megnevezzem őt? Jenő az, ő életem s mindenem, azé akarok lenni, vagy halni!"

„Jenő!?" kiáltának fel a szülék bámulva.

„Ez nem lehet reátok nézve meglepő" folytatá Matild zokogva; „Tudtátok ezt előbb is. Én is tudtam, de csak Perger kérése után tapasztaltam, hogy meghalnék, ha nála nélkül kellene élnem!"

„Szerencsétlen gyermek" mondá az atya boszusan; „Jenő kevesebb a semminél, ha kezemet róla leveszem."

„Azt te tenni nem fogod atyám, mert ugyan azon kézzel taszitanád el gyermekedet és megölnéd."

A biró helyéből felugrott s ingerülten folytatá: „Ő ki jótéteményem által növekedett fel, csábitott el téged?"

„Nem atyám, ő engem nem csábitott el; sőt ellenkezőleg, a midőn látta Perger szándékát, visszalépett, habár mélyen sebezve szivén, de azon erős elhatározással, hogy jóltevőjének nem akar aggodalmat szerezni. Én igértem meg neki áldásodat. Azért most térdeimen kérlek, add reánk atyai áldásodat, légy neki is atyja, mint nekem."

„Szavamat adtam" felelé haragtól reszketve az atya; „hogy kényszeriteni nem foglak, és e szavamat megis fogom tartani. De abba nem egyeztem, hogy ily sehonnaival add össze magadat."

„Ne nevezd őt igy atyám," válaszolá Matild sirva, „nem érdemli ő meg e gunynevet. Szive jó és nemes, nemesebb mindazokénál, a kik kezemért esdekelnek. Szeretete szent szeretet. Mi sem hiányzik nála egyéb a földi javaknál, ezért pedig őt eltaszitani nem fogod magadtól.

„Oh" morogá a biró, „bár ne hallgattam volna kérésedre, hanem őt végzetének átengedém vala, most csak egy szolga volna, s mi sem több."

„És ha ugy lenne is válaszolá Matild, az reám nézve mitsem változtatna a dolgon, mert szivem akkor is csak az övé volna, és most szintén áldásodat kérném."

Wellerné előbb hitte volna az ég leszakadását, mint ily komoly szeretetet; de mivel látta, mily mély gyökeret vert az, gyermeke szivében, engedékenyebb volt férjénél. „Weller" kezdé meg a biróné: „gazdasági szempontból Pergert én is jobban szerettem volna, jellemére pedig Jenővel összehasonlitani nem lehet, s a gazdagságtól eltekintve, meg kell vallanom, senki sem érdemesebb Jenőnél, Matild kezére.

Lásd az én keblemet is ily érzelem hevité, midőn minden gazdag kérőt elutasitva, téged választlak, és nem lett-e házasságunk a legédesebb boldogság forrása. Miért fosztanánk tehát meg gyermekünket e boldogságtól.

Weller maga ifjukori szeretetére nem gondolt, és egészen zavarba jött, a mint azt neje eszébe juttatá, s mindamellett, hogy belátta neje igazságát, Jenőveli egybekelésről tudni még sem akart semmit.

Végre Matild atyja megnyerhetéséről kétségbeesve zokogás közt mondá: „Tehát nem akarod gyermeked kérését meghallgatni? Jól van. Gyermeki kötelességem engedelmeskedni, s e kötelességemet teljesitni is fogom, de egyszersmind tudtodra adom atyám! hogy a világban nem maradhatok, ha Jenőt elkell hagynom. Add reám, tehát áldásodat és hagyj távozni, hogy valamely csendes zárdai szobácskába vonulva legalább háborithatlanul imádkozhassam.

A biróné leánya e szavain megindulva hangosan kezdett zokogni: „Ha te távozol" mondá Matildhoz fordulva; „én sem maradhatok itt, mert oly atya, ki gyermekét magától eltaszitja, nejét sem szeretheti.

Weller az ostromlásnak tovább ellent nem állhatván, elfojtott hangon a nők felé fordulva mondá: maradjatok! teljesüljön óhajotok, de el nem hallgathatom, hogy valami belső sejtelemszerü aggodalmak nyomják jelen pillanatban lelkemet. Oh leányom ha te, most használt fegyvereiddel: állhatatossággoddal és könnyeiddel, melyekkel engem meggyőztél, csak önmagad boldog jövőjének adtál halálos döfést!..

De többet erről ne beszéljünk, ti győztetek.

Matild atyja nyakába borult s sürü könnyek közt köszöné meg.

Alig nyerte meg Matild szülei beleegyezését, sietett azonnal, az agyagkunyhócskába az örömhirt megvinni. Az öreg Rozelné a ki még álmodni sem merte volna, hogy Weller leányát Jenőnek adja, most midőn Matild Jenőt a kézfogóra hivta, nem foghatta fel e rögtöni változás okát. A világnak megkelle fordulnia, gondolá, mert ez másként nem lehet.

Hogy pedig lehetséges vala, bebizonyitá Matild, az öreg asszonyt is a kézfogóra meghiván. Jenő sem hitte, már kétszer mondá neki Matild és mégis még harmadszor is kérdezte, valjon csakugyan igaz-e?

A boldogságtól tulradt szivvel vonultak mind a hárman a házfelé, a hol minden kétség eloszlatandó volt.

Weller nyájasan de komolyan fogadta a belépőket; s Jenőhöz fordulva kezdé ünnepélyes hangon: Jenő! a legkedvesebb s legdrágább a mit birunk gyermekünk, mindenek közül téged választott jövendő házastársul. Ismerd el az áldozatot, a melyet hozunk, a midőn, gyermekünk kezét neked adjuk. Bánj vele, mint legdrágább kincseddel, mert megérdemli. Törekedjél azon, hogy nekünk soha se legyen okunk megbánni azt, hogy gyermekünket reád biztuk, és annak sorsát a tieddel összekapcsoltuk; mert különben átkozni foglak ugy, a mint ma megfoglak áldani. Térj vissza holnap tanulmányidhoz, és haladj azon szorgalommal ezentul is, mint a milyennel eddig. Ha már állandó állásod lesz, térj vissza Heimbergbe, és vidd el magaddal nődet."

Mindnyájan zokogtak, Rozelné magánkivül lett örömében. S a midőn magához tért, kezeit égfelé emelve rövid buzgó imát rebegett.

III.

Mellőzve Jenő hátralévő tanulmányi éveit, és a boldog szünnapokat, melyeket Heimbergben Matilddal töltött; átmegyünk azon időszakra, melyben már mint dr. Rozel Jenő magának hirtelen nagy hirnevet szerzett.

Kitünő tehetsége az egyetemi tanárokat bámulatra gerjesztette, mint egyetemi hallgató már könnyen megfejté a nehezebb tételeket, uj rendszert léptetett életbe, és szaktudományának uj korszakot adott. Pálya társainak folytonos bámulás tárgya volt. Gyümölcsöket kellett az ilyen virágzásnak hozni

Weller többé mit sem bánta, hogy leányát Jenőnek jegyzé el, büszke volt jövendő vőjére, és megköszönte Matildnak, hogy a gazdag Pergert visszautasitotta és Jenőt választotta.

Matild egyedüli gondolat tárgya csak Jenő volt. Alig várta azon percet, melyben örökké egymáséi lehetnek.

Ez nem sokára beteljesedni látszott. A fejedelem, ki több, orvosok sikertelen gyógyitása után hallván dr. Rozelnak hirnevét, magához hivatá azt.

Jenő megjelent, és első ügyes kisérletei oly szerencsésen ütöttek ki, hogy őt a fejedelem udvari orvosának kinevezé

Ekkor gondolá Jenő vagy most már a fejenelmi orvos dr. Rozel, hogy itt az idő nejét elhozni, és azonnal irt is neki.

Weller az esküvőre és lakodalomra mindent elkészitett. Matild tul boldog volt, ugy szinte az öreg Rozelné is.

Azonban egy váratlan esemény az esküvőt és lakodalmat elhalasztotta. Ugyanis a fejedelemben, ki magát jelenleg tökéletesen egészségesnek érzé, ellenállhatlan vágy támadt Olaszországot bejutazni. Orvosának vele kellett menni. Matildot erről tudósitotta Jenő azonnal. Az elhalasztás természetes Matildnak nem volt kellemes, de azért azt minden zugolódás nélkül eltürte, gondolván; egy áldozattal ismét többet hoz kedvesének.

A fejedelem fényes kisérétével megindult. Jenő engedelmet nyert egy pár napot arája körében tölthetni, és a fejedelemhez csak Svájczban csatlakozni. Fájdalmas szivvel vettek egymástól bucsut, s esküjöket megujitva váltak el egymástól.

Nyughatatlanul várta őt már a fejedelem a Genfi tónál. Nála nélkül nem bátorkodott a melegebb éghajlat alá menni. A mint Jenő megérkezett, azonnal megindultak Olaszországba, hová a fejedelem gyermeksége óta vágyódott.

Három hó foly el ezen uj esemény óta, a mely idő alatt Matild és Jenő között a leggyöngédebb levelezés állott. Már örvendett Jenő, hogy nem sokára vissza fognak térni, midőn a fejedelem tudtára adá, hogy még teljes négy hónapot fog Romában tölteni.

Jenő ez elhalasztás miatt igenszomoru lett, de neki engedelmeskedni kellett. Roma nem igen köté le Jenő figyelmét, mert ő házassági gondolatjaival volt elfoglalva De a négy hónapi elhalasztás alkalmat nyitott neki figyelmét e helyre is kiterjeszteni, és csak hamar valami rendkivüli kutatási vágy fogta el annyira, hogy végre kutatásai kora reggeltől egész késő estéig tartottak.

Bizonyos napon szürkület táján a számos templomok egyikébe lépett. Üres volt és épitészete sem nyujtott valami figyelmre méltót. Jenő valami különös szent érzettől áthatva egy oszlop mögött helyet foglalt és buzgó elmélkedésbe merült. Néhány perez multa valmi zörgést vett maga mellett észre s a mire oda tekintett, egy letátyolozott hölgyet pillantott meg, a ki anélkül, hogy őt észre vette volna, letérdelt. Termete magas, s egészen feketébe öltözve, mintha valakit gyászolna. Jenő hogy őt imájában ne zavarja, csendesen maradt helyén.

Rövid idő multa két allarczos alakot látott a templom bejából kijönni, a kik egyenesen a hölgy felé közeledtek. A mint közel értek, hirtelen reá rohantak e vakmerő követelő szó: „Egy hangot sem, különben ön a halálé! Ide gyémántjait!"

A hölgy gyenge sikoltást bocsátott ki, a melyre Jenő az oszlop mögül előugrott, és az orgyilkosokat erős ökölcsapással a földre terité.

A mint a hölgy ezt látá, mentője karjaiba rohant, s az aggodalom minden jeleivel kéré: „uram! szabaditson meg, szabaditson meg az Istenre kérem önt, ne hagyjon egyedül mennem, kisérjen lakomba!"

A mint az utczákon haladtak, a hölgy mintha oltalom alatt is félne az orgyilkosok üldözésétől, hevesen reszketett Jenő karján, s jobban fűzte magát, mint azt az illem engedte.

Dr. Rozel a néptömeg közt az orgyilkosok egyikétől egy törrel megbesztetett. Szerencsére a tőr a mellről fölfelé sikamlott és csak vállát sértette meg, de sebe mégis erősen kezdett vérezni. Védenczének lakása Roma falain kivül jókora távolságra esett, tehát a folytonos vérvesztés miatt Jenő nem kissé lehetett elgyengülve, midőn végre elértek egy nyári lakot, mely a hold fényétől megvilágitva egyedül állott. Babonásan lengett a csendes esti szellő és a virágok kellemes illatjokat terjesztek a légben.

A hölgy meghuzá a csengetyűt, a mire egy szolgáló kinyitá az ajtót. Az orvos sebje fájdalmát eléggé titkolva s az időt is már későnek találva, hirtelen távozni akart.

A hölgy azonban oly esdekelve s nyájasan kéré őt; a betérésre, hogy udvariatlanság lett volna, meghivását elnem fogadni: „Részesitsen legalább azon gyönyörben" mondá szeliden, „hogy megmentőmnek csak egy hálaszavat is mondhassak, a mit eddig a félelem tenni nem engedett: engedje becses nevét megtudnom, hogy elfelejthetetlen legyen az szivemben, és tudja meg ön is az enyimet.

Ezen és más több rendkivüli igazatottsággal telt beszéd között értek el egy kerti csarnokot, mely egy függő lámpa által csak homályosan világitatott ki. A pompás teremben Olaszország teljes fénye kelet gazdagságával összpontosulva látszott uralkodni.

A hölgy fátyolát hátravetve kisérőjét ülessel kinálá meg.

(Folytatása következik.)

ÜZLETI HIRNÖK.

Nagy-Kanizsa, april 10-én. A kereskedelem fődő szeme a porosz osztrák feszült viszonyokon függ, égen várja a kereskedelem élénkségét. Tapasztalt kereskedők reményli, ha Bismark ur levessi álarczát és kardja kerül a do.og, ugy a kereskedelem s ipar jobb fordulatot vesz, de ha ismét béke köttetik jobbul-e? az a kérdések kérdése. Az előbbi években a kereskedelem hiányt szenvedett; mert pénzünknek nem volt teljes értéke, most ellenben a terményeknek csekély az értéke s ez a kereskedési viszonyra rossz ul hat.

Az többi tudósitások szerint, a nyersáruczikkek kereskedelmi forgalmukra nézve nem estek különös változás alá. A nyersbőr, borkő és hornyubőr hozatala a husvéti ünnepek miatt lanyhább volt; ezen körülmény és a háborus tudósitások a hangulatot a szokottnál kissé jobban fenntartották, a mely azonban nem sokára ismét elenyész tt. A prémes áruczikkek kereskedelmi forgalmuk ideje, a pesti vásárral elmult és igy kevés bocsáttatik közre, a mely csekély árral bir. Gubacsra nézve több tudakozódások történnek, a nélkül, hogy ára változnék.

Jelenlegi árak alsó-ausztriai mérőkönt a helybeli piaczon: Buza 86 fontos 3 frt 25 kr. 87 fontos 3 frt 30 kr. 88 fontos 3 frt 40 kr. 89 fontos 3 frt 50 kr. Rozs 80—82 fontos 2 frt 25—35 kr. Kukoricza 1 frt. 90 kr. — 2 frt. Árpa serfőzéshez való 72 fontos 1 frt 85 kr. 74 fontos 2 frt. Zab 46—47 fontos 1 frt 25 kr. Pohánka első-rendü 1 frt 60—65 kr. Paszuly fehér 3 frt, tarka 2 frt 50—60 kr. Gubó első rendü 8 frt — kr. mázsája. Szilvapálinka 20 foku 18 frt hordóval együtt. Törkölypálinka 20 foku 13—14 frt hordóval együtt. Máj 12 frt. Borkő 24 frt. Nyersbőrök: tehén- ökör- és buza-bőrök 33—34 frt mázsánként.

Borok: fehér és vörös (schiller) 1862- és 1863-ki vidékünkbeli termés 7 frt — kr. — 9 frt. Villányi és szegszárdi-fekete 1865. 9—12 frt. Uj hegi bor vörös (schiller) és fehér 5 frt 50 — 6 frt 50 kr. Balatonmelléki borok 1862- és 1863-iki fehér 10—12 frt. akónként. Viasz 80 frt — kr. Réz 40—44 frt. Közönséges granjuhan itt készlethiány mutatkozik, ára 70 frt Fehér-rongy ára 7 frt 25 — 7 frt 75 kr., feketéé 3 frt 50 kr. — 4 frt. Lószőr kevés mutatkozik s hosszuért 60—65 frt, rövidért pedig 35 — 38 frt fizettetik. Juhbőr finom 2 frt 30 — 2 frt 60 krjával vétetik a mészárosoktól; nehéz kétnyiretünek pedig 3 frt. 50 kr. — 4 frttal fizettetik meg párja.

N.-kanizsai piaczi árak április 10.

Borsó itezéje 16 kr. Lencse iteséje 14 kr. Bab iteséje 6 kr. Köles iteséje 6 kr. Burgonya mérője 0 frt 80 kr. Marhahus fontja 12 kr. Juhhus fontja 8 kr. Sertéshus fontja 16 kr. Szalonna mázsája 28 frt — kr. Zsir fontja 36 kr. Lángliszt mázsája 10 frt — kr. Zsemlyeliszt mázsája 8 frt — kr. Kenyérliszt fontja 6 kr. Kukoriczaliszt fontja 4 kr. Árpadara fontja 16 kr. Köleskása fontja 8 kr. Rizskása fontja 16 kr. Faolaj fontja 40 kr. Repczeolaj fontja 36 kr. Lenmagolaj fontja 40 kr. Uj bor iteséje 10 kr. Ó bor iteséje 16 kr. Pesti sör iteséje 14 kr. Kanizsai sör iteséje 12 kr. Gabona-pálinka iteséje 40 kr. Törköly-pálinka iteséje 36 kr. Szilva-pálinka iteséje 40 kr. Nyers faggyú mázsája 16 frt. — kr. Öntött faggyú-gyertya fontja 36 kr. Mártott fontja 32 kr. Szappan fontja 24 kr. Só fontja 10 kr. Keményfa öle 6 frt — kr. Puhafa öle 5 frt — kr. Nyersfa öle 4 frt — kr. Fasszén mérője 34 kr. Széna mázsája 1 frt — kr. Szalma m. 50 kr. Kender fontja 50 kr. Len fontja 60 kr.

Bécsi pénzárfolyam április 9.

5% metaliques 59.— ; 5% nemzeti kölcsön 61.85; 1860-ki Álladalmi kölcsön 76.20; bankrészvények 710.— hitelintézeti részvények 134.55; London 106.20; ezüst ágio 105.25; arany darabja 5 frt 07 kr.

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

HIRDETÉSEK.

KERT megnyitás.

A n.-kanizsai „ZÖLDFA" vendéglős tisztelettel értesiti a nagyérdemü közönséget, hogy vasárnap f. hó **14**-én kertjét Grünbaum zene-társulata működése mellett ünnepélyesen megnyitja; nemkülönben hideg- és meleg izletes étkek-, jó italokról, pontos szolgálatról gondoskodván, jelenleg ugy, mint jövőre minden törekvését oda fogja irányozni, hogy a tisztelt közönség ebbeli igényeinek a lehető legjobban megfeleljen; minélfogva kegyes pártolást remél

Neusiedler Pál, vendéglős.

Sertés eladás tenyésztés- és hizlalásra.

A horváth-szt.-miklósi urodalomban, gróf Keglevich Béla féle sertésfajból, mely a pesti gazdasági kiállitáson az első éremmel jutalmaztatott, eladandó:

3 darab **3** éves kan,
9 „ **3** „ göbe,
5 „ **1** „ kan,
39 „ **1** „ göbe és
20 „ **1** „ herélt.

Bővebben értekezhetni H.-Szt.-Miklóson **Limbek Rudolf** tiszttartónál.

KISINGER HENRIK

divat- és rőfös kereskedő N.-Kanizsán.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, hol jutányos áron a bel- és külföld gyáraiból mindennemü **poszto-, divat-** és **fényüzési** czikkeken kivül gazdag választékban kapható **misemondó ruha,** rumburgi, hollandi és sléziai vászon s több efféle. 3—*

Ház- és szőllő-eladás.

Nagy-Kanizsán a bécsi utczában 751. szám alatti ház, kényelmes uri lak- és két családnak külön lakhelylyel, jó feltételek mellett szabadkézből eladandó. A S t.-Györgyvári hegyen egy 4060 négyszög ölre terjedő. Továbbá gazdasági és más eszközök is szabad kézből eladandók. Venni óhajtók szíveskedjenek a fennténtett házszám alatti tulajdonossal értekezni. (4—*)

Pränumerations-Anzeige.

Unumgänglich nothwendig ist für Jedermann, der mit der jetzigen bewegten Zeit gleichen Schritt halten will, eine populäre zeitgemässe Weltgeschichte. Die bisherigen, meist vortrefflichen Werke sind entweder zu umfangreich und kostspielig, oder sie sind zu gelehrt, mithin für die grosse Volksmasse nicht passend.

Die hier gebotene, neue und freisinnige Bearbeitung der Geschichte unserer Erde wird diesem längst gefühlten Mangel abhelfen und die Anschaffung in der Art erleichtern, dass man sich dies Werk, das 3 Bände umfassen wird, in monatlichen oder 14-tägigen Heften zu dem billigen Preise von zu 25 kr pr Lieferung anzueignen kann.

ALLGEMEINE WELTGESCHICHTE für das Volk. Mit 100 Pracht-Illustrationen, nach den besten Quellen bearbeitet von L. von ALVENSLEBEN. — Erstes bis zwölftes Heft à 25 kr (6—6)

L. v. Alvensleben, dessen Leben ein halbes Säkulum der Literatur angehört, hat 6-jährigen Bienenfleiss diesem Werke geopfert.

Die prachtvolle Ausstattung, (jedes Heft mit 10 der feinsten Illustrationen,) welche noch keine der bisherigen Weltgeschichten aufweisen kann, muss noch erwähnt werden.

In einigen Tagen erscheint das 12-te Heft, und ist die Vollendung vor Ablauf von 3 Jahren sicher in Aussicht.

Verlag von **Alb. A. Wenedikt in Wien.**

Zu haben in Gr.-Kanizsa bei J. WAJDITS u. Matulnik

Tudósitás.

Kőszeg, mart. hóban 1866.

T. cz. — Tudomásunkra esett, hogy Kanizsán több czég alól, melyeknek ismertetését mellőzzük, liszt mint a mi gyártmányunk küldetett szét, mely azonban egész más fajtáju forrásból került ki, s minőségét véve is sokkal silányabb a mienknél. Ennek következtében ujból emlékezetbe hozzuk, hogy elismert jósággal biró lisztárúnk egyedül Nagy-Kanizsán a fő-utcza Axenti-féle házban levő raktárunkból kapható; s miután az itteni környékre nézve czégünk csakis Kaiser Julia asszonyság neve alatt kezeltetik, kérjük becses megrendelését ide czimezni. Ez alkalommal ajánljuk magunkat nagybecsü bizodalmába.

Mély tisztelettel **Czeke J. és társa.**

Nachricht.

3—3 Güns, im März, 1866.

P. T. — Wir haben in Erfahrung gebracht, dass an mehreren Firmen in Kanisza von einer Seite, die wir näher zu bezeichnen unter lassen, Mehl als unser Erzeugniss, jedoch ganz andern Ursprunges und weit geringerer Qualität, versandt wurde.

Wir bringen desshalb erneuert in Erinnerung, dass unser Mehl in der bekannten guten Waare ausschliesslich nur durch unsere eigene Mehlniederlage zu Gross-Kanizsa, Hauptgasse im Axenti'schen Hause bezogen werden kann, durch die wir uns auch überhaupt den Verkehr mit uns erbitten, nachdem unsere Firma in hiesiger Gegend nur durch Frau Julie Kaiser verwaltet wird. Wir empfehlen uns gleichzeitig recht angelegentlich Ihrem geneigten Zuspruch, und zeichnen achtungsvoll

Josef Czeke & Comp.

(1866. idény.) Természetes (1866. idény.)

ásványvizek és forrás-termények

fő szállitó helye.

Van szerencsénk ezennel jelenteni, hogy raktárunk Bécsben „Stadt Maximilianstrasse" 5. sz. alatt létezik és mindennemü bizományok legpontosabb és legolcsóbb módon teljesittetnek.

Herczeg Raudnitz Lobkovitz fejedelemféle ipar- és kereskedelmi igazgatósága **Bilin**-ben. — Knoll és Mattoni kuti szállitó igazgatósága **Karlsbad**-ban. — Kuti szállitási-igazgatóság **Eger-Franzensbad**-ban. — Báró Neuberg János-féle kut-igazgatósága **Güsshübelben.** — Kutifelügyelése **Marienbad**-ban. — Községi keserüviz-igazgatósága **Püllna**-ban.

Főraktár: **Knoll** és **Mattoni**-nál Bécsben

Stadt Maximilianstrasse 5. szám. (1—3)

Hirdetmény.

30 nap alatt leend az urak, hölgyek és gyermekek számára, minden gondolható nagyságban fölszerelt kész vászonruhák egész raktára **az első és legnagyobb vászonruha-raktár és varró-intézet központi depot-jában, Bécs, Tuchlauben 11. sz.** felcáron eladása.

A valódiság-, tisztaság- és a legszebb készitési módért, ugy viseletre alkalmas voltáért kezesség nyujtatik, és minden darab, mely a legjobban nem illik, vagy nem tetszik, visszavétetik.

Kész uri ingek, legjobb kézi munka:

	frt. kr.			frt. kr.
Fehérfonál-vászoningek, sima	3 —	helyett	csak	1 50
Finomabb nemü mellránczokkal	4 20	„	„	2 30
Finom irhoni vagy rumburgi ingek	6 —	„	„	2 80
Finom rumburgi ingek, kézi fonál	7 60	„	„	3 50
Legfinomabb rumburgi ingek, kézi munka	10 —	„	„	5 50

Kész nő-ingek, legjobb kézi munka s kézi himzés:

Sima vászon nőingek hajtással	4 —	„	„	1 90
Finom schweiczi ingek, mellránczokkal	5 50	„	„	2 80
Uj divatu himzett	6 50	„	„	3 50
Eugenia, uj divatu, himzett	7 —	„	„	3 50
Marie-Antoinette-füzőnyingek	6 50	„	„	3 —
Viktoria-, himzett valódi Valenciennel	16 —	„	„	7 —

Legujabb nő-pongyolák és haj-köpenyek:

Elegáns, a legfinomabb perkail-ból	11 50	„	„	5 50
Angol kalmóból, himzett	18 —	„	„	8 50
Női alsó nadrág shirtingből, legfinomabb	7 —	„	„	2 —
Női nadrág, himzett vászon	6 —	„	„	2 80
Női háló füzőny, sima	5 50	„	„	2 50
Elegans, gazdagon himzett füzőnyök	12 —	„	„	5 50
Női hálóingek, hosszu ujakkal	3—3 50—4 50			

Legfinomabb uri alsó-nadrágok:

1 frt 20 kr.—1 frt 50 krig; legfinomabb rumburgi 2 frt 20 kr.

Irhoni szövés 48 rőf	34 —	„	„	17 —
Legfinomabb irhoni vagy rumburgi 50 rőf	60 —	„	„	24 —
Jó vászon-zsebkendő, 6 db.	1 frt. 1 frt. 50. 1 frt. 80 kr. — 2 frtig			
Legfinomabb zsebkendők, vászon-battiszt-ból is, 6 db.	2—2 frt 50 kr.			

Az árnczikk valódisága- s tisztaságáért kezesség nyujtatik. Ingek, melyek nem a legjobban illenek, visszavétetnek.

Mintaingek, ugy szintén minta-rajzolatok kivánatra megküldetnek. Vidéki megrendelések utánvét mellett. Uri-ingek megrendelésénél a nyakbőség bejelentése kéretik. (6—12)

PIRNITZER TESTVÉREK

pénzváltó-üzlet Pesten, Dorottya utcza 10-ik szám alatt

ajánlják mindennemü értékpapirok vásárlását

részletfizetések mellett.

A vevőnek az első részlet lefizetése alkalmával egy levél kézbesittetik, melyen a vásárolt értékpapirok számai följegyezve vannak, s mellyel a legközelebbi huzásban már játszik. Az utolsó részlet lefizetésekor az értékpapirok kiszolgáltatnak. A részletfizetések a vevő kivánsága szerint állapithatók meg.

Különösen előnyösek az általunk rendezett

társas-játékok

A. 10 hitel-sorsjegy à frt 7.25, 20 havi részletben.
B. 10 „ „ „ 9.75, „ ¼ évi „
C. 10 1864. 100 ftos „ „ 4.—, „ havi „
D. 10 1864. 50 ftos „ „ 2.50, „ havi „
E. 10 1864. 100 ftos „ „ 7.25, „ ¼ évi „
F. 10 1864. 50 ftos „ „ 3.65, „ „ „

Ennél 10 személy játszik 10 sorsjegyre, minden személy tizedrészben, s minden résztvevő t. i. az utolsó részlet lefizetésekor egy eredeti sorsjegyet kap.

G. 50 Rudolf-sorsjegyre à 3.60, 20 havi részletben. Ennél 10 személy 50 Rudolf-sorsjegyre játszik, s így minden személy, annak egy tizedrészére, s minden személy az utolsó részlet lefizetésekor 5 sorsjegyet vesz át.

Továbbá az annyira megkedvelt társaságok H. à 4 frt 25 kr. negyedévi részletben.

Ennél 20 személy, mindenike annak 20-ad részére játszik, a befizetések tartama alatt

40 huzásban évenkint

valamennyi Ausztriában kiadott sorsjegyekre, egy badeni és svéd sorsjegy hozzáadásával, és élvezik ezen értékpapirokon folyó kamatokat is a befizetési naptól kezdve. — A sorsjegyek végre vagy eladatnak s az esendő összeg arányosan felosztatik vagy természetben kiszolgáltatnak.

Különösen figyelemre méltó az ujonnan rendezett K. társaság 10 személyre 10 forintjával 20 negyedévi részletfizetéssel 41 sorsjegyre, és pedig: 1 egész 1860-ki 500 frtos, 2 egész 1864-ki, 1 egész 1864-ki 250 frtos, 1 egész 1839-ki 250 frtos, 2 hitel, 1 egész triesztí, 1 gőzhajózási, 2 Eszterházy, 2 Palffy, 3 Pálffy, 2 Clary, 3 Genois, 3 budai, 3 Windischgrätz, 3 Waldstein, 3 Keglevich, 1 egész és 2 Coste sorsjegyre.

Ezen társaságok bármelyikébe tetszés szerint mindenki beléphet, anélkül, hogy az egyik résztvevő a másikkal törődnék.

Még arra is bátrak vagyunk a t. ez. közönséget figyelmeztetni, hogy kivánatra különnemü sorsjegyeket állitunk össze, s azokat t. ez. és szerinti határidőre történendő részletfizetésekre árnba bocsátjuk, valamint különösen alakuló magán sorsjegy-társulatoknak ajánlunk.

Vidéki megbizások gyorsan és pontosan teljesitetnek. Tudakozódásokra azonnal válaszolunk, s kivánatra részletfizetési tervezetek és 1866-ik évi sorsolási naptárakkal szolgálunk. Ügynököket a legméltányosabb jutalékkal kedvezünk. (6—*)

PETERLONGO JÁNOS

fegyvergyárnok INSBRUCKBAN,

jelenleg következő egészen uj garantirozott vadász s céllövő-fegyverek kaphatók:

Körülbelül 100 szimpla fegyver 7 frt 50 kr.—18 frtig,
„ 200 dupla csövü fegyver vascsővel 14, 16, 18, 20 frtig.
„ 100 finom duplacsövü fegyver drótcsővel 21—200 frtig.
„ 50 dupla csövü Lefaucheux 50—150 frtig.
„ 100 dupla csövü sinórcsővel 50—150 frtig.
„ 100 czélbalövő fegyver 36—200 frtig.

továbbá gazdag választékban kaphatók mindenféle REVOLVEREK, revolver-carabinok, csavar-pisztolyok, szoba-fegyverek, pisztolyok.

Fegyverengedély nem szükségeltetvén megrendelés azonnal teljesittetik.

Részletes árjegyzék ingyen. (5—6)

STERN ÉS POLLÁK.

Ajánlják szövet-, vászon-, kalap- és prém-raktárukat Nagy-Kanizsán, átellenében a városháznak a herczeg Batthyáni házában. Kaphatók: Mindenféle szinü **posztók** szijgyártók számára a hozzá való **szőnyegek, szegélyekkel** s **amerikaibőr.** Továbbá Reichenberger, Brunner és a külföld több gyáraiból **divat-szövetek** mindenféle minőség- és árral. Rumburgi és creas **vásznak,** bánáti fonal-szövet. Nagy választékban kaphatók fehér és tarka **ingek,** valódi rumburgi vászon- és batizt-gyolcsból, alsó nadrágok, vegyes szinü selyom **nyak-kendők.** Nagy választékban a legjobb fajtáju **kalapok** bel- és külföldi gyárakból. A téli idényre **utazó-bundák** és külföldi **prémek** diszités- és bélésnek.

Zárólag figyelmeztetjük a n. é. közönséget, hogy a legjelesebb szabómesterekkel állunk összeköttetésben, kik a t. megrendelő számára a legujabb divat szerint akár magyar-, akár francsia-szabásu öltönyöket a legpontosabban elkészitenek.

Állitásunk valódiságáról meggyőzendő a n. é. közönséget, tisztelettel felkérjük raktárunk becses látogatására. (8—*)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsa. Ötödik évfolyam. 10. szám 1866. aprilis 20-án.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

a

szepirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen:
Minden hó 1-én, 10-én, és 20-kán egész iven.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDÍTS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek:
Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: - 5 frt. — kr.
Fél évre - - 3 „ — „
Évnegyedre - 1 „ 50 „

Hirdetések:
A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr., 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt téren“ egy petit sor beiktatási dija 10 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések,
ugy szintén e lap szellemi tartalmát illető közlemények,
valamint vidéki levelek, bérmentve a kiadóhivatalhoz küldendők NAGY-KANIZSÁRA.

A gyermekszerető szülőknek

a testgyakorlatról (gymnastika) egészségi szempontból.

Mikép értesültünk, Nagy-Kanizsán az idén két magán testgyakorló intézet fog felállittatni a gyermekek testi és lelki erőfejlődése emelésére. Sietünk megelőzőleg erről tudomást hozni, hogy a gyermekszerető szülők felvilágositást nyerhessenek s igy az ügyet két oldalról is biztosithassuk.

A gymnastika nem gyermekjáték, van ennek nemesebb oldala is, t. i. a testnek és léleknek erőfejlesztése, a testnek ildomitása, ügyessététele, az egésségnek megvédése és némely betegségeknek megorvoslása.

A gymnastika, hogy minő jótékonysággal hat az ember testi és lelki állapotjára, kimutatom a következőkben, azért is arra kérem a t. olvasó közönséget, hogy ez ügy iránt érdekkel viseltessék, nehogy elvégre kénytelenek legyünk [illegible] mondani: „már késő.“

A szabályos és rendes testmozgás a testi és lelki egészségnek megvédésére szükséges, ezt bizonyitják tudomány és tapasztalás. Miként a folyó viz tiszta, az álló tó pedig romlandó, épen ugy védetik és tápláltatik a testi és lelki egészség is a testgyakorlat által; ezért is a tétlenség, a lustaság, a testi és lelki nyavaláknak mint kimerithetlen kutforrása tekintendő.

Az élet csupa mozgalom, azért is mozgás nélkül nincs, de nem is lehet egészség, ezen alapszik élet, fejlődés és egészség. Ez a természet törvénye, melytől eltérni nem lehet, nem szabad.

A külmozgás az izmok vagy is a husrészek által eszközöltetik, mely a test egész felületén észlelhető.

A mozgó idegek által hozatik tevékenységbe minden izom az agyvelő cselekvéséből kifolyó akaratra, melyre az egész életmüves gépezet mozgásba jön. A szabadakarat alá rendelt izmok, melyek egészséges állapotban az akaratnak hódolnak, a legnagyobb befolyást gyakorolják az élet legfontosb müködésére, u. m. az emésztésre, a táplálkozásra, a légzésre, a vérképzésre, stb.

Az élettudomány (Physologia) tanitja, hogy az emlitett tehetségek által a testben folytonos nedv változás történik, mely mellett az egésséges tápszerek felvétele, ezeknek anyagokká való változtatása történvén, a fejlődés és ujjáképzés eszközöltetik. Ezen ujjáképzés, mondhatni, fiatalositás, képezi az egészségnek és a hosszu életnek alapját, azért is ott, hol ez átalakulás folyama fennakad, felbomlott egyszersmind az egészség, beállt a betegség vagy a halál is. E szerint különböző feltételeknek elégtétele szükségeltetik a test azon ifjabbitása fentarthatására és az életerő ujitására, mely az egészséget kormányozza és a betegségek ellen megvédi.

Az izommozgás legszükségesebb követelménye az egészségnek, mennyiben ez által kormányoztatik az emberi test minden életmüvében a nedvkeringés és változás. Az által, hogy az izomrendszer az idegrendszerrel a legbensőbb összfüggésben áll, mely a testi életnek minden tehetségét keresztül hatolja, az izommozgás nem szoritkozik egyedül az izom és érzékkészletre, ennélfogva történik az, hogy az izom-mozgás által nem csak az izmok zsongittatnak, hanem az összes nedvforgalom is élénkittetik.

A mozgásnak előnyeit Bok tanár szerint a következőkben öszpontosithatni:

1. Az agyvelőnek akaratos tehetsége növekszik, erősb akarat fejlődik ki, igy erőre emeltetik a felfogó, tanulási tehetség, háttérben marad ellenben a félénkség, gyávaság stb.

2. Az agyvelő felmentetik minden fiisikai teher alól az akaratos tehetség eltávolitó nógatása által.

3. Az alvás elősegittetik, az agyvelő állományának felhasználása folytán, mely alvásközben pótoltatik ismét vissza.

4. Az izom erő, tevékenységében kitartást és ügyességet nyer részszerint a jobb táplálkozás, részszerint pedig annak gyakorlat által.

5. Étvágy és szomj áll be az izom és ideg állomány felhasználása, valamint a folyékony anyagok kiválasztása növekedése folytán.

6. A táplálkozás fenntartására szükséges nedvváltozás élesztetik, minő a vérkeringés, az emésztés, a tápnedvkeringés, a légzés, az el- és kiválasztások, a melegség kifejlődése.

Semmi sem háritja el biztosabban a vér dugulást, a vértorlaszt, a szorulást, a börtétlenségéből keletkezni szokott bajokat a czélszerü mozgásnál.

7. A testvázza jobban kifejlődik, a csontok erősek és keményeк lesznek, a mell- és hasür nagyobb kiterjedést nyer, a gerinczoszlop kellő arányt vesz fel.

Mivelés által kormányoztatik test és lélek, e nélkül sok oly ártalomban részesül, mely testi és lelki sérelmeket, szóval nyomorult állapotot okoz. Ennélfogva a mit az ember természetes uton és módon el nem érhet, azt müfogással szükséges pótolni, e szükséghozta létre a gymnastikát, mint azon testmozgási rendszert, mely az egészség, a testi ügyesség, erő, kitartás és szépség megvédésére szolgál.

Már a régi görög orvosok is meggyőződtek arról, hogy az egészségnek helyreállitására semmi sem oly hatályos, mind a rendes és kellő mozgás. Eskuláp és Herodikus egy beteget sem ápoltak a nélkül, hogy ne szabályozták volna a test mozgást. Medea épen azon testmozgásokat ajánlta betegeinek, melyeket Eskuláp. Ő büvésznek tartatott, ki az embert megtudá fiatalitani és erőre emelni, pedig nem volt egyéb előre látó nőnél, ki az elkaticzásult, aszszonytermészetü, és a henyélés által elgyengült embert tökéletességre tudá hozni. És ez adott alkalmat azon mesés hiedelemre, hogy ő az embert főzés által megfiatalitá.

Ennek folytán létesültek egész Görögországban s Romában a fürdőkön kivül a testgyakorló intézetek, mondhatni: minden városban és neveldében.

Hogy minő betegségekben és mimódon alkalmazhatni a testgyakorlatot, elfogom mondani folytatólag.

TERSÁNCZKY.

Anyagi bajaink főbb kutforrásai.

II.

Hogy a tulajdoni jogot népünk nem tiszteli, oka a hibás nevelésben rejlik, mert népiskoláink nagyobb részben elhanyagolvák, a tanitók rosszul vannak fizetve.*) Felületesen emlitem a hiányos tanrendszert, mely ellen a tanári testület ugy is fel fog szólalni, áttérek a szülői teendőkre; sok szülő gyermekét, ha kissé mestere megtanitja irni és olvasni, otthon fogja, nem azért, hogy a sokasodó életgondot segélje elviselni, hanem, hogy legyen kire bizni marhái őrzését, az ily otthon fogott tanoncz, ugy elfelejt mindent néhány év mulva, hogy még a betüket sem ismeri, igy az iskola, irányadója nem lehet a gyermeknek, minek különben lenni kellene. Tanitóink két szélsőség között vannak, kisebb községekben oly csekély fizetést kapnak, hogy a leghazafiasabb szándék mellett is nincsen kedvük a tanitáshoz. Népesebb községekben eddig sincsenek ugy dijjazva, hogy mellettök jövödelmükből, egy kiképzett segédet tartsanak, pedig 120 tanoncz szellemi müvelődésére nem jut annyi ideje, hogy tanitványait külön kihallgathassa, ily körülmények között melyik tanitónak volna kedve tanitani, hisz az élet anyagi fentartásáért, kell neki naponta küzdeni, és a legnagyobb takarékosság mellett minden magasztos igényről lemondani csak azért, hogy tengődve élhessen....

Ecseteljem tovább is falusi oskola tanitóink szomoru helyzetöket, sok közül egy körülményt emlitek, midőn a szegény tanitó kénytelen megszolgált bérét saját községében, koldus módon összehordani, ép ugy mind a falu bármely pásztora, ily körülmények között, melyik kiképzett ifjunak volna kedve a nevelői pályára lépni, melyik siet feláldozni ifjuságát, türelmét és szorgalmát, hogy a hazának hasznos és munkás polgárokat nevelhessen, ha utjában rózsák helyett csak tövisek teremnek, midőn keble érzeményeit követve, azon kötelességét, melyel hazájának tartozik, teljesiti és megnősül, hirtelen bekövetkezhető halála esetében, saját neveletlen gyermekeit ott kell hagynia vagyon nélkül és a kétségbe ejtő jövőre bizni.

Ezen szembe ötlő bajainkat nem lehet befödni fekete lepellel, a nevelési ügyet a feledékenység tengerébe nem temethetjük, tenni kell, s minden utat módot fel kell használni, hogy segitve legyen e bajon. Nem irói viszketegségből szólaltam fel, vagy hiuságból, dicsőségre sem vágytam soha, hanem keblem meggyőződése szerint, egyedül az ügy érdekeltsége tekintetéből szóljanak hozzá többen, nyiltan, leplezetlenül, a jól megvitatott eszmékből készülnek az üdvös törvényczikkek. Szóltam azért, hogy meghallja képviselő Honatyánk, hogy emeljen szót mellettük az országgyülésen, hogy tudja meg ujabban, melyek a kerületében lakó népnek bajai? Hogy mi büszkén mondhassuk érdekeink képviselőjének, ha összetett erővel kisebb sebek orvoslásához fogunk, lassanként, országos sebeink is befognak gyógyulni, — csak kitartók legyünk.

BARANYAY ELEK.

*) még . . . . hiányzik a kellő támasz, a felügyelet! Szerk.

Országgyülési levelek.

I.

April 17. Az alsóház tegnapi ülése az, mit legelőször sietünk feljegyezni. Andrássy Gyula gróf elnökölt. A f. hó 15-ki ülés jegyzőkönyve felolvastatván Bónis megjegyzé, hogy ha a ház jegyzőkönyvet hitelesiteni akar, szükséges mindenek előtt, hogy a felolvasó jegyzőt hallani és érteni lehessen. Az ülésterem ezen hiányos akusztikájára való utalás hosszabb vitát eredményezett, mely azon határozatra vezetett, hogy a ház a napirenden álló igazolási ügyekre ne terjeszkedjék, hanem a 67-es bizottmány 15 erdélyi tagjára adassanak be a szavazatok, s azután arról tanácskozzanak zárt ülésben, mikép kellene és lehetne a terem hiánya akusztikáján segiteni. Bernáth inditványa, hogy a napirend változtassék meg, nem talált visszhangra, s a szavazás megtörtént a következő eredménynyel: Zeyk Károly (235) másodalelnökké, Ocsvay Ferencz (239) szavazattal hatodik jegyzővé választatott. A 67-es bizottmány erdélyi tagjainak nevei a jövő ülésben fognak előterjesztetni.

A felsőház d. e. 10 órakor szintén tartott ülést. Az urak helyeiket mind elfoglalák, nem szokott nagy számmal jelenvén meg a nemzet született törvényhozói. Az erdélyi r. cath. püspök is megjelent. A karzatokon a horváth küldöttség tagjai, Strossmayer püspök, sok képviselő s díszes hölgykoszoru foglalt helyet. Napirenden volt az alsó ház második felirata. Az erre megnyilt vitában Wenkheim Béla báró az alsóház második feliratának elfogadása mellett szól, nagy tetszés között. Utána Cziráky János gróf emelt szót, hosszasan fejtegetvén, miért nem fogadhatja el a felsőház az alsóház feliratát. A tárgy fontos levén, többen szóltak hozzá, de miután az ülés hosszura nyult, a vita folytatása másnapra maradt, s igy a végeredményről olvasóinkat e perczben még, mi sem tudósithatjuk. Annyit azonban bátorkodunk megjegyezni, hogy miután a többség a felirat mellett szólt, azt a ház elejteni nem fogja.

KUN PÁL.

Kaposvári fényképek.

II.

No százezer forint tőkével birni, fogatot tartani, csinos nyári lakban tölteni a nyarat, dalos madarak s ezek énekénél is édesebb csevegésü feleségecske társaságában élvezni a természet szépségeit, aztán néha-néha csupa időtöltésből s privat passioból fotografirozni, ugy hiszem, igen pompás lehet: de pénzért kenyérkeresetből, borura-derüre fényképeket gyártani, kezeinket tint... akarom mondani — iblany- és ezüst fluidumokkal keztyünél feketébbre festeni, — hidd el nyájas közönség, ez nem tartozik a legkellemesebb dolgok közé.

Nagy müvészeket, hires maestrók festményeit gép elé állitani, a természet bámulatos csodáit, kiválóbb remekeit a sötét kamrában rajló üvegre élethiven lelopni, — gyönyör, élvezet lehet: de három arasznyi, mellre téglázott nyakkendővel, fodoritott hajjal, kosszarvra pedrett bajusszal és franczia szakállal becsepperlizett borbélylegényt, deb-

Mai számunkhoz egy fél iv melléklet van csatolva.

[illegible] fecskendi inlyival kegyeskedő, selyemkötényes szakácsnét, árvalányhaj bokrétával ropkedő, glacéhandschuhba bujtatott karú, görbelábu szabólegényt, elvetag szivü szobaleányt, kezében Petőfi verseivel, s végül egy burger familiát az [illegible] lekváros kenyérre kimázolt pofácskáju fiuval s a mama ölében nyugtalankodó pumival, hát rossz forintért lefotografirozni 12 példányban, ez gyötrelem, ez szánandó állapot, ez művészet-ellenes!

Pedig én tudom, mit tesz ez!

Szerencsés vagyok, ha a harmadik állás után a gyenge szivü szobaleány elég költőinek találja az állást, s szabólegény elég hóditónak százemeit, s a burger-család eléggé hiven visszaadva a pumit.

A szakácsnéról nem is szólok, azt öt, hat állás után is alig lehet kielégitni.

Uraim, egy fotografus valódi-martir.

De hiában, a közönséget kielégiteni a lehetetlenségek közé tartozik.

Im mondok rá példákat.

Jótékony czélu bál van, a belépti dij egy forint.

Kurczli: De már hogy lehet jótékony czélu vigalomra egy forintot kérni?

Burczli: De ez mégis skandalum, fényes bál és csak egy forint belépti dij, tudom, hogy inasom lesz a vis-a-vis m!

Orrfy: Pfuj! ez a terem paprikával van felsurolva.

Tollfy: Higyje el uram, ez a padlat nagyszerün van beeresztve, csakugy repül rajt az ember.

Tapsi: Kisztihand nagysád, képtelen vagyok tovább tánczolni, formaliter beleragadok a visszba.

Hát az ötterem?

Nyelőfesi: No már hogy ez a pörkölt nagyszerü, az bizonyos.

Feszesi: Pinczér! mi ez? hát ez paprikás csirke? Hisz ez tiz esztendeig bojtoltetett kappan, taplóvá főzve és tejfel fürdőbe usztatva!

Más.

— Olvassa ön a hervadt virágokat?

— Persze.

— Nos?

— Derék, jó gondolatai vannak a szerzőnek.

— Menjen, nincs abban egy velős gondolat, ortografia nélküli silányság az egész, jobb bizony, ha háljelentést csinál szegény feje, melyen az ifjuság szine a rendezőség.

Vagy.

Csehéli: Lajpniknak nagyszerü löre van.

Kövesi: Savix, igyék ön Gundinál, majd akkor megtudja, mi a sör.

Kékkönyvi: Egyiknek sincs igaza, Freystädtler söre excellál valamennyi felett.

— Ad vocem Freystädtler, hallom Lajpnik ellen folyamodott, hogy tiltassék le a pesti sör árulásáról.

— Azám, ez csudarság; majd bizony a publikum az ö szebe kedvéért lörét iszik!

Kukkönyvi: De kérem ez jogos, s az iparra felette előnyös, meglátják milyen kitünő sört fog produkálni.

Szóval urak, mindennek van barátja és ellensége.

Itt van például szegény „Somogy.“

Halljuk csak a párbeszédet.

— Semmirekellő egy lap ez a „Somogy,“ már hát, minek ez, nem volt elég „Zala-Somogy“? Csak könnyebb annak a postának, ha megi brillirozhat.

— De biz azt ne bántsa az ur! én meleg barátja vagyok „Somogy“-nak, mert meg is érdemli! Tessék csak nézni ezt a fájn papirost, e disszes czimet, e félarasztos betüket és [illegible] e magnifique „A közönség“-hez felszólitást, mely igen brillánsul helyettesiti most már vagy négy öt számban a vezérczikket! Le a kalappal!

— Kohlmark az egész, Brodneid és lovagiatlan henczegés. Már minő eljárás az, hogy [illegible] az előfizetési felhivásban oly kiméletlenül neki ront édes apjának, a „Zala-Somogyi Közlöny“-nek, és bombázza szegény Wajdicsot, kinek annyit legalább köszönhetnek, hogy megyénkben lapot állitott ki. Biza volna a kritikára közönségre! Ugy sem [illegible] az semmi, ha csak a „Somogy“ gyalázza!

— Aztán nézze uram ezt, széles margó, mint valami mappán, s ez arányos felosztás!

— No ami a szélt (margó) illeti, az csakugyan elég nagy, hanem jobb lett volna ám arra valamit irni.

— Mit? én ugy látszik a tartalomra czéloz, [illegible] igaz, de kitünő!

[illegible] A mi volt eddig „Zala-Somogy“-ban, az most „Somogy“-ba vándoroltatik, én [illegible] nagy a papir, czim, betük és [illegible] szélen kivül mit sem látok.

[illegible] ellenség.

[illegible] fekete könyv vagyok, [illegible]

[illegible]

[illegible] az ember.

[illegible] a rubin is [illegible]

[illegible] hogy az ön fotogra- [illegible]

Dehogy nem, én tudom, hogy a szedő legalább tizszer megszidott már! *)

Igy van az, ha az embernek nincs százezer forintja!

Ez mégis impertinenczia, hogy én folyvást százezer forintról ábrándozom.

Jobb bizony, ha mondok valamit.

Hát nem mondtam volna semmit?

De legalább beszéltem a semmiségekről?

Igy tehát jól van, megmutattuk azt, hogy a semmi is pompás tárgy, mikor az ember kenyérkeresetből fotografiroz, mert lám, arról is lehet fényképezni.

Majd máskor érdemesebb képekkel szolgálok.

Adjö.

NB. A „Somogyban“ kukoricza levelesi Kukoricza János bizonyos névrokonomról emlékezvén, azonnal névváltoztatásért folyamodtam, s igy jelentem a t. cz. közönségnek, hogy Don Pedróval szakitottam, s ezentul ateliém firmájára ez lesz irva:

DON RIVALGO.

*) Sőt önnek fenyképeit derült kedélylyel szedegeti. Szerk.

Levelezések.

Kanizsai levelek.

I.

T. szerkesztő ur! Van nálunk itt Nagy-Kanizsán egy ugynevezett „dalárda“, mely mint ön is tudni fogja, innen-onnan három éve, hogy fenn áll. Ezen dalárdáról akarok én ezennel egy két szót szóllani. Mielött azonban hozzá fognék mondani valómhoz, kijelentendőnek vélem, hogy én ugy vagyok ezen leendő értekezésem tárgyával; mint gyermekkoromban szegény édes anyám ringyes rongyos bugyogómmal, melyen annyi volt a lyuk, hogy a foltozásnál nem tudta, valjon hol kezdje. — Emlékezni fog még bizonyára szerkesztő ur, midön dalárdánk megalakultának első évében egy dalárestély alkalmával a zöldfa terem egyik ablak mélyedésébe mélyedtünk el, én és ön az ujdonsült dalárda kerekded s szabatos éneke következtében. Ez alkalommal dalárdánk oly jól, oly szépen énekelt, hogy fényes jövőt a 35—40 dalárdatag torokthetségének az angol államadósságnál s a muszka szuronyok hatalmánál nagyobb hatást, nagyobb varázserőt tulajdonitánk, jósolánk, s csalódtunk.

Mióta istenben boldogult Goldstein József akkori karmestere meghalt, azóta jóslatunk, reményünk, mint az égő gyertya ugy fogyott, ma már reménységünk az égő gyertyának a gyertyatartó alján papirosba tekert üszkös maradéka, semmi más. Tevém pedig a fennebbi bugyogó hasonlitást azért, mert nincs az a husvéti bárány természetü s szelid criticus, ki a fogyatkozásokban teljes dalárdánák egyetlen egy pontját felfedezné, melyről mint épről helyes valamit mondhatna. Karmestere-e oka, vagy a müködő tagok hanyagsága, tény: hogy az általuk előadott darabok hiven vissza idezik azon macskamuzsika-féle hangzürzavart, melynek irgalmatlan szépségétől az elmult év folytán egyik előkelőbb városi tisztviselőnk ablakai keserükben összevissza töredeztek. Templomi szent mise dalárda közremüködtével sohasem tartatik, holott ez az alapszabályok értelmében kötelessége volna. De hogyan is, midőn egy „ne menj rózsám a tarlóra“ féle népdalocskát sem képes kielégitöleg elénekelni. Hidje el szerkesztő ur, midőn a legutóbbi dalárdaestélyen a csurgói kis dalárda nagy karmesterét megpillantám, elpirultam, és még jobban, midőn az emlitett derék karmester azt válaszolá, hogy teljes okom van reá, — már t. i. az elpirulásra. — Oly egyéntől hallám kinek állitása hitelességén épen nincs okom kétkedni, hogy dalárdánk karmestere Jeiteles ur határozottan azok közé tartozik, kik azt állitják, hogy a magyarnak zenéje nincs. E karmesteri nézet megémlitésével azoknak iparkodtam felvilágositásul szolgálni, kik dalárdánkat nemzeti zenénk mellözésével vádolják. Nem akarván levelemet hosszura nyujtani, néhány ecsetvonással iparkodtam dalárdánk vázlatát adni, s most magához a dalárdához azon őszinte pár szót intézem, hogy az itt elmondottakért ne prüszköljön, követ ne vegyen kezébe, agyonhajitandó szerkesztőt s levelezőt, — mint ezt rendesen tenni szokás, — mert az itt elősorolt vádak, valók. Mennydörgés, villámlás levegőt tisztit, rostálás szelelés gabonát, egyeseknek, társulatoknak ferdeségeit, hibáit a nyilvános kárhoztatás. Felette nevetséges dolog, boszankodni azért, ha valaki hibáinkra figyelmeztet. Megvetem, ki tettelmet folytonosan helyesli, — ki el nem mulasztja a tükröt elibém tartani, melyben szegletességeimre ismerek; szivemhez szoritom mint barátomat. Szivemből sajnálom e tekintetben a provincziális lapokat. Ha rendeltetésükhöz hiven valami ellen szót mernek emelni, furkósbottal rohannak a szerkesztőnek a szerencsétlenek, kik elég balgák, hogy be nem látják, mikép a sajtónak helyes felszóllalása következtében az ügy s általa mindnyájan megérünk. Dalárdánkhoz mindnyájunknak joga van, az mindnyájunké; s minthogy szivünkből kivánunk neki eredménydus örök életet, kötelességünknek tartók a sinlődő betegnek a drásticus szert alkalmazni, ellevén készülve reá, hogy hatása uj életet kölcsönöz neki. E hó végével az első három év lejár, melynek idejére kötelezék magukat a dalárda pártoló tagjai. A jövő hó 1-sö napján tartandó nagygyülés alkalmával megválasztandó választmányt előre is figyelmeztetjük oda hatni, hogy a dalárda által rendezendö estélyek ne csupán a társalgás és tánez szinhelye legyen, mint eddig, hanem iparkodjék a szó szorosan vett értelmében dalár-estélyekkó varázsolni, hol szivünk lelkünk a dalár-bübájában ringatolódzva élvez, s alszik el, azért udvarolhatunk is, tánczolhatunk is, s bizonyára nem fognak oly sokan akadni, — vagy hisszük senki sem, — kik a pártoló tagok sorábóli kilépésükkel alkalmatlankodnak az elnöknél.

Folyó hó 29-én a létrehozandó fögymnasium javára müked velők által atatik „Angolosan“ czimü vigjáték, mely alkalommal városunk hölgyei által ajándékozott tárgyak fognak kisorsoltatni. A nyomatott 6000 sorsjegy már eddig is egytöl egyig mind elkelt, mely bizonysága a közönség érdekeltségének. Halátlanok volnánk, ha ezuttal B. K. kisasszonyt emlitésbe nem hoznánk, mint a ki megszülemlett eszméjét száz és száz akadályok leküzdése mellett vaskövetkezetességgel valósitandja, melynek következtében, mig kis városunk közönségének minden rétegét érdekfeszültségben tartja — mi magában véve is folytonosan egyforma, unalmas társadalmi viszonyaink közepette kellemes időtöltési beszélgetés tárgyául szolgál, — egyszersmind a szent czél néhány száz forinttal mozdittatik elő. — Neusiedler ur e czélra a „Zöldfa“ vendéglő nagy termét, dij nélkül engedé át, mi mindenesetre illö, — hogy feljegyeztessék.

DOCTORITS.

Buda-Pest, 1866. aprilis 15-én.

Száljnkóznak a fecskék is; de a honatyák is visszatértek már és 11 kén tarták meg a husvéti szünetelés után első közgyülésüket, melyben a haza bölcse, Deák Ferencz is jelen volt. A gyülés csupán két követ megválasztását semmisité meg. E verifikatiói vitákban az oláh képviselők is igen élénk részt vettek

A 13-ki ülésben bizottmányok felállitását sürgető javaslat olvastatott fel, mely elfogadtatott. Az ülés vége felé az elnök, kijelenté, hogy a holnapi az az 14-ki ülést az uj képviselőházban tarthatják már. E napon a képviselők nagyobbrésze jelen volt. Tiz órakor pontban megszóllalt az elnök csengetyüje és csend lön; mire az elnök meleg szavakban üdvözlé a követeket az uj országházban. Beszédét azon ohajtásával zárta be, hogy: „Vajha a muzeum termeiben megkezdetteknek itt, ohajtott sikere lenne és azon törvények, melyek itt alkottatnak, a nép boldogságát mozditanák elő. Erre viharos éljen keletkezett és az országháza fel lön avatva.

Az országgyülési elnök Szentiványi urról szólván, megkell emlitenem, hogy ő azon szándékáról, miszerint az elnökségről gyengélkedő egészsége miatt leköszönend, elállott és az öt e tisztség megtartására kérő küldöttségnek megigéré addig, meddig lehet, annak megtartását.

Forduljunk most azok felé, mik a főváros eseményei közé tartoznak. Legelöször is a budai „Népszinházról“ szóljunk.

Sokat beszéltek és irtak már a budai „Népszinházról“ hirlapjaink; de fájdalom felszóllalásaik, élczeskedéseik nem találtak elevenre; mert az mint tán olvasóink is tudják — financzok laktanyája lön, hogy beteljesedjék az ige: „Hazafiság a nemzetiségnek,“ mely oly elhagyatott feketeségben tünik fel homlokzatán. Ez az árvaintézet most, mint a „P. T.“ irja elárvereztetik és telkje házhelyekül adatik el. A mint halljuk már találkozott is valaki, hogy itt nagy szállodát épitsen.

Az ujtéri szinházunk, melyet inkább komediának lehetne nevezni, ujra akadt Donatoja, ki az előbbeni mesterének vallja magát. Ez az ur azt gondolta, hogy ha majd féllábon ugrándozik, mert mindkét lába ép, megbámulják; azonban csalatkozott, kétszeri fellépése üres padok előtt történt.

A harkányi fürdő vendégeiknek kellemes idényük leend ez évben, mert ott Sárközy barnái teszik e saisont élvezetessé gyönyörü zenéjükkel.

Nem hiába aprilisban vagyunk, hanem csakugyan kifogott ez az idei minden kalendarium csinálón, mert napjai juniusi hőséggel birnak és kicsalt mindent az életre.

Az „első magyar általános biztositótársaság“ ez okból, mert jó évet remél, a befizetési dijjakat tetemesen leszállitotta; adná az ég, hogy reményében ne csalatkoznék!

A budai „Császár fürdőben“ már az uszodában is fürdenek.

Szombaton 14-én Blum gőzmalmában Budán egy 7 gyermekes családapát, ki a gép alapozásával foglalkozék, ez darabokra szaggatott.

A viszontlátásig Isten velünk.

Nyárfi Károly.

Keszthely, april 15.

Rég volt már azon idő, midőn városunknak utolsó mozzanatát némileg körvonaloztam. Azon rajzon még a kajos farsangi napoknak elhallott emlékvirágait szedte össze; azóta azonban lefolyt a hosszu böjt is, melynek elmélkedésre szánt napjaiban kiki elmerenghetett a boldogabb napokban szerzett élményein; itt van a tavasz is, félig meddig még pongyola zöld ruhájában, s mindezen hosszu idő alatt — sajnos — nem voltam képes városunknak életjelenségeiből annyit is eltulajdonitani, hogy azokból — bárminut megeresztett tollal — egy levélnek való tárgyat tudtam volna kikerekiteni. (Szerencsétlen helyzet levelezők számára!) Azonban jelentkeznek már a kikelet bimbai s velök együtt kezdenek nyilni bimbai a levelező azon reményeinek is, hogy ezután már többször s talán nem érdektelen rajzokkal fog beállithatni a t. szerkesztőséghez.

Jelenleg mindenelött városunknak buzgó pietását kell kiemelnem, mely a legnagyobb Magyar lelki nyugalmáért, szomoru halálának évfordulati napján tartott ünnepélyes gyászmisénél nyilvánult, melyre ugylátszik mindenki, ki hona sorsát szivén hordozá összegyült, kérvén öt közbenjáróul a mindenek uránál, hogy a közös anya sulyos ügyeit mielőbb a legjobbra fordulni engedje. *)

Elérkezik lassankint a szép napokkal a fürdőidény is, mely városunkra nézve nem épen a legközönyösebb körülmény. Azonban jelenleg a fürdő vendégek számáról nem tudjuk magunkat kellőleg tájékozni. Mert meglehet, hogy a fürdő saisont B. Füreden töltő Legmagasabb vendégek azokat is oda fogják vonzani, kik különben nálunk keresték volna üdülést; de az is megtörténhetik, s valószinüleg, hogy Füred nek lakásbani szüksége miatt sokan fognak hozzánk átköltözni. Adja Isten! Nalunk is tétettek készületek, mind a Héviznél, hol számos, rendes fürdő osztályokat épitettek, mind a balatoni fürdőnél, hol az épületeket jobb karba helyezték, illetőleg ujra épitették. Készen állanak tehát fürdőink s várják mindazokat, kik akár a Balaton hideg- akár a Héviz gyógyhullámaiba akarják temetni nehéz vagy nem nehéz bajaikat.

Végül egy kis csodáról irhatok, mely esemény jelen időnkben, midön mindig csak a fiatal emberekre hányatik a gyalázat földje, amily ritka, épen oly nevezetes. Itt ugyanis f. hó egyik napján bál rendeztetvén, melynek kedélyes lefolyását mindenki reményié, a bál estéjén egyetlen egy nő sem jelent meg. Tessék most bármely psychologus által megfejtetni a „recta ratio“-ból ama titkos okot, mi e tettet eredményezé! Én biztositni fogok mindenkit, hogy a psychologus hallgatni fog. Ily csudának is, csak Keszthelyen van privilegiuma történni.

† †

*) Mi e tekintetben hátrább állunk, mert évfordulati emlékül nem áldozánk a kegyelet oltárán! Szerk.

Zala-somogyi hirek.

△ (Müegyleti részvényesek.) Kötelességemnek tartom ismét felszólitani e lapban a magyar müegylet e tájékbeli részvényeseit, miszerint képeiket tölem elvitetni és részvényjegyeiket kicserélni szivesked jenek minél előbb. Egy uttal tudatom velök, hogy ez évi 100 festvény kisorsolása május 8-án leend. Wajdits József müegyleti ügynök.

△ (Müked velők.) Lapunk utóbbi számában emlitve volt, hogy leendő fögymnasiumunk tökéje gyarapitására müked velő társulat alakult, mely folyó hó 29 én fogja tartani előadását. A tagoktól „Angolosan“ czimü szindarab választatott ki. Sikerét közölni fogjuk.

(Hála nyilvánitás.) Minden kegyeletes mozzanat, mi közmüvelődésünk érdekében történik, ily válságos körülmények közepett, midőn közintézeteink a részvétlenség közönyén a fokozatos haladás boldogitó révpartja felé kellő lendülettel nem törhet, kétszeres hálára kötelez; miért is édes kötelmemnek tartom t. Torsánczky József megyei orvos urnak, ki, honpolgári hivatását teljes mérvban felfogván, mint igaz iskolabarát, gymnasiumi szertárunkat Balaton mellékén tenyésző óriás csiga pár tojásával egy-egy 14½ lat, s a balaton-berényi szöllőhegyben talált 12 darab hajdankori magyar török s római ezüst pénzzel megajándékozni szives vala, a tanuló ifju polgárság nevében nyilt hálát szavazni. Könnye Alajos igazgató.

△ (Dalárdánk.) Ha jól értesültünk, helybeli dalárdánk is készül egy dalestélyre, jó remény kecsegtet bennünk, tán jobban fog az utóbbinál sikerülni, egyébiránt mint értesültünk Doctorits uram ott lesz. Óhajtandó volna ha a dalárda vezető urak már is egy kis gondot forditanának arra, hogy hogyan és mily tömegesen fognak az aradi és szigetvári nagy ünnepélyeken megjelenni.

△ (Tüzvész.) April 12-én délben Gutor földön tüz ütött ki, és oly dühvel rombolt hogy kevés pillanat alatt 13 ház melléképü-

leteivel együtt a lángok martaléka lett. Bölcs György volt főbirónk gazdasági épületei is fel emésztettek a lángoktól, de ez utóbbiak biztositva voltak.

△ (Biztositás.) Rosenberg Izrael vette át az ismert „Victoria" társulattól Zala-Somogyra a főügynökséget. Bővebb tudósitás tekintetéből mai számunk hirdetési rovatára utalunk.

△ (Zálogház.) Nagy Kanizsa szegényebb sorsu polgárai égető szükségét érzik az általános iparpangás sorvasztó járma alatt egy méltányos zálogház felállitásának; mert ha ez létre jöhetne, ugy nem kellene egy 12 frt értékü óra, vagy ily értékü ékszerért az uzsorásoknak havonkint 1 frtnyi kamatot fizetniök, s igy e szegények könnyebben segithetnének magukon. Szivesen fogadnánk munkatársainktól erre vonatkozólag terveket. Vajha sikerülne azt létre hozhatni és a szenvedőkön segiteni.

△ (Husárszabás.) Győrvárosa közgyülése, a mészárosokra vonatkozólag szigoru rendszabályt foganatositott. Ennek erejénél fogva a mészárosok nem csak, hogy teljes fontot tartoznak adni, hanem egyszersmind meghatároztatik, minden fontra hány lat nyomaték adható. Máj, száj, láb és paczal a husnak fele árán árultazhatik, nyomatékul csupán csak a fej s egyéb a leveshez használható csontok alkalmazhatók. A rendelet bármely pontja ellen kihágó mészáros ellen — ki legényeért felelős, — először szigoru büntetés, ismételt esetben üzletének elvétele alkalmaztatik. — Melegen ajánljuk e czélszerü s utánzásra méltó példát városunk tanácsa figyelmébe.

△ (Ujonczozás.) A mult vasárnap az az f. hó 15-én vette nálunk kezdetét ez évi ujonczozás, s tartama alatt városunk valóban botrányos élénkség szinhelye volt. Eget ostromló káromlások, s ocsmány dalok hangzottak uton-utfélén. Följajdul a honfi-kebel s kétkedve néz egy szebb jövő elé, eme kérdés sulya alatt: Vajjon ily nyers s félvad nemzedék képes leend-e egy polgáriasult államban a katonai kötelmek teljesitésére?

△ (Utánzásra méltó nemes tett.) Inkey Kálmán ő nagysága a letenyei választókerület, melynek, a jeles Királyi Pál hongyülési képviselője, értelmesb közpolgárai közt, „A magyar országgyülés képviselő háza elé terjesztett felirati javaslatát s a képviselőháznak a legfelsőbb trónbeszédre adott válaszfeliratát" számos példányban osztá ki községenkint. Valóban üdvös honpolgári intézkedés!

△ (Városunk erélyes kapitánya) t. Pigmond úr már öt hét óta sulyos betegségben fekszik. Vajha mielőbb üdvözölhetnők őt a rendőri teendők élén!

— A pesti biztositó-intézetnek az idei jégbiztositási szakra nézve épen most kibocsátott dijszabályzata, a tavalyi dijtételekkel szemben jelentékeny dijleszállitásokat tartalmaz, miről a biztosittató közönség kétségkivül örömmel értesül. Nem kevésbbé dicséretreméltó intézkedés a nevezett intézet részéről az is, miszerint a jelen pénzszorult időkben váltóval eszközlendő dijfizetés mellett is nyujt biztositást.

△ (Uj szállitó levelek) figyelmeztetnek az illetők, hogy csak oly szállitó levelek fogadtatnak el a vaspályán, melyek az igazgatóságtól bélyeggel láttatnak el.

△ (Ló-vásárlás.) Helyben a kereskedelmi élénkséget a lóvásárlás előidézte, mihelyt egy használható ló hajtatik városunkba seregestől rá esnek a lóvásárlók, ha jól értesültünk, szép árat igérnek érte.

△ (Siófoki fürdőhely.) A fürdőt használó közönséget figyelmeztetjük, hogy a siófoki fürdőhely, mely ujonan a legjobb kényelemmel láttatott el, egyszersmind uj épületekkel is feldiszittettet, a pontosabb közlések hirdetési rovatunkban találhatók fel.

△ (Takarékpénztár.) A nyomor már legnagyobb fokát érte el osztálykülönbség nélkül, melyet azon körülmény bizonyit, hogy a takarék-pénztári tőkepénzesek betett tőkéjök legnagyobb részét felmondták, ennek következtében a pénztári választmány az adós feleknek tartozásuk negyedrészét felmondta, igy kénytelenek lesznek jószágaiktól megválni, habár harmadárán kaphatják is meg. Valóban szánalomra méltó helyzet!

△ (Uj izraelita tanitónő.) A helybeli izr. leánytanodában egy tanitónői állomás ürült meg, melyre 11, és pedig 10 német, és egy sajátkezüleg irt magyar folyamodás érkezett be, az utóbbinak irója Bekmann Karolina k. a. Temesvárról. A helybeli község a 10 német teljes mellőzésével egy hangulag a magyar mellett nyilatkozott. Igy remélyhetjük, hogy az uj nemzedék közt megszünik azon gyakori fülsértő válasz, „nem értek magyarul." Az izr. község pedig dicséretet érdemel azon felállitott elvért, hogy jövőben csakis oly tanárok nyerhetnek alkalmazást, kik a magyar nyelvet tökéletesen birják.

△ (Ujterem.) Korona vendéglő uj bérlője folyó hó 18-án nyitotta meg, valóban díszes éttermét. A megnyitásra ritka szép közönség gyült össze, jó italok, izletes étkek közt társas vigalom jött létre. Ha az illető bérlő igy folytatja, mint elkezdte, szép jövőt jósolhatunk neki, mert máris a Szarvas vendéglő napi vendégei tömegesen költöznek az uj terembe.

△ (Kórházi orvos) Az utolsó izr. közgyülésen dr. Szuklits helybeli orvos lett kinevezve az izraelita kórház és szegények orvosának.

† Kaszaházából a következő gyászjelentést vettük: Zalabéri Horváth Vilmosné, született bernátfalvi és földvári Földváry Kornélia maga, — egyszersmind Mária és Vilma leányai nevében is — a legmélyebb bánattal és szomoruságba merült szivvel jelenti, örökre felejthetetlen férjének, illetőleg legjobb édes atyjoknak zalabéri Horváth Vilmos urnak ez idei április hónap 13-án esti 6½ órakor, hosszu szenvedések után, vizi betegség következtében életének 63-ik évében, Kaszaházán történt gyászos kimultát. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 15 diken délutáni 3¼ órakor tétettek a kaszaházi sirkertben örök nyugalomra s az engesztelő áldozatok: f. é. április hó 26-án a zala-egerszegi szentegyházban megtartattak. Áldás s béke hamvaira! Kelt Kasz házán 1866. aprl. 14-én.

△ (Vetéseink.) Az őszi vetések Kanizsa környékén oly gyönyörüek, hogy látásukon az ember lelke felmagasztasul, különösen az őszi rozs már fejét hányja, ha valami csapás nem éri, ugy bő aratást remélynek a gazdák.

△ (Szerencsétlenség.) Egy somogyi fuvaros összekoczczant a helybeli helypénzszedővel, egy harmadikon boszulta meg magát a sors, t. i. Lublitz az ismert tüzoltó a lovakat erőszakkal feltartotta, mire a fuvaros közibök vágott, és Lublitz egyik törött lába lett az áldozat. A fuvaros elfogatván hüvösre tétetett.

△ (Verekedés.) Kis-Kanizsán néhány suhancz összekapott és vérrel végződött a tréfa, a főverekedő befogatott és az ujonczok közé soroztatott.

△ Lapunk zártával vettük azon örömhirt, hogy a főrendek háza elfogadta a képviselőház feliratát.

Kaposvár.

h. A dalárda választmányának határzata folytán az egylet hangversenye és majalisa iránt kibocsátott hirdetményt ezennel egész terjedelmében szivesen közöljük:

„A kaposvári dalárda f. é. april 28 án Kaposvárott a korona vendéglő termében esti 8 órakor hangversenyt és f. é. május 6. án, az egylet megalakulásának örömünnepéül, a bükben majalist rendez, melyekre a t. pártoló tagok és a n. é. közönség tisztelettel meghivatnak. A hangversenyre szóló jegyek és pedig: zártszék 1 frt. földszint 60 kr. karzat 20 kr. az egyleti pénztárnok, Hönig József urnál, valamint Löw Mór és Stern Samu kereskedésében kaphatók. A hangverseny részleteit a programm közlendi. A t. pártoló tagok felkéretnek, sziveskedjenek, a szükséglendő jegyek mennyiségét pénztárnok urnál jó eleve bejegyeztetni, hogy a helyek részükre fentartathassanak.

Kaposvár, april 14. 1866.

Az egyl. választmány."

h. Lovárdánk is van Foureaux Adolf igazgatása alatt, mely is előadásait e hó 15. vala megkezdendő, azonban a rosz idő miatt halasztania kellett. A jelentés szerint a lovaglásban órákat is vehetni a cirkusban.

h. Városi jegyzővé, a közel 30 évig hiven szolgált s önkényt nyugalomba vonult öreg Szalay helyett, Badánti Ignácz választatott meg.

h. Tabon is segélyegyletet alakitanak, s az alapszabályok megerősités végett a m. k. helytartótanácshoz már felterjesztvék. Haladunk, haladunk!

h. Drávából a mult hét folytán egy összerágott s szakgatott hullát fogtak ki. A mint kisült, a hulla egy bolhói szabadságos katona volt.

h. Don Hidalgó következő uj spanyol románczot küldött be:

Nehéz bánat.

Szerelmes lőn Don Diego...
„Érted élek Diabella,
S ha nem szeretsz, hidd el nekem
Halálom lesz egy ... vasvella!"

Don Diego szerelmében
Gőzmalomhoz kiballagott,
Mázsára állt, s tapasztalá,
Hogy kerék két mázsát nyomott

De csalódott Don Diego...
„Átok reád Diabella,
Nyeljen el az adósság és
Csipjen meg a tarantella!"

Don Diego bánatában
Gőzmalomhoz kiballagott,
Mázsára állt és — horrendum —
Kétszázötven fontot nyomott..

* * *

Don Diego, don Diego!..
A bú más embert elhervaszt!...
Te meg ötven fontot hiztál!
— No a bánatod nyomja azt! —

h. „Somogy" szerkesztője szegény fejemnek is hadat izent, s bevehetlen sánczaiból röppentyüket bocsát rám. Értem a „Somogy" april 17-ről 7. sz. a. kiadott lapjának hirrovatában látható „Feleletet," — mely szerint azzal látszom vádoltatni, hogy az ugyanott lemásolt, de egy (tettet) kis sajtóhibával közlött — s eredetileg e lapban megjelent hir elhamarkodott, alaptalan volna. — Nem a harczias szellemü szerkesztő, — de e lap olvasó közönsége előtt, — hirem hitelessége érdekében tisztán akarván állni, ujból is csak annyit mondhatok, miként a dalegylet választmánya, — mely annak minden ügyeit intézi, azt, hogy „Somogy" a többször emlitett dalegylet hivatalos lapja, csak a t. szerkesztő urnak G. G. alelnökhöz intézett s e hó 12 én referált levele után vette tudomásul, de arra, miután „post festa" volt, nem határozott, (ormélben) nem czáfált. A „f. feleletben közlött documentum egyébiránt maga mellettem van, s igy az érintett val. ülés jegyzőkönyvének kivonatát, vagy az ügy feletti vitát közölni feleslegesnek tartom.

Fővárosi és vidéki hirek.

— Ő Felsége a császárné, mint a lapokból értesültünk, május hó 9-én érkezend Füredre, hol jun. közepéig fog tartózkodni. Igy megyénk lehet oly szerencsés Felséges Asszonyunkat, közel két hónapig, keblében üdvözölhetni. Legyen tehát ezen, a természettől megáldott fürdőhely reá nézve oly üditő, hogy fürdői idejét minél számosabb éven át, Balaton regényes partján töltse.

— (Horvát küldöttség.) A horvát regnicoláris küldöttség több tagja már Pestre érkezett. Az értekezletek, hir szerint, már jövő héten megkezdetnek.

— Az első magyar általános biztositó társaság, tekintettel a vetéseknek áldott aratást igérő állására, tekintettel az árak jelen olcsóságára s a pénzszük voltára, és azon czélból, hogy a jég elleni biztositásnak mind nagyobb körbeni elterjedését előmozditsa, a jég elleni biztositás dijait a kukoricza (tengeri;) a hüvelyes termények, az olajnövények (mint repcze, bivicz stb.) a len és kender és a hüvelyes veteményeknél tetemesen leszállitá. A biztositani óhajtó felek bővebb értesitést az illető ügynökségtől nyerhetnek.

— A „Wanderer"-ben olvassuk az amerikai magyar emigrátiónak Perczel Miklós aláirásával ellátott feliratát Deák Ferenczhez küldték. Alkalmat adott erre a legmagasabb trónbeszédre adott válaszfelirat, melyben a magyar országgyülés a távolban lakó szerencsétlen testvérekről is megemlékezett.

— A Vörösmarty-szobornak Székes-Fehérvárott történendő leleplezési ünnepélyére a Kisfaludy-társaság Gyulay P. Tolnai L. Greguss Á és Zichy A. tagokat választá meg, hogy az ünnepélyen a társaságot képviseljék. Mint szónok Gyulai P. ajánlkozott.

— (Uj képviselőház.) Már valahára bizton tudatjuk t. olvasóinkkal, hogy képviselő ház apr. 14 iki gyülését az ország uj épületében tartotta meg.

— („Korszellem.") Egy uj lap jelent meg: a „Korszellem," szerkeszti Zách József. E lap, mint látjuk, irányt nem képvisel, s igy szükséget nem tölt be, hosszu életet nem jósolunk neki. Nem akarjuk előlegesen elitélni: de közönségünk a minden alap nélkül meginditott vállalatok által már annyiszor kizsebeltetett, hogy bizalmát a jobbak iránt is elveszté.

— A budapesti tanár-egylet második ülésében, a szakosztályok egyike codificáló lesz, mely az országgyülés elé, egy közoktatás-ügyi törvényjavaslatot fog terjeszteni. Kisült, hogy az országgyülés ez egyletből fogja választani azon szakférfiakat, kiket a cultus- és nevelési bizottmányba tanácskozásra felkér.

— Az „Uj korszak" egy igen fontos czikket közölt 14- és 15-ki számában. Czime a nemzetségi kérdés az irodalomban, melyben értekező kimutatja annak szükségességét, hogy a magyar irodalom, foglalja el valahára a szerb-, román-, ruthén-, horváth stb. nemzetiségek irányában, a közvetitői szerepet. S azt az által lehetne elérni, ha minden hazai idegen ajku irodalmi termék, magyarra leforditatnék. Mi ezen inditvány roppant horderejét felfogjuk, s az „Uj korszak"-ot e téren üdvözöljük.

Bécsi és külföldi hirek.

— (Öngyilkosságok.) Bécsben feltünően gyakorolják az öngyilkosságot, ezen undok elhatározás már oly magas fokát érte el, hogy hetenkint 10—15 egyén különféle módon vet véget életének. Ez egyedül a nehéz kenyérkereset és pénztelenségnek tulajdonitható.

— (Önkénytesek.) Azon esetre, ha az osztrák-porosz viszonyok csakugyan a vérmezőn döntetnének el, a csehek önkénytes csapatot állitanak fel, ezek a feketevadász czimet viselik, fekete vadász öltözetben, kalapjaikon fekete halálfej fog diszleni?

— Egy bécsi ékszerkereskedő a nem régen elhunyt gr. Szapáry örököseitől annak egy disz magyar öltönyét 250,000 forintért vette meg. Az egész egy kalpag, mente, atilla, nadrág, egy pár sarkantyus csizma, kard és egy antik fokosból áll. Bizony tömérdek arany, és drága kő lehetett rajta, ha az az ára volt.

— Londonból irják, hogy bizonyos Peadoby nevü amerikai kereskedő, ki évek óta a britt fővárosban lakik, a ki vagyona nagy részét, mintegy 250,00 font sterlinget a londoni szegényeknek hagyá, e napokban levelet kapott Victoria királynőtől, ki megköszönve a szükölködők nevében a kereskedő nagylelküségét, miután mr. Peadoby nemesi czimet, vagy baronettséget különben sem fogadna el, arra kéri őt a királynő, engedje meg, hogy miniatur arczképét neki megküldhesse, mit beleegyezése esetében le is fogna festetni.

— (Egy befalazott.) Egy irtózatos bünteny követtetett el és fedeztetett fel Braunschweigban. Egy kapu előtt a munkások a ház lerontásával voltak elfoglalva. A közben véletlenül egy mellette befedett földrakáshoz tartozó ablaktalan tömegre bukkantak, melyben egy emberi alak tünt fel. A közelebbi nyomozás után csakugyan egy 80 éves embert fedeztek fel, az elrodhadt fekhelyre fekve, férgekkel elboritva. Hogy a szerencsétlen már rég ott feküdt, bizonyitják körmei és haja. Az elsők hüvelk hosszunak az utolsó, ugymint a szakálla bőtohér és hossza körülbelől egy röf. Egy szeme kiforrt. A miből a fogoly élt, mutatják az élelem maradványok, melyek körüle feküdtek elszórva. Ez ugynevezett sertés eleség volt, sütelen burgonyacsésze és ezekhez hasonlókból beállitva. Már kipuhatolták, hogy az aggastyán bizonyos N. Ágoston, ki fivérétől a gazdag K. N. magánzó személytől ott fogva tartatott. Az utóbbi az első vallatásnál azt állitá, hogy ez elzárás fivére saját kivánságára történt.

Hasznos tudni valók.

A burgonyának tavasszal visszaadni a fris burgonya tulajdonságait.

Dr. Artus tanár e czélra a következő eljárást ajánlja. A burgonyát főzése előtt a közepén (köröskörül egy vékony csikban) meg kell hámozni, azaz a héját gyürüalakban levenni; erre a közönséges módon megfőzni. Ezáltal a burgonyának természetes nedvessége eltávolittatik és a burgonya a főzés után oly lisztessé és izletessé válik, hogy a fris burgonyától megkülönböztetni sem lehet.

Ha a főzés alatt a vizhez kevés konyhasó is adatik, mi által a viznek forrpontja emeltetik, akkor a már csirázott burgonyából a mérges solanin távolittatik el. Ily eljárás mellett tehát az egészségnek különben ártalmas csirzott krumplit is lehet élvezni, és pedig egész azon ideig, mindig, midőn az uj burgonya az asztalra jut.

A gabonazsizsik ellen.

Egy franczia gazda a következő szert ajánlja kendermag, luczerna és foghagymalevél mozsárba tétetnek s együtt jól széttöretnek, mire a keverék egyszerűen a hombár padlójára szétszóratik.

Egy másik gazda a következő szerrel teljesen száműzte magtárából a zsizsiket. Azon helyeket, hová a gabona öntendő lesz, forró vizzel kell tisztán kisurolni, miután pedig felszáradtak, erősen befőzött komlóvizzel (komlót vizben felforralva) jól beáztatni és megint felszáritani.

Nyilt szó a t. cz. közönséghez.

Miután köztem, mint kiadó és Roboz ur, mint szerkesztő között e lapokra vonatkozólag folyó év febr. közepétől minden viszony megszünt, ő mindazáltal lapja apr. 3-ki számában ismételve arra utal: elégitenem ki előfizetőimet; ennélfogva ügyem tisztaságában bizva, tiszteletteljesen felkérek mindenkit, sziveskedjék ebbeli követelését folyó évi maj. 1-ig vélem tudatni.

szerkesztő.

Nyilt posta.

Ih.-Berényben. Ily nyilatkozatok már több helyről szerencséltettek. Az igéretet szivesen fogadjuk.

J. A. Mikosd. Csak minél előbb, mert jót várhatunk önnek tollából.

N. Berényben. Havonkint egyszer, de talpraesett ujdonságot pedig minél többször. Naptárba a jövő év elején. A B-kat másolatban minden esetre.

Sz. J. Pléhános urnak. Ha ily tekintélyes jóakarók [illegible], úgy bizton haladhatunk. Kérünk mielőbb [illegible]
T. J. Pléhános urnak leveleinket utnak inditottuk, a [illegible] mielőbb kérjük teljesiteni.
G. B. asszonyságnak. Elég volt abból annyi, de iparkodni fogunk jövőre is érdekeset közölni. T. J. urnak ugyanott. Ideje volna már a papirt is ástatni ujdonságokkal, nemcsak folytonosan s.... ni.
Diogenes. Ébredjen már fel hosszu álmaiból. Magán leveleikre válaszát várunk.

Doctorita. Minden hóban kérünk rövid, de valós kanizsai levelet.
Tolnában. Mi bosszankodtunk, talán te is, irj, hogy tudjuk magunkat mihez tartani.
D. F. Veszprém. Kérünk még néhány költeményt Nemeth csak nem zarándokolt el?
Don Rivalgó. Fényképei nagy hatást idéztek elő, alig várják folytatását.
F. P. ügyvéd urnak Kaposvár. Az igéret szép volt, de sajnos nem láttunk semmit eddig, nem, mintha szükséget szenvednénk, de oly ügyes toll jót teremt. Csurgóiak rég várják.
Kugyerainak. Még most sem születik meg?

B. G. Sz. Levelünk elment, valamit kérünk.
Tisztelendő H. B.-ben, és Turulnak. Leveleink elmentek, mikor jönek a kértek??
Postán küldött magán leveleinkre az illetőktől feleletet várunk mihez tartás végett.
S. Budán. Terhelt levelét megkaptuk, ha a sor rá jön felhasználjuk, az illető ur megkapja.
St. J. Lakocsán. Az emlitett lap oly csekély példányban jelenik meg vidékünkön, hogy lehetetlen volt feltalálnunk.
F. J. K. A kért orvosnak sem hazája, sem országa, de azért ily féle Pesten is kapható.

Berényi. Megkaptuk, szép csomag, majd átnézés után.
Pianovics. Majd alkalomkor. — Megkapta ön a küldeményt?
K. P. Pest. A beosztáshoz tartsa magát jövőre.
S. Budán. Köszönjük a jó tanácsot, de nem változtathatunk rajta hetenkint. Értekezzen K. P. urral és felváltva küldjenek országgyülési leveleket, ujdonságokat pedig különösen.

Kissorshuzás aprilis 18.
Bécs: 58, 69, 61, 73, 1.
Grácz: 52, 35, 23, 66, 81.

TÁRCZA.

A miről csak álmodozni.

— Rondeau. —

Amiről csak álmodozni mertem
Egykor, szivemnek első lánghevén,
Amidőn te értod fölhevültem
S titkon égve lángolón szerettem
Bár magamban folyton kétkedém:
Lesz-e dijam szived vonzódása,
Rám derül-e majd az üdv sugára,
Ha szerelmed, kedves, drága lánykа,
Amit szivem oly epedve várа,
Oh, mit oly félve reméltem én,
Amiről csak álmodozni mertem,
Tőled lányka hő szerelmet nyertem!
S most, midőn az égi bék szivemben
Én hajós az üdvnek tengerén.
S üdvnapomnak fényével felettem
Földi kint s fájdalmat elfeledtem
Magam olyan boldognak hivém:
Megtörtént, mit szám nem sejte, vára
Elborult az üdvnapnak sugára,
Romba dült szám rény-alkodta vára,
Rám szádált a kinok szörnyü árja..
Megtörtént, mi több, mint képzemény,
Amiről még álmodni se mertem:
Megcsalál és elhagyál te engem!

VERES SÁNDOR.

A viszonzás.

Elbeszélés Herchenbach W-től.

Német eredeti után közli Szávay.

(Folytatás.)

Az orvos sem a hölgy bájos szépségét, sem a csarnok csodás butorzatát nem vevé észre, mert alig, hogy belépett, fájdalmaitól elgyengülve egy gyenge sohajjal a hölgy által mutatott pamlagra rogyott.

„Szent Isten! sikolta fel a hölgy, a mint a vért balkarján folyni látta. „Ön vérzik, megvan sebesitve miattam!"

Dr. Rozel már nem hallá e csengő hangot, nem láthatá a tüzes, fekete szemeket, melyek tüzébe egy könycsep vegyült, nem látá a keblet, melyből szivtörő panaszhangok jöttek; mert ugyan azon pillanatban erős lázba esett, s a fájdalom és vérvesztés érzékeitől egészen megfoszták.

Mélán világitott kint a hold, varázsló fényben ragyogtak a csillagok és benn feküdt ájultan az orvos. Már fél órája, hogy lerogyott, de az életnek még semmi jelét sem adta. Végre öntudata lassan vissza kezde térni, és ugy tetszék neki, mintha gyenge karok fognák át nyakát, s forró ajkak érnék ajkait. „Matild" rebegé halkan, s karjait kitárva. Keblén nyugodott szeretett Matildja; de szive lobogó láng gyanánt égett, s életerei mintegy borzasztó szenvedélytől izgatva reszkettek.

Végre felnyitá szemeit, de nem Matildja, hanem a fekete hölgy volt karjai között.

Meglepetve, igen a boszankodás némi jelével távolitá el magától a hölgyet és a pamlagról fölemelkedék. Most vevé csak észre, hogy sebe bevan kötve. A hölgy azt ájulása közben tevé.

„Bocsánat asszonyom" mondá Jenő, „hogy önt háborgattam, de engedje meg, hogy távozhassak. Elég erősnek érzem magamat lakásomat elérhetni."

„Menjen, de térjen ismét vissza, ne feledje el a fekete hölgyet, a kinek oly nagy szolgálatot tett." S a mint ezt mondotta, nevével ellátott illatos jegyet nyujtott neki, és jelentékenyen szoritá meg kezét.

Megzavarodva nyult az orvos zsebébe, s átadá neki ő is névjegyét, s egy néma meghajtással távozott.

A vaskapu előtt egy négyfogatu kocsi állott, a melybe Jenőt egy szolga beemelé, és a kocsi tova robogott.

Jenő sebe nem volt oly veszélyes, hogy annak komolyabb következményeitől kellett volna tartani. Szenderegve vagy inkább gondolatokba merülve feküdt fekhelyén. Az orgyilkosok, a fekete hölgy, a kerti csarnok, forogtak szemei előtt. Bár mint igyekezett is azok emlékét eltávolitani, de az neki semmiképpen sem sikerült; a forró csók még most is égeté ajkait.

Boszankoda magára, majd jobb, majd bal oldalára fordult. Mind hasztalan. A fekete hölgy egyike volt azon bájos déli alakoknak, melyek méltóságteljes és elbájoló szépségét oly könnyen még a hideg sziv sem feledi el. Megnyugtatására volt az, hogy néha Matild szelid és jámbor arcza ezen szépséget fölülmulá és öt Némethon árnyas erdeibe vezeté vissza.

Reggelfelé csendes álomba merült. Midőn fölébredt egykis levélkét talált az asztalon, melyben a fejedelem tudatja vele, hogy egy kirándulást szándékozik a hegyek közé tenni, minek következtében szolgálatára legközelebbi három napon nem leend szüksége.

Fekhelyéről fölemelkedék, hogy sebét megvizsgálja. A mint a véres kötést levevé, észrevette, hogy az a legfinomabb gyolcsból készült s két egymásra tett zsebkendőből állott. A zsebkendők mindegyik sarkba egy korona volt himezve, az alatt pedig L. di C. betük. Kiváncsilag, hogy ki lehet a fekete hölgy, vevé elő a kártyát, a melyre „Lucia di Capua" volt nyomtatva. Tehát a Capuai grófnő! kiről ittléte alatt dr. Rozel, mint a szépség és graciák csudájáról oly sokszor hallott beszélni.

E név olvasásánál Jenőt némi büszkeség szállá meg. Heimberg agyag kunyhócskájából származott ifju, és a Capuai grófnő mégis csak nagy ellentét voltak. És mi által nyeré meg e nagy megtiszteltetést? Roppant tudománya által.? Nem, hisz őt a grófnő nem ismerte... Tehát tulajdon személye által. Életében először mutatkozott külső vonása n büszkeség.

Azonban a mint csak tudta, elüzé a fekete hölgyről gondolatokat, és édes Matildjával foglalkozott. Jóllehet tegnap irt neki levelet, mégis ismét irósztalához ült, s hosszas és gyöngéd ömledezéssel telt levelet irt. Valjon ezzel hullámzó keblét akarta-e lecsillapitani, vagy érzé, hogy a hü leány irányában elkövetett méltatlanságot kell jóvá tennie?

Alkonyat felé, midőn a hőség csillapodott és kellemes hüvösség állott be, elhagyá ismét lakát. Gépileg intézé lépteit azon templom felé, a melyben tegnap az orgyilkosokkal kalandja volt. Ugyanazon oszlop mögé térdelt, szemeit behunyá, de nem imádkozott. A fekete hölgyel volt elfoglalva. Hogy emlékétől megszabaduljon, elhagyá a templomot, elhagyá a várost, és czéltalanul barangolt ide s tova.

Különös erő volt-e mely őt vonzá vagy Roma környékéni ismeretlensége az oka, hogy rövid barangolás után azon vasrácsozat előtt állott, a mely előtte már egyszer felcsukódott.

A rácsozatnál állott a grófnő; várni látszott őt. Elég világos volt még, hogy Jenő a grófnő egész szépségét megbámulhatta.

„Vegye köszönetemet" orvos ur kezdé a grófnő; hogy meghivásomat elfogadá! Lépjen be, és hagyja a komor tudományokat kivülről. Reménylem, hogy sebe nem veszélyes; nyugtasson meg e körülményről, mely nekem egy egész álmatlan éjet és aggodalomteljes napot okozott."

„Legyen nyugodt asszonyom" felelé Jenő, belépve, a legmélyebb sebnek is be kell gyógyulni, mikor ily szép kezek kötik be."

A grófnő mosolygott, szemeiben lángoló tüz égett, a milyen csak déli hölgyekében ég, de azokéban is csak akkor, mikor szeretnek.

A kert hátulsó részén pompás kastély állott, melyet a lenyugvó nap világitott meg. Egy sor régizgu vezete a márvány lépcsőkhöz, de a grófnő lépteit nem oda irányozta, hanem azon kerti csarnok felé, a melyben tegnap Jenő sebét bekötözé.

A grófnő Jenőt, mellette helyet foglalni kéré. Oh e közellét veszélyhozó volt, mert testének minden részecskéje szikrát szórt, a mely mindent magával ragadott, a mi áthatlan paizszsal ellátva nem volt.

„Barátom!" kezdé a grófnő „én soha sem fogom a szolgálatot elfeledni, a melyet ön nekem tett; annál inkább sem minthogy csak ma tudtam meg, hogy ön azon férfiu, kinek nevét s hirét már régen hallottam, és igen tiszteltem, mielőtt gondoltam volna arra, hogy vele szencsém leend ismeretséget kötnetni."

„Mától fogva" folytatá „önt, mint természetes védőmet tekintem, és hogyha önnek történetemet bizalmasan elbeszélem, befogja látni, hogy védőre csak ugyan nagy szükségem van. Mielőtt szüleim meghaltak, engem oly házasságra kényszeritettek, a melyet egész undorig utáltam; de bele kellett egyeznem, mert a nekem szánt jegyes földi javakban még gazdagabb volt, mint években."

Örömtelenül, majdnem kétségbe esve viselém két huszsu évig e bilincseket. Számtalanszor akartam életemet a Tiberis folyóba oltani, de ezen büntettől gyülölt férjem halála által megkiméltettem."

„Férjem halála után végtelenül gazdag valék, de szivem hideg és üres volt. Meg kisértettem ez üreget tanulmányokkal s imádsággal betölteni, de nem sikerült. Ehez meg egy uj szerencsétlenség is járult, t. i. férjem testvére..... gróf, föltette magában, hogy férjem leend. Őt még jobban utáltam mint a megholtat, és undorral utasitám vissza kezét. Azon naptól fogva sehol sem vagyok biztos, mindenütt üldöz, vagy pedig bérenczei által üldöztet. Bizonyos voltam abban, hogy ő a legalábbvaló eszközöket sem szégyenli fölhasználni, csakhogy czélját elérhesse. Azért menekültem szülő városomból, Palermóból, és magamat ide rejtém, Hogy pedig nyomomban van már itt is, bebizonyitja a templombani megtámadás."

„Mig Romában leszek" felelé Jenő meginudulva, védelmemre számithat mindenkor.

„Hallgasson meg tovább is" folytatá a grófnő. „Jóllehet szivem hideg és üres volt, de belsejében mégis egy eszményképet hordozott. Álom volt az élet és mozgás nélkül. Egy napon egy képkereskedőnek kirakatában egy aczélmetczetet pillanték meg. Elragadtatva állottam meg a kirakat előtt, bámulva e lelkes, és értelmes arczot, mert igy láttam eszményképemet képzeletemben s hordoztam magammal, igy festettem le, midőn gyülölt férjem életemet megkeseritette! —.. Pillanatnyira elhallgatott, azután pedig fejét Jenő vállára hajtva s kezét megfogva folytatá: „Most pedig orvos ur! én azon kép eredetijét találtam meg."

Jenő a grófnő e félre érthetlen beszédeit jól megértette, s tettszett neki, hogy a bájos grófnő szemeit ő reá veté. Gyengén szoritá meg kezét, mely az övében volt. De hirtelen visszaemlékezett s' fölkelt helyéből. Matild emléke még hathatósan müködött benne s oltalmazója volt e kisértetben.

Fájdalom! Matild emléke e naptól fogva mindig homályosabb lett, mig végre egészen elenyészett, és Jenő az olasznő hevének menthetlen áldozatja lőn. Látogatásait mindennap ismétlé a kastélyba, a melyek sokszor késő éjig tartottak.

Egykor Jenő nem találá a grófnőt a csarnokban, hol az összejövetel történni szokott. A komorna az ajtónál várta, és elejébe menve mondá; hogy urnője nem jól érzi magát, s ezzel őt a kastélyba vezeté. A pompás termekben, melyeken keresztül vezeté, minden fénylett az aranytól; a széles márvány lépcsőzeten végre egy kerek terembe értek, a mely egy rózsa szinü üveg lámpa által világitatott meg. A márvány fal mellett egy pamlag, a terem közepén pedig egy edény tele vizzel volt. A grófnő fürdője volt.

Jenő a rejtélyes fél sötétségben eleinte mitsem látott, de csakhamar megszoktak szemei midőn a grófnőt a pamlagon félig fekve nyugodni pillantá meg.

(Folyt. köv.)

ÜZLETI HIRNÖK.

Nagy-Kanizsa, április 19. A folytonos komoly [illegible] a gabonáknak javítha- [illegible] városunkban is különö- [illegible] 5 uj kral [illegible] a bőrkeresko- [illegible] minden tárgyra, [illegible] számos renda- [illegible] egyan [illegible] mégis jobb ára- [illegible] az eladás. [illegible] a helybeli [illegible] 0 frt 00 kr. 87 fontos 0 frt [illegible] 20 fontos 3 frt 45 kr. [illegible] kr. Kukoricza 1 frt. [illegible] 78 fontos 1 frt [illegible] fontos 1 frt 25 kr.

Pohánka első-rendü 1 frt 60—00 kr. Paszuly fehér 3 frt, tarka 2 frt 50—00 kr. Gubó első rendü 8 frt — kr. mázsája. Szilvapálinka 20 foku 18 frt hordóval együtt. Törkölypálinka 20 foku 13—14 frt hordóval együtt. Méz 12 frt. Borkő 24 frt. Nyersbőrök: tehén- ökör- és bora-bőrök 33—34 frt mázsánkint.

Borok: fehér és vörös (schiller) 1862- és 1863-ki vidékünkbeli termés 8 frt — kr. — 6 frt. Villányi és Szegszárdi fekete 1865. 9—12 frt. Uj bora bor vörös (schiller) és fehér 5 frt 50 — 6 frt 50 kr. Balatonmelléki borok 1862- és 1863-iki fehér 10—12 frt akónként.

Viasz 80 frt — kr. Méz 40—44 frt. Kő bőséges gyapjuban itt kisérletképp mutatkozik, ára 70 frt Fehér rongy ára 7 frt 25 — 7 frt 75 kr. fekete 3 frt 50 kr. — 4 frt. Lószőr kevés mutatkozik a hosszuért 80—85 frt, rövidért pedig 35 — 38 frt fizettetik. Juhbőr finom 2 frt 30 — 2 frt 40 krjával vétetik a mészárosoktól; néhás kétnyiretünek pedig 3 frt 50 kr. — 4 frttal fizettetik meg párja.

N.-kanizsai placzi árak április 19.

Borsó itczéje 16 kr. Lencse itczéje 14 kr. Bab itczéje 6 kr. Köles itczéje 5 kr. Burgonya mérője 0 frt 80 kr. Marhahus fontja 12 kr. Juhhus fontja 0 kr. Sertéshus fontja 18 kr. Szalonna mázsája 28 frt — kr. Zsir fontja 30 kr. Lángliszt mázsája 10 frt — kr. Zsemlyeliszt mázsája 8 frt — kr. Kenyérliszt fontja 6 kr. Kukoriczaliszt fontja 4 kr. Árpadara fontja 16 kr. Köleskása fontja 8 kr. Rizskása fontja 16 kr. Faolaj fontja 40 kr. Repczeolaj fontja 26 kr. Lenmagolaj fontja 40 kr. Uj bor itczéje 12 kr. Ó bor itczéje 16 kr. Pesti sör itczéje 14 kr. Kanizsai sör itczéje 10 kr. Gabona-pálinka itczéje 40 kr. Törköly-pálinka itczéje 30 kr. Szilva-pálinka itczéje 40 kr. Nyers faggyu mázsája 16 frt — kr. Öntött faggyu-gyertya fontja 34 kr. Mártott fontja 32 kr. Szappan fontja 24 kr. Só fontja 10 kr. Keményfa öle 6 frt — kr. Puhafa öle 5 frt — kr. Nyersfa öle 4 frt — kr. Faszén mérője 34 kr. Széna mázsája 0 frt 80 kr. Szalma m. 60 kr. Kender fontja 50 kr. Len fontja 60 kr.

Bécsi pénzárfolyam április 19.

5% metaliques 58.45; 5% nemzeti kölcsön 61.—; 1860-ki álladalmi kölcsön 74.50; bankrészvények 603,— hitelintézeti részvények 180.50; London 105.50; ezüst ágio 105.50; arany darabja 5 frt 08 kr.

Felelős szerkesztő: Wajdits József.

Melléklet a „Zala-Somogyi Közlöny“ 10. számához.

HIRDETMÉNYEK.

Az első magyar általános biztositó-társaság

a jégkár elleni biztositást

ez évre már megkezdette,

és figyelmezteti a t. cz. közönséget, hogy a kukoricza, kalászos terméyek, olajnövények, (mint repeze, bivicz stb.,) len-, kender- és hüvelyes veteményeknél

dijait tetemesen leszállitá.

Bővebbériesitést a nagy-kanizsai főügynökség és az illető ügynökségek adnak.

A n.-kanizsai főügynökség:

FESSELHOFFER JÓZSEF,

kerületi ügynök.

PIRNITZER TESTVÉREK

pénzváltó-üzlet Pesten, Dorottya utcza 10-ik szám alatt

ajánlják mindennemű értékpapiruk vásárlását

részletfizetések mellett.

A vevőnek az első részlet lefizetése alkalmával egy levél kézbesittetik, melyen a vásárolt értékpapirok számai följegyezve vannak, s melylyel a legközelebbi húzásban már játszik. Az utolsó részlet lefizetésekor az értékpapirok kiszolgáltatnak. A részletfizetések a vevő kivánsága szerint él apithatók meg. Különösen előnyösek az általunk rendezett

társas-játékok

A. 10 hitel-sorsjegy á frt 7 25, 20 havi részletben minden személy az utolsó részlet lefizetésekor 5 sorsjegyet vesz át.
B. 10 „ „ „ „ 9 75, „ 1/4évi „
C. 10 1864 100 flos „ „ 4.— „ havi „
D. 10 1864 50 flos „ „ 3.50. „ havi „
E. 10 1864. 100 flos „ „ 7.25. „ 1/4évi „
F. 10 1864. 50 flos „ „ 3 65. „ „ „

Ennél 10 személy játszik 10 sorsjegyre, minden személy tizedrészben, s minden résztvevő t. i. az utolsó részlet lefizetésekor egy eredeti sorsjegyet kap.

G. 50 Rudolf-sorsjegyre á 3.60. 20 havi részletben

Ennél 10 személy 50 Rudolf-sorsjegyre játszik, azaz minden személy, annak egy tizedrészére, s minden tizben kiszolgáltatnak.

Továbbá az annyira megkedvelt társaságok

H. á 4 frt 25 kr. negyedévi részletben.

Ennél 20 személy, mindenike annak 20-ad részére játszik, a befizetések tartama alatt

40 húzásban évenkint

valamennyi Ausztriában kiadott sorsjegyekre, egy badeni és svéd sorsjegy hozzáadásával, és évenik ezen értékpapirokon folyó kamatokat is a befizetési naptól kezdve. — A sorsjegyek végre vagy eladatnak s az esendő ösz g arányosan felosztatik vagy torzsa minden személy, annak egy tizedrészére, s minden tizben kiszolgáltatnak.

Különösen figyelemre méltó az újonnan rendezett K. társaság 10 személyre 10 forintjával 20 negyedévi részletfizetéssel 41 sorsjegyre, és pedig: 1 egész 1860-ki 500 frtos, 2 egész 1864-ki, 1 egész 1854-ki 250 frtos, 1 egész 1839-ki 250 frtos, 2 hitel, 1 egész tricsztí, 1 gőzhajó ást, 2 Esterházy, 2 Palm, 3 Pálffy, 2 Clary, 3 Genois, 3 bndai, 3 Windischgrätz, 3 Waldstein, 3 Keglevich, 3 Rudolf és 3 Como sorsjegyre.

Ezen társaságok bármelyikébe tetszés szerint mindenki beléphet, anélkül, hogy az egyik résztvevő a másikkal érintenék.

Még arra is hátrak vagyunk a t. cz. közönséget figyelmeztetni, hogy kivánatra különnemű sorsjegyet állitunk össze, s azokat t. ts és szerinti határidőre történendő részletfizetésekre áruba bocsátjuk, melyet különösen alkalmi magán sorsjegy-társulatoknak ajánlunk.

I evél általi megbizások gyorsan és pontosan teljesitetnek. Tudakozódásokra szoknal válasz adatik, s kivánatra kimerítő részletfizetési terveretek és 1866-ik évi sorsolási naptárakkal szolgálunk.

Bizományosoknak a legméltányosabb jutalékkal kedveznk. (7—8)

PETERLONGO JÁNOS

legyverszyárnok INSBRUCKBAN,

jelenleg a következő egészen uj garantieosott vadlövő s réllövő-fegyverek kaphatók:

Kivülröll 100 szimpla fegyver 7 frt 50 kr. — 18 frtig.
200 dupla csövű fegyver vascsővel 14, 16, 18, 20 frtig.
100 finom duplacsövű fegyver drótcsővel 21 — 200 frtig.
50 dupla csövű Lefaucheux 50—150 frtig.
100 dupla csövű sörétvadra 50—150 frtig.
100 csőtbálcsövű fegyver 30—200 frtig.

továbbá puszta vásárlásban kaphatók mindenféle REVOLVEREK, pevolver cartoluok, csavar-pistolyok, szoba-fegyverek, pistolyok.

Fegyverszükség nem szükségletesés megrendelés azonnal teljesittetik.

Részletes árjegyzék ingyen. (6—6)

Hirdetmény.

30 nap alatt leend az urak, hölgyek és gyermekek számára, minden gondolható nagyságban fölszerelt kész vászonruhák egész raktára az első és legnagyobb vászonruha-raktár és varró-intézet körpontú depot-jában, Bécs, Tuchlauben 11. sz. feleáron eladása.

A valódiság-, tisztaság- és a legszebb készitési módért, ugy viseletre alkalmas voltáért kezesség nyujtatik, és minden darab, mely a legjobban nem illik, vagy nem tetszik, visszavétetik.

Kész uri ingek, legjobb kézi munka:

	frt. kr.		frt. kr.
Fehérfonál-vászoninge k, sima	8 —	helyett csak	1 50
Finomabb nemű mellráncokkal	4 20	„ „	2 30
Finom irhoni vagy rumburgi ingek	6 —	„ „	2 80
Finom rumburgi ingek, kézi fonál	7 60	„ „	3 50
Legfinomabb rumburgi ingek, kézi munka	10 —	„ „	5 50

Kész nő-ingek, legjobb kézi munka s kézi himzés:

Sima vászon nőingek hajtással	4 —	„ „	1 90
Finom schwelezi ingek, mellráncsokkal	5 50	„ „	2 80
Uj divatu himzett	6 50	„ „	3 50
Eugenia, uj divatu, himzett	7 —	„ „	3 50
Marie-Antoinette-fűzőnyingek	6 50	„ „	3 —
Viktoria-, himzett valódi Valenciennel	16 —	„ „	7 —

Legujabb nő-pongyolák és haj-köpenyek:

Elegans, a legfinomabb perkail-ből	11 50	„ „	5 50
Angol kelmából, himzett	18 —	„ „	8 50
Női alsó nadrág shirtingből, legfinomabb	7 —	„ „	2 —
Női nadrág, himzett vászon	6 —	„ „	2 80
Női háló fűzőny, sima	5 50	„ „	2 50
Elegans, gazdagon himzett fűzőnyök	12 —	„ „	5 50
Női hálóingek, hosszú ujakkal	3—3 50—4 50		

Legfinomabb uri alsó-nadrágok:

1 frt 20 kr.—1 frt 50 krig; legfinomabb rumburgi 2 frt 20 kr.

irhoni szövés 48 rőf	34 —	„ „	17 —
Legfinomabb irhoni vagy rumburgi 50 rőf	60 —	„ „	24 —
Jó vászon-zsebkendő, 6 db.	1 frt. 1 frt. 50.	1 frt. 80 kr.	— 2 frtig
Legfinomabb zsebkendők, vászon-batisztból is, 6 db.		2—2 frt 50 kr.	

Az áruczikk valódiságá- s tisztaságért kezesség nyujtatik. Ingek, melyek nem a legjobban illenek, visszavétetnek.

Mintaingek, ugy szintén minta-rajzolatok kivánatra megküldetnek. Vidéki megrendelések utánvét mellett. Uri-ingek megrendelésénél a nyakbőség beiratása kéretik. (7—12)

ZERKOWITZ W. és A.

fűszer-, gyarmat-, festék- és borkereskedése

bel- és külföld minden irányban bizomány átvétele, mindennemű ásványvizek és veteménymagvak raktára, cs. k. nagy- és kis dohánytőzsde

1—3 **N.-Kanizsán.**

(1866. idény.) Természetes (1866. idény.)

ásványvizek és forrás-termények

fő szállitó helye.

Van szerencsénk ezennel jelenteni, hogy raktárunk Bécsben „Stadt Maximilianstrasse“ 5. sz. alatt létezik és mindennemű bizományok legpontosabb és legolcsóbb módon teljesittetnek.

Herczeg Raudnitz Lobkovitz fejedelemfélé ipar- és kereskedelmi igazgatósága **Bilin**-ben. — Knoll és Mattoni kuti szállitó-igazgatósága **Karlsbad**-ban. — Kuti szállitási-igazgatóság **Eger-Franzensbad**-ban. — Báró Nonberg **János-féle-kút-igazgatósága Gütshühelben.** — Kutifelügyelése **Marienbad**-ban. — Községi keserűviz-igazgatósága **Püllna**-ban.

Főraktár: **Knoll** és **Mattoni**-nál Bécsben
Stadt Maximilianstrasse 5. szám. (2—3)

Ház- és szőllő-eladás.

Nagy-Kanizsán a bécsi utczában 751. szám alatti ház, kényelmes szi lak- és kereskedőnek külön lakhelyivel, jó feltételek mellett szabadkézből eladandó. A Sat.-Györgyvári hegyen egy 4060 négyszög öl szőlő, szintén szabad kézből eladandók. Venni óhajtók sziveskedjenek a fenntérintett házszám alatti tulajdonossal értekezni. (5—*)

Alólirott tisztelettel értesiti a n. é. közönséget, hogy az általa átvett

KORONA

vendéglőt e hó 18-án megnyitotta s nem kiméli költséget, hogy ott ugy helybeli, mint vidékiek a legnagyobb kényelemben a pontos szolgalatban részesülhessenek, miért is hodoló tisztelete mellett bátorkodik ugy a helybeli mint a vidéki n. é. közönség becses látogatásáért esedezni.

N.-Kanizsán, 1866. április hóban.

SCHMIDT GYÖRGY,
vendéglős.

Jelentés.

Alólirott tisztelettel értesiti N.-Kanizsa lakosait, hogy

100 üvegen látható panorámáját

a főpiacson megnyitotta, s annak szives látogatását kész tisztelettel kéri

LIEBICH ÖZVEGYE,
szül. Peterka.

Aviso.

Gefertigte macht den geehrten Bewohnern Gr.-Kanizsa's ihre ergebenste Anzeige, dass sie ihre Ausstellung von

PANORAMEN durch 100 Gläsern

auf dem Hauptplatze in ihrer eigenen Bleebude zur gefälligen Besichtigung aufgestellt hat. Ergebenste

WITTWE LIEBICH,
ehemals Peterka.

Kölcsönpénzt **amortisatiókra** kaphatni **Scherz M. J.**-nél N.-Kanizsán, a Benczián-féle házban.

Sertés eladás tenyésztés- és hizlalásra.

A horváth-szt.-miklósi urodalomban, gróf Keglevich Béla féle sertésfajból, mely a pesti gazdasági kiállitáson az első éremmel jutalmaztatott, eladandó:

3 darab 3 éves kan,
9 „ 2 „ göbe,
5 „ 1 „ kan,
29 „ 1 „ göbe és
26 „ 1 „ herélt.

Bővebben értekezhetni **H.-Szt.-Miklóson**

Limbek Rudolf tisztartónál.

A Victoria biztositó társaság

alólirott vezérügynökségének van szerencséje közhirré tenni, hogy nagy-kanizsai főügynökévé, Muraközre, továbbá Zala- és Somogy vármegye alsó részére is kiterjedő hatáskörrel t. **Rosenberg Izrael** urat nevezte ki.

Kelt Pesten 1866-ik év apr. havában.

A „Victoria“ biztositó társaság vezérügynöksége Pesten. **Galgóczy J. Uhl V. F.**

Előbocsátott közzétételre hivatkozva, ezennel tisztelettel felhivom a t. cz. közönséget a nálam tűzkár ellen, mindenféle ingók és ingatlanok, épületek, áru- takarmány és gabnakészletek stb.

Abiztositási dijak a lehető legolcsóbbra szabvák, egyszerre több biztositásoknál különös kedvezések engedtetnek.

A „Victoria“ egyike lévén a legfiatalabb hazai biztositó intézeteknek, igyekezni fog máris kivivott jó hirnevét a kártérítések alkalmával is méltányosság, igazság és gyors fizetés által megállapitani, s általában véve mindenben a legsolidabb eljárást követni, miről s a társulat kiválóan magyar szelleméről kezeskednek az intézet élén álló férfiak nevei; u. m. Elnök: báró **Józsika Lajos** ur. Alelnök: főtiszt. **Hincz György** ur. Igazgató választmányi tagok: gróf Andrássy Gyula, országgyülésünk hazaszerte tisztelt alelnöke) gróf Horváth-Toldy Lajos, Pataky Sándor, gróf Károlyi Ede, báró Szentkereszty Zsigmond, Zeyk József, Simon Elek, báró Bornemissza János, stb. urak. Igazgatók: Dozsa Dániel, Kőváry László, Wagner Frigyes. Vezérigazgató: Galgóczy Károly.

Feladmányi ivek ingyen adatnak; mindenféle felvilágositásokat s utasitásokat a legszivesebb készséggel szolgáltat az alólirott

„Victoria“ biztositó társaság főügynöksége N.-Kanizsán,

ROSENBERG IZRAEL.

Balatontavi fürdő Siófok

vasuti állomás

A régóta ismert, de ez évben nagy mérvű munkálatok által ujonan szervezett, olcsó és minden kényelemmel ellátott, a Balaton- és a déli vaspálya hasonnevű állomása mellett fekvő fürdő

S i ó f o k

a fürdeni kivánó közönségnek, különösen a közvetlen és erőteljes hullámcsapások — melyek elkerülhetetlen szükségletei egy jó tavi fürdőnek — nemkülönben sima és kemény fövény fenekével ajánlkozik.

Van Siófokon egy cs. k. pósta és távirdai hivatal, továbbá a naponta délelőtt és délután Füreddel közlekedő „Kisfaludy“ gőzös állomása.

A közvetlenül a tó partján fekvő helyiségben olcsó lakások kapkatók, egy egyesek, mint családok részére.

Nagy vendéglő. Szép tájék.

Délelőtt és délután jó sene mulattatja a vendégeket, táncvigalmak is rendeztetnek. A tóban urak és hölgyek részére különös uszoda és fürdő van berendezve.

Megnyitás május 20.

VÉGH IGNÁCZ,
fürdőtulajdonos.

1—3

A PESTI
BIZTOSITÓ INTÉZET

ez idén

különös dijleszállitások mellett köt jég-biztositásokat.

Hogy az uralgó pénzhiány mellett a t. termelőkre nézve lehetőleg megkönnyittessék a biztositás igénybevétele: váltóval eszközlendő dijfizetés mellett is nyujtatik biztositás, mi iránt az ügynökök minden időben szolgálnak felvilágositással.

A pesti biztositó-intézet főügynöksége

Sz.-Fehérvárott: WERTHEIM M. fiai.

Alólirtaknak van szerencséje a n. é. közönségnek figyelmébe ajánlani következő

ásvány-vizeit,

u. m. Adelheitsquelle, a.-alapi, budai: „Deák Ferencz“., Neuwerth „Sz. István“- és „Rákóczi“- forrásokból, gleichenbergi, hallí ibláyos, ivándi, karlsbadi, marienbadi, pardi, pilnai, saidschitzi, selteri, rohitsi és borzséki.

Ezen alásorolt vizek f. é. vagyis 1866-ik évi töltésűek.

Továbbá az itt emlitettek köst nem található ásványvizeket, kivánat szerint a legrövidebb idő alatt jutányos árért megrendelés végett magamra vállalom.

FESSELHOFFER J.,
fűszerárus Nagy-Kanizsán, a városház épületében.

1—3

H I R D E T É S.

Wajdits József könyvkereskedése Nagy-Kanizsán, elfogad mindennemű e minta szerinti névvel ellátott levél ragasztó jegyekrel megbizásokat olcsó árért, szinte ólmos kaphatók fényképi levélpapirok, fényképi látogató-jegyek s minden e szakmába vágó tárgyak is.

Továbbá kereskedésében egy jobb házból fiatal egyén gyakornoknak, a nyomdai és könyvkötői üzletben pedig néhány tanónez jó feltételek mellett felvétetik vidékiek előnyel birnak.

Cs. kir. osztrák, első amerikai és angol szabadlevélkkel okleveleszett

ANATHERIN-SZAJVIZ

Popp J. G gyakorló fogorvostól Bécsben.

Bognergasse Nro 2. — Egy üveg ára 1 frt 40 kr. beczsomagolás 20 kr. Cs. kir. szab. **FOG-PEP** ára 1 frt 22 kr. **FOG ÓLOM** lyukas fogakra szabaszálatul ára 2 frt. 10 kr.

Növény **fog-por**, egy dobos ára 63 kr.

E jeles készitmény 15 évi fennállása óta hirre kapott és elterjedt Európa határain tul is. Használata különösen jótékonynak bizonyult be mindennemű **f o g f á j á s** ellen, a száj lágy részének minden bajai ellen, könnyen vérző inv, skorbult stb. ellen. Fölolvasztja a nyálkát, miáltal megakadályozza a fogkő képződését, friszitőleg és izléjavitólag hat a szájra, tehát teljesen megszünteti a rossz szagot, mely mesterséges vagy üres fogak, étel vagy dohányzás által származik. Mint ön a szájvíz semmikép sem hat hatékonyan a fogakra és a szájrészekre, tehát kitünő szolgálatokat tesz, mint szájtisztitó-szer is, és téső öreg korig teljes egészségben és friszeségben tartja a fogakat. Magas orvosi tekintélyek bizonyitványai elismerték hatalmasságát s ajánlhatóságát, és sok jeles orvos által ajánlatik.

Kapható N.-Kanizsán: Fesselhofer József urnál, Balog J. gyógyszertárban. Wellisch, Rosenfeld A., Rosenberg J. és F. uraknál. Warasdon Halter A. gyógysz. Kaposvárott Kégl gyógysz. és Kohn. J. Keszthely Weiss A. Cséktornyán Karasz A. Szegszárdon Brassay gyógysz. Bonyhádon Kramolin J. gyógysz. Pécsett Szabay. W., Sipőcs gyógysz. Zach és Hartmann, Z.-Egerszegen Steun és társa, Sárgavváron Wanli gyógysz. Szombathelyen Pillak gyógym. és Radolf A. gyógysz. Tolnán Schwarz M., Mukács Auber F. G., Pozsegán Balogh L. gyógysz. Fülegyházán Hofer gyógysz. uraknál. 5—9

Jégkárok elleni biztositás.

Alólirottaknak van szerencséjök jelenteni, hogy a

pesti biztositó-intézet

a jégkár elleni biztositást

legolcsóbbra szállitott dijak mellett,

ez idényre már megkezdette.

Bővebb értesitéssel szolgálunk Nagy-Kanizsán

LEINNER és NEUBERGER,
ügynökök.

Das Annoncen-Bureau

von

G. L. Daube & Comp.

in Frankfurt a. M. und Hamburg

empfiehlt sich zur Besorgung von Anzeigen jeder Art in alle Zeitungen und Localblätter des In- und Auslandes.

Für alle Anzeigen (selbst die kleinsten) werden nur die Original-Insertionspreise angesetzt ohne Porto- oder Provisionsberechnung und bei grösseren Aufträgen, namentlich bei mehrmaliger Insertion ein erheblicher Rabatt gewährt.

Übersetzungen in alle Sprachen werden correct besorgt und die ertheilten Aufträge stets mit grösster Sorgfalt, Pünktlichkeit und Discretion ausgeführt.

Ein neuestes, vollständiges Zeitungsverzeichniss mit genauer Angabe der Zeilenpreise, Auflagen etc. steht auf Verlangen gratis und franco zu Diensten.

Vermittlung von Handelsverbindungen selbst nach den entferntesten Gegenden.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.